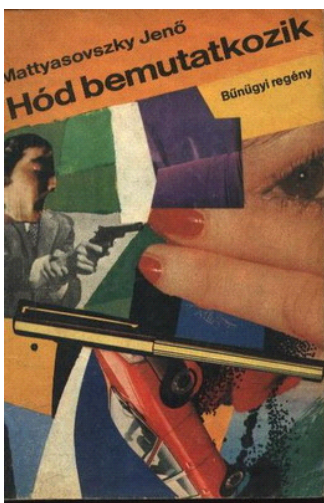

Mattyasovszky Jenő

Hód bemutatkozik

(Bűnügyi történet)

Táncsics Kiadó Budapest, 1981

Második kiadás

© Mattyasovszky Jenő, 1967

1.

Késő délután volt, amikor a miniszterhelyettes magához kérette az ezredest.

A zömök termetű, dús ősz hajú ezredest, a kémelhárítás vezetőjét most inkább diplomatának hitte volna az ember. Sötét öltönyt, fehér inget viselt. Gyorsan összeszedte asztaláról az iratokat, a páncélszekrényből pedig kivett egy kék dossziét. Úgy érezte, erre most szüksége lesz.

Kint őszi köd szitált, szürke homály borult a városra. A miniszterhelyettes az ablaknál állt. Egy intéssel félbeszakította az ezredes jelentkezését.

— Egy úgyről kérek sürgős tájékoztatást.

A kémelhárítás ősz hajú főnöke a kék dossziét mutatta. — Ha nem tévedek, miniszterhelyettes elvtárs, ez volna az.

— Ez?

— Igen — állította határozottan az ezredes.

A miniszterhelyettes akaratlanul is elmosolyodott. — Honnan veszed, Dénes, hogy ez az ügy érdekel?

— Mert ez a legaktuálisabb és a legsürgősebb.

— Vagyis melyik ügy?

— A kutatóintézet ügye — felelte az ezredes. Elégedetten olvasta le felettese arcáról a helyeslést.

Öblös bőrfotelban foglaltak helyet. A miniszterhelyettes cigarettával kínálta.

— Nos, hogy áll ez az ügy?

— A megbeszélte utasításra várok, és teljes gőzzel munkához látunk — mondta az ezredes. Kinyitotta a dossziét, és a korábbi gyanút alátámasztó újabb tényeket sorolt fel.

A miniszterhelyettes szótlanul hallgatta a beszámolót, arca feszült érdeklődést tükrözött.

— A kutatóintézetből tehát ipari titkok szivárogtak Nyugatra — állapította meg.

— Igen — bólintott az ezredes. Ismertette a kutatóintézetben folyó kísérleteket, és részletesen, beszámolt a legutóbbi esetről. Néhány hónappal azután, hogy a kutatóintézet befejezte egy fontos ipari gyártmány kísérleteit, egy nyugati cég megkezdte ugyanennek a gyártmánynak a sorozatgyártását, holott addig még csak hasonló kísérletet sem folytatott. Készen jutott tehát a tervekhez.

— És mit szól mindehhez az intézet igazgatója, Szokkoly professzor? — kérdezte a miniszterhelyettes. — Elvégre ő a szakember.

— Azt állítja, hogy ezt a gyártmányt az intézetből lopták el, de nem hiszi, hogy szervezett kém tette.

— Hát akkor ki?

Az ezredes vállat vont.

— Nem gyanakszik konkrétan senkire, mert sokan hozzájuthatnak egy-egy kísérlet részeredményeihez, hiszen kollektív munka folyik.

— De ebben az esetben a teljes kísérleti anyagról van szó — érvelt a miniszterhelyettes.

— Igen, arról, és ezt a munkát ügyes kém végezte — mondta az ezredes. Felsorolta, hogy az intézetben milyen katonai, főleg védelmi célokat szolgáló kísérletek folynak, majd a két leglényegesebbet említette: a sugármentesítésre szolgáló új vegyszer, valamint az új gázszűrő betétek kísérleteit.

A miniszterhelyettes aggódott. Ha a kém megszerzi az új vegyszer titkát vagy az új gázzűrő betétet és külföldre továbbítja, felbecsülhetetlen veszteség éri az államot, mert fontos titkok kerülnek az ellenség kezébe.

Az ezredes azonban optimista volt.

— Ez nem fog sikerülni. . . Csapdát állítunk a kémnek.

— Talán valamelyik kísérlet lesz a csapda? — kérdezte a miniszterhelyettes.

— Azt majd a körülmények szabják meg.

— Van már valamilyen elképzelésed? Az ezredes bólintott.

— Igen, van elképzelésem, sőt már jó néhány intézkedést is tettem. Egyik elhárítótisztem például jó ideje az intézetben dolgozik.

A miniszterhelyettes előtt felelevenedett a múlt, amikor Bana Dénes nem ezredes volt, hanem esztergályos Csepelen, Weiss Manfrédnál, és együtt dolgoztak az üzemi pártsejtben. A sok konspirációs ötletnek, amely hosszú időn át megóvta őket a lebukástól, Bana Dénes volt a kiagyalója. Leleményességét, ötletgazdagságát jól kamatoztatta később is, amikor bonyolultabbnál bonyolultabb ügyek kibogozását bízta rá. Most pedig, mint a kémelhárítás vezetője, nagy tapasztalattal irányítja beosztottai munkáját.

— Tudod, Dénes — mondta a miniszterhelyettes —, néha azt hiszem, ismerem a munkamódszeredet. Hiszen elég régen dolgozunk együtt. És tessék, még mindig tudsz nekem meglepetést okozni. Árukl már el, mit csinált a tiszted az intézetben. Az ezredes elmosolyodott.

— Előkészítette a talajt, ismerkedett az intézettel, a dolgozókkal.

— Tapasztalt ember? Elvégre ez nem akármilyen feladat.

Az ezredes szívesebben vette volna, ha a miniszterhelyettes nem feszegeti ezt, de ha már megkérdezte, válaszolnia kell. Mély lélegzetet vett, és csak ennyit mondott:

— Nem, nem tapasztalt.

A miniszterhelyettes arcára kiült a csodálkozás.

— Mennyi gyakorlata van?

— Nincs gyakorlata. Teljesen új ember, tavaly végezte az egyetemet — válaszolta egy szuszra az ezredes.

— A miniszterhelyettes úgy ismerte Bana Dénes esztergályost is, Bana Dénes ezredest is, hogy a munkában nem ismeri a tréfát. Mi ütött hát belé? Felállt, töprengve az ablakhoz lépett.

Kint a szürkéségben csak sejteni lehetett a Lánchíd fénypontjait. A hosszúra nyúlt csendet a miniszterhelyettes törte meg:

— Nem tartod kockázatosnak, hogy teljesen új embert állítasz be egy ilyen felelősségteljes akcióba?

— A felelősséget vállalom, megbízom benne — válaszolta az ezredes.

— Az előbb magad mondtad, hogy ezt a munkát egyes kém végezte. Az ilyenekkel pedig a rutinos embereink is nehezen birkóznak meg.

Az ezredes cigarettára gyújtott és maga elé fújta a füstöt. Felkészült rá, hogy nem lesz könnyű megvédenie tervét, de elhatározta, hogy kitart mellette.

— Tisztában vagyok a gyakorlat, a tapasztalat fontosságával. De a szükség törvényt bont. És itt ez a helyzet. Az új elhárítótiszten senki sem ismeri. Még Pintér őrnagy csoportja sem, pedig ez a csoport foglalkozik irányításom alatt az ügyel. Csak én ismerem, és ehhez a munkához ilyen emberre volt szükségem. Szeretném, ha nem kellene megváltoztatnom a tervemet. Ismétlem, maximálisan megbízom az emberemben. Minden adottsága megvan ahhoz, hogy jól végezze a feladatát. — Felállt, letisztította ruhájáról a cigarettahamut, és felettébe arcát fürkészve a választ várta.

A miniszterhelyettes mindig megbízott az ezredes intézkedéseiben. Most azonban az új ember beállítását nagy merészségnek, túlzott kockázatvállalásnak tartotta. De látva az ezredes határozottságát, elmosolyodott és így szólt:

— Hát ha azt mondd, hogy ez az ember megbirkózik a feladattal, jóváhagyom a tervedet. A fióka pedig majd megszerzi a gyakorlatot a repüléshez, lesz rá alkalma.

A Royal-szálló különtermében tetőfokra hágott a jókedv. Vacsora után az ünneplők csoportokba verődve iszogattak, beszélgettek.

Egy társaság kellős közepén Szokkolay, a kutatóintézet igazgatója szónokolt:

— Megigérem, hogy tíz év múlva, intézetünk negyedszázados bankettjén sokkal több jutalmat osztunk majd szét, mint amennyit most szétosztottunk... Megreformálom a jutalmazási rendszert. Nagyjából készen is van a tervem.

— Halljuk... halljuk... — biztatták.

Az idős professzor jókedvűen tekintett körbe. A felesége figyelmeztetően cibálta a kabátujját, de Szokkolay harsány hangon folytatta. — Tervem egyik fontos pontja, hogy egyetlen vezető sem szólhat bele a jutalmak elosztásába, hiszen a vezetők elfogultak.

A társaság helyeselve zúgott.

— Másodszor, csak az kaphat jutalmat, aki két pincér aláírásával bizonyítja, hogy törzsvendég valamelyik szórakozóhelyen, és orvosi bizonyítvánnyal igazolja, legalább egyszer életében volt elvonókúrán, és... .

A felcsattanó nevetés elfojtotta a professzor hangját.

— És nem utolsósorban az igazságos elosztásnak az lesz a legfontosabb biztosítója, hogy addigra én már nyugdíjban leszek... Engem nem szidhat senki.

A társaság tiltakozóan morajlott fel. Valaki megjegyezte, hogy úgy igazságos, ha a reformot maga a kidolgozó hajtja végre.

Szigeti István egymagában üldögélt az asztal végén, távol a zajos társaságtól. Hallotta Szokkoly beszédét, maga is jót mulatott rajta, de nem csatlakozott a társasághoz. Túlságosan fáradtnak érezte magát ahhoz, hogy másokhoz alkalmazkodjon. Nemrég került az intézetbe, még nem számított törzstagnak. Jobbnak látta, ha hazamegy.

Már éppen fel akart állni, amikor valaki a vállára ütött. Mártonkuti állt mögötte.

— Ejnye, fiatal barátom, csak nem unatkozol? Miért vonulsz félre? Vagy talán az ifjú zseninek nem megfelelő társaság az "idősebb" generáció?

A fiatal mérnök nem szívelte Mártonkutit, a technológiai osztály helyettes vezetőjét: Szinte attól a pillanattól fogva ellenszenvesnek tartotta, hogy az egyetem után betette a lábát az intézetbe. Három hónapot a technológiai osztályon dolgozott. Mártonkuti többször gúnyolta, új nemzedéknek, taposónak titulálta, főleg akkor, ha a munkáról nem egyezett a véleményük. Szigeti viszont elnevezte a negyvenéves, jóvágású mérnököt playboynak. Természetesen Mártonkutinak a fülébe jutott. Most sem hagyta békén:

— Kíváncsi leszek, hogy repül majd a fiatal sas... Persze, lesz annyi eszed, hogy nem erőlteted meg magad... Majd elálló füledet tartod a szélnek, így is előre jutsz.

Szigeti hallgatott.

Az osztályvezető-helyettes az asztalra támaszkodott.

— Szólalj már meg.

Szigeti azokra a katonákra gondolt, akikről azt olvasta, hogy a fronton lelőtték saját tisztjüket. Ilyen snájdig tisztek lehettek azok, ilyen kegyetlenül férfias pofájúak, mint Mártonkuti. Megértette a katonákat.

Elővette a tárcáját

— Mondd, kérlek, mennyiért foglalkoznál mással? Szívesen honorálnám a fáradozásodat.

Mártonkuti elvörösödött.

— Te nyamvadt — sziszegte.

A szóváltásra többen feljűk fordultak. A fiatal mérnök, mintha mi sem történt volna, rámosolygott a kollégákra, de a szeme sarkából Mártonkutit figyelte. Eddig azt hitte, hogy az ital beszél az osztályvezető-helyettesből. Most már látta, hogy gyűlölet izzik a szemében.

Szigeti megalékelte a gúnyolódást.

— Menj és vegyél be valami nyugtatót, mert egészen eltorzult az arcod. A házmester nem ismer rád és nem ereszt be — mondta és felállt.

Egy pillanatig egymásba akaszkodott a tekintetük.

— Pimasz! — sziszegte Mártonkuti és odébbállt.

Szigeti most már végképp jobbnak látta, ha hazamegy. Kiitta maradék pezsgőjét s lassan az ajtó felé indult, de pár lépés után Kulcsár Piroskába botlott

A pisze orrú, szeplős lány a testhez simuló sötétzöld kisesztélyiben fölöttébb bájos volt. Fekete haját feltupírozta, a hajszálak között gombostűfejnyi pontok szikráztak a csillárfényben. Szigetinek erről a frizuráról azok a medvebőr kucsmás gárdisták futottak eszébe, akik Londonban a Buckingham-palotát őrzik. Kulcsár Piroška megsejtette, hogy Szigeti menni akar.

— István, csak nem olajra lépsz?

A lány már az egyetemen is így szólította a fiatalembert. Egy évfolyamra jártak, csak más szakra. Aztán a kutatóintézetben ismét találkoztak. Piroška Mártonkuti osztályán dolgozott.

— Megint összerúgtam a port a főnököddel — mondta Szigeti. Piroška elhúzta a száját.

— Ne törődj velem, István. Hidd el, nem rossz ember, csak te megvádítottad. Ezért nem bír téged. Miért lépsz le?

— Hazamegyek, felkötöm magam — suttogta gyászos arccal a mérnök.

— Eh, már megint hülyéskedsz. Szigeti bólintott.

— Ez az én tragédiám.

— Micsoda?

— Hogy Mártonkuti nem bír — kesergett a mérnök. — Tudom, szerinted nem rossz ember, ki lehet vele jönni. Csakhogy te azért véded, mert tetszik neked. Jóképű fickó, no meg az őszes halánték. És végül, de nem utolsósorban az Opel Rekord. De ne reménykedj, Mártonkuti nem válik el — figyelmeztette a lányt.

— Na jó, most már lépj le. Szigeti nem mozdult.

— Te itt maradsz?

— Miért? Talán tudsz valami jobbat? — kérdezte a lány.

— Sokkal jobbat.

Sárkány Géza, a laboratórium vezetője ment el mellettük Mártonkutival. Mindketten köszöntek, a lány mosolyogva biccentett.

— Na, mi az a jobb? — fordult a mérnökhöz. Szigeti fontoskodó arcot vágott.

— Például, ha ez a fekete hajtómeg az én fehér párnámon terülne szét... Ezeket a fénylő micsodákat reggel összesöpörném.

— Csaó, Casanova — intett a lány, és faképnél hagyta Szigetit.

A különteremben most kevesen voltak. Szokkoly még mindig az előbbi társaságot szórakoztatta, láthatóan nagyon jól érezte magát. Mártonkuti a terem másik végében beszélgetett néhány kollégával. Hozzájuk csapódott Kulcsár Piroška is. Olykor egy-egy pillantást vetett Szigetire, aki még mindig ott állt, ahol hagyta...

Szigeti cigarettára gyújtott, és átballagott a szomszéd helyiségbe. Hallgatta a zenét, nézte a táncoló párokat. Később visszatért a különterembe. Céltalanul lézengett. Meg-megállt az asztalok mellett, néhány szót váltott az ismerősökkel. Ki a feleségének, ki a férjének, ki meg a menyasszonyának mutatta be. Unta az egész bankettet. Már éppen menni akart,

amikor megpillantotta Irénkét.

Az asszony most is lenyűgözően csinos volt, habár csak egyszerű kis ruhát viselt. Gesztenyebarna haja a fülére simult. Karcsú alakját még a nők is megcsodálták, a férfiak pedig alig tudták levenni róla a szemüket. Sok hódolója volt az intézetben.

— Látom, István, sehol nem találja a helyét. — jegyezte meg az asszony.

— Irénke, maga kitűnő megfigyelő. Mindent észrevesz, csak azt nem, hogy... — lemondóan legyintett.

— Mit nem veszek észre?

— Azt, Irénke, hogy maga mellett volna a helyem, de hiába, úgy látszik, ez reménytelen. — Várta az asszony mosolyát, kedves méltatlankodását, amit olyan jól ismert. . .

Irénke ezúttal, nem a szokott módon reagált. Nyugtalannak látszott, tétován rebbenő szeme idegességről árulkodott. És hallgatott.

— Irénke! Valami baj van? Nem jól érzi magát?

— Nincs semmi bajom — szabadkozott az asszony.

— Akkor, ha megengedi, felkérem egy táncra.

A zenekar tangót játszott. Elvegyültek a párok között Szigeti átfogta az asszony derekát, és meglepve tapasztalta, hogy a karcsú test remeg. Vajon mi történt az asszonnal, mi okozta a nyugtalanságát?

Az előbbi udvarlás csak amolyan tréfa volt Igaz, hogy Szigetinek, amikor az intézethez került, azonnal megakadt a szeme a fiatal, csinos, elvált asszonnal. Szeretett volna udvarolni neki. Irénke, asszonynevén Gáspár Artúrné, a titkárság vezetője, Szokkoly jobb keze volt Reggel kiadta a páncélszekrényből a terveket, a kísérletek leírását, délután pedig visszarakta. Szigeti, ha csak tehetné, mindig maga ment az anyagért a titkárságra, s délután is ő vitte vissza, hogy találkozhasson az asszonnal. A közeledés, az udvarlás azonban nem sikerült Irénke a munkatársnak kijáró kedvességen kívül mást nem mutatott Szigeti megértette ezt és visszavonult. A barátságuk persze fennmaradt, az asszony sokat derült, nevetett tréfálkozásán . . . De ilyen idegesnek még sohasem látta.

A tánc végeztével Szigeti visszakísérte az asszonyt a különterembe.

— Ne haragudjon, Irénke, hogy feltartottam. Nagyon idegesnek látszik. Legalább az okát tudnám. . .

— Ugyan, István, nincs semmi bajom — bizonygatta erőltetett mosollyal az asszony. Retiküljéből elővette a zsebkendőjét, s vele együtt egy papírlapot is kirántott.

Szigeti felvette.

— Csak a bankettra szóló meghívó, nem volt érdemes lehajolnia érte — mondta az asszony. A mérnök tréfásan esdekelt.

— Adja ezt nekem emlékül — lobogtatta a meghívót. — Minden este a párnám alá teszem, és magáról álmodom.

Az asszony bólintott.

— Hát jó, legyen a magáé.

Szigeti, hogy az ajándék jelentőségét hangsúlyozza, kisimította és a tárcájába tette a meghívót. Közben észrevette, hogy a szemben levő asztaltól az egyik kolléga integetve üdvözlí. Vizsgálta az üdvözlést, s amikor felpillantott, azt látta, hogy az asszony arca krétafehér lett.

— Irénke, az isten szerelmére, maga rosszul van — mondta, és segítőkészen belekarolt.

— Semmi, semmi baj. Eresszen, eresszen el — kérte remegve. Úgy látszott, nyomban összeesik, de végül erőt vett magán. Kezét Szigeti karjára tette, kedvesen rámosolygott.

— Visszamegyek a professzorokhoz. Köszönöm, hogy szóraztatott.

Szigeti gondterhelten távozott a Royal szállóból. A hűvös éjszakában gyalog indult el a November 7. tér felé. Az úton az asszony megmagyarázhatatlan viselkedésén töprengett. Ilyennek még sohasem látta. Irénke maga volt a megtestesült nyugalom. Soha semmi nem hozta ki a sodrából. Ezért is szerette annyira Szokkoly. Lehetséges, hogy valami szerelmi ügy? Majd elvlik. A Savoy mellett elhaladva észrevette, hogy az ajtó közelében két lány ül. A magasabbik merészen szemezett vele. No, gondolta, próba, szerencse.

Kora tavaszi reggel volt. Sápadt napfény éledezett a háztetőkön. A hőségtől lucskos aszfalton tócsákat kerülgettek az emberek. A csúszós úttest a járműveket óvatosságra készítette.

Minden lelassult, csak az idő rohant tovább.

Szigeti István későn ébredt, futva érkezett a közeli Moszkva térre. A taxiállomás azonban üres volt, többen toporogtak szitkozódva a járdaszélen. Egyetlen kocsis sem jött, a türelmetlenebbek lassan elszéledtek. Szigeti egyedül maradt, és mivel mindegy volt már, ráérősen sétált fel-alá. Nagysokára érkezett egy kocsis.

Kényelmesen szállt.

— A Torockó útra — mondta a sofőrnek. Félúton lehettek, amikor eszébe jutott, hogy osztályvezetője, Suló Lázár nincs ma bent, értekezleten vesz részt. Szólt a vezetőnek, hogy taposson bele a gázba.

— Uram! Ez nem rakéta, hanem Warszawa, meg aztán hegyemenetben vagyunk — mordult a sofőr, és olyan lesújtó pillantást vetett rá, amelyet csak a hosszú fuvart igénylők szoktak kapni tőle.

Végre feltűnt a Torockó út, az intézet háromemeletes, modern épülete.

Szigeti előkotorta a tárcáját. Irénke bankettmeghívója akadt a kezébe. Gyorsan a felöltője zsebébe dugta, és az ülésre számolt harminc forintot.

A sofőr arca valamelyest megenyhült.

Az épületben kihalt előtér fogadta, a földszinti folyosó néptelen volt.

A portás csodálkozva nézett rá.

— Azt hittem, a mérnök úr már régen bejött

— Józsikám! Egy szót sem senkinek. Elkéstem, punktum. Tudja, tegnap a banketről későn értem haza. Aztán médium

is akadt. — Kézmozdulattal női idomokat rajzolt a levegőbe. — Legalább ezt respektálja, elvégre férfiak vagyunk.

A portásnak tetszhetett az őszinteség, mert cinkos mosoly jelent meg a szája szögletében.

— Hát ha nem kérdeznek, minek beszéljek?

Szigeti azonban nem érezte elég megnyugtatónak ezt a választ. Hatásosabb érvet vetett be:

— Nézze, Józsi! Magával mindenki barátságban van. Én is. Hát akkor miért kellene szétrombolni a barátságot? Ne beszéljünk többet a mai reggelről.

A portás felrántotta a vállát

— A mérnök úr beszél róla.

— Jó, jó, csak azt kérem, ne szóljon senkinek... Különben van egy-két nagyon szép aktom. Csinibabák! Majd behozom és megmutatom magának.

A portás elvigyorodott.

— De csak most az egyszer, mérnök úr,... Adja ide a felöltőjét, majd eldugom... — A kabátot összehajtva betette a pultja alá. — Ha zakóban látják felmenni, senki sem gondol késésre... És milyenek azok az aktok? Fénykép, magazin?

Szigetinek nem volt semmilyen aktképe. Valamit viszont mondania kellett.

— Fénykép, Józsikám, eredeti fénykép. Remek pózban.

— Irtó jó lehet — mondta a portás. — Csak aztán el ne felejtse.

A mérnök egyenesen az első emeletre ment, Szokkoly titkárságára, hogy a páncélszekrényből kikérje az anyagot és munkához lásson.

A molett Kissné találta a szobában:

— Na, Pistuka? Kipihente a bankett fáradalmait? — kérdezte agépírónő.

— Ki, drága, ki — felelte Szigeti, aztán Irénke holléte felől érdeklődött, mivel látta, hogy nyitva a páncélszekrény.

A szőke nő a pulóverét igazgatta.

— Nem tudom, hol van. Állítólag egy nap szabadságot vett ki. A diri adta ki reggel a kulcsokat.

— Akkor magától kapom meg az anyagot?

— Igen. Hányas a száma?

Megmondta a számot. Kissné ügyetlenül turkált a páncélszekrényben.

Szigetinek eszébe jutottak a banketten történtek... Mártonkuti kötekedése, Kulcsár Piroska, aztán a megdöbbenően izgatót, krétafehér arcú Irénke... .

Kissné nyújtotta a kikeresett anyagot.

— Pistuka! Maga szerelmes. Úgy néz a semmibe, de úgy, mintha máshol járna az esze... Mondja, hol járt? — Rákönyökölt az íróasztalra.

— Női gőzfürdőben — felelte a mérnök, és hirtelen az ajtó felé indult.

Kissné meglepetten bámult rá.

Mielőtt munkához látott volna, a portásra gondolt, akinek a szívességéért aktképeket kell szereznie. Nem is olyan buta ez a Józsi, lám volt esze, hogy-a felöltőt le kell vetni.

Pillanatokkal később elmélyülten tologatta a logarlécet.

Ez idő tájt Szokkoly már a második szivarra gyűjtött. Látogatója volt, a Belügyminisztérium egyik tisztje, Pintér Béla őrnagy.

A kémelhárító tiszt halkán beszélt:

— Bana ezredes elvtárs megnyugtatóan közli, hogy igyekszik kiküszöbölni minden olyan körülményt, amely megzavarná az intézet fontos munkáját. Kérte, hívjam fel a professzor elvtárs figyelmét az igazgatói szobában levő fali trezorra. Zárásnál okvetlenül tessék ráhelyezni a gittdarabkát, és lenyomtatni a biztonsági pecséttel, mert tudomásunk szerint a páncélszekrény kulcsával együtt ide kerül akísérleti laboratórium, az izotópkamra, Valamint az ólomszoba kulcsa is.

Szokkoly nyugtalanul mocorgott.

— Ez a Dénes talán azt is tudja, mikor fekszem, mikor kelek. De igaza van. Néhanapján elfelejtem a gittet, a pecsétet... De tudja, barátom, undorodom a gittől. A tapintásától, a nyomkodásától. Este feltenni, reggel levenni, brrr — rázkódott meg a tudós. — És tudja, mióta undorodom? De ne nevéssen ki... Amióta Molnár Ferenc megírta a Pál utcai fiúkat. Tulajdonképpen Molnár a bűnös, mert megalapította a gittegyletet. Annak a szerencsétlen Nemeceknek kellett rágni a gittet, hogy friss legyen. Higgye el, barátom, az a szegény Nemecek nem is tüdőgyulladásban halt meg. Nem bizony, hanem undorban... Csakhogy ezt Molnár nem írhatta meg. Nagyot nevettek.

Szokkoly ismét komolyra fordította a szót. Méltatlankodott. Hónapokkal ezelőtt javasolta, hogy cseréljék ki az összes zárat, beleértve a páncélszekrényét is. Mert ha másolatot készítettek a kulcsokról, bármikor játszi könnyedséggel kinyithatják azt az ajtót, amelyiket akarják. Még éjszaka is bejöhetnek, hozzájuthatnak a kísérletekhez.

A professzor bosszúsán kifújta a füstöt.

— Önök ezzel nem értettek egyet Az ön ezredese azt mondta, hogy most már mindent hagyjunk így, ezzel szemben azt üzeni, használjam a gittet, holott az egész zárás csak formális... Na, csak találkozzam a maga ezredesével...

Az őrnagy jobbnak látta, ha némi felvilágosítással szolgál.

— A zárcsere most nem lenne célszerű. Csak a mi munkánkat nehezítené. Ha nyomára akarunk jutni a kiszivárgó értesülések szállítójának, nem szabad elárulni érdeklődésünket. Ez megriasztaná, óvatosabbá válna... Legyen csak továbbra is aktív.

— Jó, jó, megértem az önök nehéz munkáját. Kívánom, hogy minden sikerüljön, mert már magam is nyugtalanul alszom. Izgat ennek a tol... bocsánat, kémnek a szorgoskodása.

Pintér őrnagy két intézeti dolgozó felől érdeklődött. A fiatal Szigeti István és Mártonkuti Ferenc osztályvezető-helyettes

kapcsolatáról Szokkoly nem sokat tudott mondani.

— Állítólag nem kedvelik egymást.

— Miért? — kérdezte az őrnagy. A professzor homlokát ráncolta.

— Ezek olyan szubjektív dolgok. Mártonkuti ugyanis kissé nagyképű, van mögötte tudás, igaz, talán azért... A fiatal mérnök pedig mindjobban ráébred, hogy ez nem az egyetem, hanem az élet a maga hétköznapijaival. A fiatalember Mártonkutit piperkőc öltözködése, nagyképűsége miatt playboynak titulálta... Jó, ugye? — kuncogott, aztán az őrnagynak szegezte a kérdést. — Mondja csak, barátom, az én személyemről kinél érdeklődnek?

A kémelhárító tisztnek torkán akadt a szó.

Szokkoly vidáman pöfékelt, élvezte a visszas helyzetet.

— Mégis, kitől? — ismételte. Pintér őrnagy visszavágott:

— A Tudományos Akadémiától.

— Bravó — szúrt a levegőbe szivarjával a tudós. — Megnyugodtam, hogy nem az anyósomtól. Képzelve, hetvenkilenc éves és velünk lakik. Ha tőle érdeklődnek, végem van. Így nőszüljön meg az ember.

Az őrnagy elismerő pillantást vetett az idős professzorra, aki humort kedvelő, vidám, jókedvű ember volt. Ezideig más elképzelése volt a tudósokról. Bogaras természetű, zárkózott embereknek tartotta őket.

Megtárgyaltak még egy-két dolgot, aztán Szokkoly lekísérte a "főmérnököt". Pintér ugyanis mint az egyik gyár főmérnöke jelentette be magát, mert minek volna, hogy elhárítótisztek járnak az intézetbe.

Józsai, a portás, amint a professzort észrevette, bicegve előjött a fülkéből. Hangja különös tisztelettel csengett:

— Professzor úr! Reggel sietni tetszett, nem tudtam közölni egy fontos dolgot

— Tessék, hallgatom.

Az őrnagy udvariasan félrehúzódott. Részvétellel nézte a nyomorék fiatalembert, aki a jobb lábán ormótlan ortopéd cipőt viselt. Persze minden szót jól hallott.

— Késő éjjel csengett az intézeti telefon. Tetszik tudni, esténként hátra kapcsolom a központi hívószám vonalát a lakásomba — magyarázta a portás. — Irénke telefonált. Azt mondta, a professzor úrral szeretne sürgősen beszélni, fontos ügyben... Kérte, mondjam meg a lakás telefonszámát, mert bent felejtette a noteszát, a telefonkönyvben pedig nincs benne.

— Na és — sürgette Szokkoly.

A portás előrébb csúsztatva nyomorék lábát.

— Mondtam neki, hogy tartsa a vonalat, én pedig ide jöttem a füzetemért. Mire visszaértem, szétkapcsoltak. A lábam miatt nem tudtam sietni...

Szokkoly ugyancsak csodálkozott reggel, amikor megtudta, hogy titkárnője nem jött be. Bejelentés nélkül ilyen még nem fordult vele elő. Ha valami közbe is jött, és netán később tudott csak bejönni vagy megbetegedett, mindig értesítette. Talán most is ezt akarta? Éjjel? Miért nem telefonált reggel, a hivatalba?

A portás folytatta.

— Nyomban visszahívtam Irénkét, de foglalt volt a szám... Később megint hívtam, hosszan kicsengett, de nem vette fel senki.

Szokkoly töprengett:

— Azt mondta, hogy fontos ügyben akar velem beszélni? A portás bólintott.

— Igen... És olyan furcsa volt a hangja.

— Ugyan — legyintett Szokkoly —, Irénke néha még abból is nagy ügyet csinál, ha elfogyott a ceruza a titkárságon.

A kémelhárító tiszt, habár most látta először a portást, nagyon sokat tudott róla. A nyomorék lábú Balogh Józsi múltja tisztán állt a hivatalos szervek előtt. A testi hibás fiatalember az előző munkahelyén mint telefonkezelő dolgozott. Egy éve került az intézethez portásnak. Elődje ugyanis nyugdíjba ment. Meghirdette a portási állást lakáscserével. A portás ugyanis bent lakott az intézetben, szolgálati lakásban. Balogh Józsi peremkerületi kertes házban lakott. Rossz lábával órákat utazott előző munkahelyére. Felkínálta a kertés házban levő lakását az intézet portásának. Az kapott az alkalmon. Így jutott a nyomorék fiatalember a portási álláshoz és az intézeti szolgálati lakáshoz. Ez az állás valamivel nagyobb jövedelmet is biztosított neki.

— Tudja, tegnap bankettünk volt — mondta Szokkoly az őrnagynak. — A titkárnőm ma nem jött be dolgozni, úgy látszik, kicsit többet fogyasztott a kelleténél. A portás most közölte velem, hogy az éjjel telefonált az intézetbe, és a lakásom számát kérte, mert beszélni akart velem. De miért éjszaka?

Pintér a legvalószínűbbre gondolt:

— Biztosan a mai csúsztatás miatt.

— Lehetséges — vélekedett Szokkoly.

A portást nem izgatták ilyen gondok. Elmondta a professzornak, amit el kellett mondania, a többi már nem az ő dolga. Amikor lejárt a munkaidő, precízen a helyükre akasztotta a kulcsokat, amelyeket a munkatársak adtak át neki. Amikor Szigeti megjelent a fülke előtt, így szólt hozzá.

— Mérnök úr! Menjen át a lakásomba, nyitva az ajtó. A fogason lóg a felöltője. Délben elvittem innen, nehogy észrevegyék nálam.

Szigeti kiment az udvarra. A portás lakása az udvar végében, a laboratórium épületszárnyában volt. Felvette a kabátot, a zsebben zizzent valami. Irénke meghívója volt. Már majdnem összegyűrte, hogy eldobja, amikor gondolt egyet, és visszatette.

— Kösz, Józsi! — szólt oda a portásnak.

— Nincs mit, mérnök úr. De az aktokat el ne felejtse.

2.

Éjfél jóval elmúlt. A kihalt Thököly úton a taxi sebesen haladt Zugló irányába. Az utas szótlanul ült a hátsó ülésen, kalapiját a szemére húzta.

A sofőr, aki megszokta az éjszakai utasok bőbeszédűségét, csodálkozott a férfi hallgatásán. Többször megpróbált szóba elegyedni vele, de hasztalan. Még jó, hogy amikor beszállt közölte az úti célt, gondolta a sofőr. És maga is szótlan maradt.

A Népstadion útnál egy szabálytalanul kanyarodó személygépkocsi vágódott eléjük. A taxi csikorogva fékezett, a sofőr kifakadt:

— Ilyen hülyének jogosítványt adni. . . Mit szól hozzá, uram? Nem kapott választ. Mintha süket füleknek beszélne. Azt hitte, hogy az utas elszunyókált, de a tükörben látta felvillanni szemfehérijét. No, gondolta, ezt a pasast nem lehet szóra bírni. A taxi bekanyarodott az Amerikai útra, és megállt.

— Negyvenkét forint — mutatott az órára a sofőr.

Az utas ötven forintot adott, valamit mormogott, aztán eltűnt a sötétben.

A sofőr néhány perc múlva a Bosnyák téri taxiállomáson mesélt különös utasáról a tétlenkedő kollégáknak.

A hallgatag férfi akkor már gyalog igyekezett az Erzsébet királyné útja felé. A járda szélén ment, az utat szegélyező fák alatt, amelyeknek szétterülő lombján nem hatolt át az utcai lámpák fénye. Magas alakja beleolvadt ebbe a sötét alagútba, lépteit neszt gumitalpú cipő tompította. A Gyarmat utcánál befordult, lassította lépteit.

Az utca kihalt volt. A sötét ablakú kertes villákra dermedt csend borult.

A férfi megragadta az egyik ház vaskerítését, és ügyesen átvette magát rajta. Hosszú ideig lapult egy fa tövében.

A kertben semmi sem moccan. A bokrok, fák mögött egyemeletes épület terpeszkedett magányos némaságban.

A késői látogató az ágakat félrehajtva megközelítette a házat. Elhaladt az utcára néző főbejárat előtt, és az épület hátsó ajtajánál állt meg. Ujjjaival fűrgén végigtapogatta a kulcslyukat, aztán nyikkant a zár, az ajtó zajtalanul kitárult. A férfi visszatette felöltője zsebébe a kulcsomót, és belépett az épületbe. Kis ideig várakozott, hogy szeme megszokja a sötétet. Lassan kirajzolódott a tágas folyosó körvonala, végében a lépcsőház. Itt két lakásajtó nézett egymással farkasszemet. Egyiken nagy nikkelezett gomb helyettesítette a kilincset. A férfi ezt az ajtót választotta. Letérdelt elé, két hüvelykujjával felemelte az ajtólapon levő levélnyílás fedőlemezeit, szemét a résre tapasztotta. Bent vaksötét volt, de őt nem ez érdekelte. Érzékelte azt a leheletnyi légmozgást, amely a résen a lakásból kiáramlott. Az előszobára nyíló szobaajtó nyitva volt.

A hivatlan vendég most oldalt fordult, fülét helyezte a résre. Lélegzetét visszafojtva hallgatózott, hogy a csendből kiszűrje az alvó ember egyenletes szuszogását. Sokáig fület, majd óvatosan visszaengedte a levélnyílás fedőlemezeit. Amikor felegyenesedett, hűvös nyirkosságot érzett a homlokán.

A lakás üres volt. Egyetlen jel, rezzenés sem utalt arra, hogy valaki bent tartózkodik.

A kabátzsebből ismét előkerült a kulcsomó. Hosszan tartó, idegfeszítő játék kezdődött. A zár makacsul ellenállt. A férfi újabb kulcsokat vett elő. Már az első elmozdult egynegyed fordulatot, a következő valamivel többet, a harmadik kulcs végre nyitotta a zárat.

Az előszobában koromsötét volt.

A férfi belülről kilincsre csukta az ajtót. Zseblámpa kattant, keskeny, de éles fénysugár vetült a padlóra. Majd megindult, végigkutatva az előszobát, és a szobába jutott. Remegve kúszott a bútorokon, és a hevenyészetten megágyazott üres rekamién állapodott meg.

A fénysugár folytatta útját. A szőnyegen egy túsarkú női cipőt talált, arrébb a párját. Az egyik fotelban ledobott ruhanemű, a dohányzóasztalon nyitott borosüveg, mellette üres pohár. A telefonkészüléket is felfedezte, mintegy kartávolságnyira a fekvőhelytől.

A zseblámpa fénye azután a mellékhelyiséget pásztázta át, végül az előszobából nyíló fürdőszobaajtóhoz ért. A kilincsen könnyen engedelmeskedett a nyomásnak. A falat borító Csempe visszaverte a fénysugarat. A kíváncsi idegen megtorpant, a lámpát a csordultig telt fürdőkádra szegezte. A meglepetéstől szinte kővé dermedt.

A víz felszínén szétterülve sötét hajtömeg lebegett.

Percek teltek el, mire a férfi megmozdult. A fogasról lekasztotta a vastag frottír fürdőlepedőt, és befedte vele a fürdőszoba kis ablakát. Az ajtót becsukta, a padlóra, az ajtóréshöz törülközőt helyezett. A kulcslyukat egy rongydarabbal betömte. Miután meggyőződött róla, hogy a fény nem szűrődik ki, megkereste a villanykapcsolót és felkattintotta.

A látogató alaposan körülnézett. A fogason női fehérnemű és egy fürdőköpeny lógott. A faliszekrényben kölnisüvegek, különféle pipercikkek sorakoztak. Megvizsgálta az autogejírt is. Nemcsak ennek volt elzárva a csapja, hanem a gázvezetéknek is. A kád előtt, alig tenyérnyi távolságra, női papucs hevert. A víz átlátszó tisztaságával nem utalt mosakodásra.

A férfi ingujjra vetkőzött. Zsebéből gumikesztyűt vett elő. Kihúzta a kádból a dugót. A víz hamar lefolyt.

A holttest már megmerevedett. Felhúzott térdel feküdt az üres kádban, bal karja a teste alá szorult. A vizes gesztenyebarna haj rátapadt a fejre, teljesen eltakarta az arcot.

A férfi elsimította a vizes haját. Tágra nyílt, üveges szembe nézett bele. önkéntelenül megborzongott ettől a találkozásától, aztán erőt véve magán, hozzálátott a holttest alapos átvizsgálásához.

Amikor végzett, a holttestet ugyanabba a helyzetbe fordította, ahogy eredetileg feküdt, és fáradtan felegyenesedett. Elővette nagy zsebkendőjét, megsodorta, és a kádba lógatva a csaphoz kötötte. Megeresztette a vizet, amely most nem zubogott, hanem szinte hangtalanul ömlött a kádba.

A víz lassan beborította a holttestet, a sötét haj szétterült a felszínén. Amikor a vízből már csak a kéz látszott ki, a férfi elzárta a csapot, és gyors mozdulatokkal rendbeszedte magát. Mielőtt a villanyt eloltotta, alaposan körülnézett, nem

marad-e utána áruoló nyom. A sötétben helyére tette a fürdőlepedőt, a törülközőt és a kulcslyukból kivett rongydarabot.

A zseblámpa ismét a szoba sötétjét tapogatta, szekrények mélyén, fiókokban kutatott.

A férfi utolsónak a retikült nézte át, majd világító számlapos karórájára vetett egy pillantást. A foszforos vonalak fél négyet mutattak. Kattant a zseblámpa, kialudt a fénysugár. A látogató óvatos léptekkel ment az ajtóhoz, egy pillanattal fűlelt, majd kilépett. Lehúzta a gumikesztyűt.

A lépcsőházban néma volt a csönd.

Az éjszakai látogató azon az úton távozott, amerről érkezett. Visszazárta a kertre nyíló mellékajtót, elhaladt a főbejárat előtt, és félrehajtva a bokrok csupasz ágát, a kerten át a kerítéshez ment. Vizsgálódva körülnézett. Az utca kihalt, csöndes. Átvette magát a kerítésen, és fürge léptekkel elsietett. Nemsokára kiért a Thököly útra. Keleten oszlani kezdett a sötétség, virradt. A férfi tétovázott: gyalog induljon-e a körút felé vagy várjon az első villamosra, esetleg egy útjába vetődő taxira? A közeli üzlet mélyedéséből sötét árny mozdult. Mire a férfi feleszmélt, a rendőr előtte állt.

— Jó estét vagy inkább jó reggelt! — emelte kezét a sapkához. — Ha szabad kérdeznem, mire vár?

A férfi megmerevedett, nehogy a kulcsöteg megsörrenjen a zsebében.

— Valami járműre, villamosra vagy taxira... Mindegy, csak elvigyen — felelte. Észrevette, hogy a rendőr a derékszíján tartja a kezét, a gumibot közelében.

— Hol lakik? — kérdezte a rendőr.

— Van lakásom — válaszolt sietve, de már tudta, hogy hibázott. Túlságosan nagy ívben kerülte meg a kérdést.

A rendőr oldalt lépett, az utcai lámpa fénye az arcára esett. Fiatal ember volt, két fehér csillagot viselt.

— Kérem, igazolja magát.

A férfi elővette és átadta a személyi igazolványát.

— Neve? — kérdezte a rendőr.

— Láthatja, ott van az igazolványban. A rendőr elkomorult.

— Olvasni magam is tudok... Mondja a nevét, az adatait.

A férfi eldarálta a nevét, születési idejét, lakcímét, s azt hitte, most már indulhat. Tévedett. A rendőrt más is érdekelte:

— Ha ilyen messzi lakik, mit keres itt hajnalban?

— Nézze, biztos úr! Az igazolványom rendben van. Hadd menjek a fenébe... Különben a menyasszonyomat kísértem haza. Itt lakik az Amerikai úton — majd gyorsan hozzátette. — Harmincnégy bé, második emelet kettő.

Azt sem tudta, létezik-e ilyen szám.

A rendőr visszaadta a személyi igazolványt.

— Aki egy kutatóintézetben dolgozik, az lehetne intelligensebb is. A Bosnyák tér felől közeledett az első villamos.

Bana ezredes reggel komoran hallgatta Pintér őrnagyot aki részletesen beszámolt az intézetben tett látogatásáról, Szokkolyval folytatott beszélgetéséről. Az ezredes a ceruzáját forgatta az ujjai között, olykor bólogatott, de úgy látszott, mintha gondolatai másutt járnának.

Az őrnagy kifogyott a szóból, várakozóan nézett főnökére. Az ezredes felrázta a csend.

— Mit tud Gáspárnéről? — kérdezte.

— A titkárnőről?

— Igen.

Az őrnagy a korábbi információkat sorolta, de az ezredes leintette.

— Ezeket ismerjük... Mi újabbat tudunk?

Pintérnek eszébe jutott, hogy mit közölt a portás a professzorral.

— Gáspárné tegnap nem ment be dolgozni. Szokkoly nagyon csodálkozott, még tőlem is megkérdezte, hogy mit gondolok.

— És mit gondolt? — kérdezte az ezredes furcsa hangon.

— Tegnapelőtt este bankett volt. Szokkoly említette, hogy Gáspárné kissé a pohár fenekére nézett... Talán másnapos volt, és azért nem tudott bemenni.

Az ezredes tűnődve maga elé nézett.

— Úgy — mondta nagysokára.

— Igen, ez elég valószínű — vélekedett az őrnagy. Aztán elmondta a professzor és a portás beszélgetését, Gáspárné éjjeli telefonálását. Azt is elmondta, hogy a portás később visszahívta a titkárnőt, de az nem vette fel a kagylót.

— Nem is vehette fel — dőlt hátra a széken az ezredes, és letette a ceruzát. — Nem bizony, mert akkor már halott volt.

Az őrnagy elképedt.

— Meghalt?

— Meg. Ezért nem ment be reggel.

Az ezredes szólt a titkárnőnek, hogy azonnal küldje hozzá Farkas századost.

Pintér őrnagy lassan magához tért a megdöbbenésből. Kereste az összefüggést. Lehet, hogy Gáspárné halála valamiféle kapcsolatban áll az őket érdeklő ügyel? Vajon miben halt meg? Véletlen baleset? Sok kérdés kavargott benne.

Farkas százados megérkezett.

— Ezredes elvtárs, jelentkezem! — mondta a fiatal kémelhárító tiszt, és futó pillantást vetett közvetlen főnökére, az őrnagyra, aki gondolataiba mélyedve ült a karosszékekben.

Bana ezredes egy papírdarabkát vett elő.

— Írja fel ezt a címet... Gyarmat utca negyvennégy, földszint kettő, Gáspár Artúrné... Megvan?

— Igen.

— Nos, átmegy a főkapitányságra, az életbiztonsági alosztályra. Hivatkozzon rám. Közli a parancsnokkal, hogy az a Gáspárné holtan fekszik a lakásán. Kérem őket, folytassák le a helyszíni szemlét, utána a parancsnok keressen meg... Maga is részt vesz a szemlén, aztán megkéri az orvost, hogy a boncolást a legrövidebb időn belül végezze el. Megvárja, amíg elkészül a boncolási jegyzőkönyv, és elhozza.

— Értettem.

A százados távozott.

Az ezredes eltette a papírdarabot.

— A titkárnő tehát halott — mondta jelentőségteljesen a még mindig töprengő őrnagynak.

Pintér szerette volna tudni, hogyan jutott a főnöke ilyen értesülés birtokába, de nem firtatta. Megszokta, hogy a legtökéletesebb konspirációt igénylő kémelhárításban az ember csak arra lehet kíváncsi, ami a konkrét feladatához tartozik. Ismerte jól az ezredest, tudta, hogy csak annyit közöl, amennyit fontosnak tart. Ez nem a bizalom hiánya, hanem a kémelhárító munka gyakorlata, módszere. A szálak később úgyis összefutnak, egy pontban találkoznak.

Az őrnagy engedélyt kért, hogy rágyújthasson.

— Ez az új fordulat merőben más vonalra terelheti a nyomozást? !— kérdezte.

— Az attól függ,

— Ha szabad kérdeznem, mi okozta Gáspárné halálát? — tapogatózott az őrnagy. — Mármint baleset vagy valami szervi baj?

— Gáspárné a vízzel telt fürdőkádban halt meg. Az biztos, hogy a banketten ivott. Lehetséges, hogy valami szervi baj okozta a halálát, talán a szíve. Ki tudja. Erre megnyugtató választ csak a boncolás ad. Ha pedig gyilkosság, akkor... — Elharapta a szót és bosszúsán legyintett. — Ne fessük az ördögöt a falra, várjuk meg a fejleményeket. Azt kell tisztáznunk, hogy Gáspárnénak beosztásánál fogva milyen lehetősége volt az intézet munkáját figyelemmel kíséreni, esetleg megszerezni magának vagy másnak a kész dokumentációt.

— Ezredes elvtárs! Nem lenne célszerű alaposan átkutatni Gáspárné lakását? Esetleg olyan nyomra bukkannánk, amely megerősíti ezt.

Az ezredes nem értett egyet az elgondolással.

— Főlősleges átkutatni a lakást. Nincs ott semmi... Ami most minket érdekel, azt a rendőrorvostól tudjuk meg:

Sorra vették, hogy Gáspár Artúrnénak mi tartozott a feladatkörébe. Az ezredes leszögezte, hogy a titkárnő, aki a kísérletek dokumentációját mindennap elzárta a páncélszekrénybe, könnyen megszerezhetett vagy lemásolhatott nemcsak részanyagokat, hanem teljes dokumentációkat is. Ha pedig egy felelős beosztású intézeti dolgozóval szövetkezett, szinte az intézet egész munkáját idegen kezekbe juttathatta. Gáspárné mint gyorsíró állandóan részt vett azokon az értekezleteken, ahol Szokkolay professzor részletesen megtárgyalta a kutatókkal, az osztályvezetőkkel a kísérletek menetét.

Az őrnagy azonban ellentmondott.

— Gáspárné bűnösségére nem utalt gyanú. A hírek kiszivárgása után Gáspárné munkáját ellenőriztük, fél éve rajta tartottuk a szemünket.

— De csak az intézetben — mondta az ezredes. — Magánéletéről semmi bővebbet nem tudunk. Még azt sem, volt-e szeretője.

Pintér a fejét rázta.

— Válására annyira megrázta, hogy azóta távol tartja magától a férfiakat. Mindenki ezt állítja, aki ismerte.

— Mindenki... Az ilyesmit nem verik dobra. Sajnos, erről őt már nem kérdezhajtuk meg — szögezte le az ezredes.

A kémelhárítás vezetőjét a két fontos kísérlet érdekelte.

Az őrnagy elmondta, hogy a két gyártmány kísérletei párhuzamosan folynak. A gázszűrő betéttel a technológiai osztály és a kémiai osztály közösen foglalkozik. A sugármentesítő vegyszert a kémiai osztály közösen kutatja a laboratóriummal.

— Kik az osztályvezetők? — kérdezte az ezredes. Az őrnagy fejből sorolta:

— A kémiai osztálynak Suló Lázár főmérnök, akinek munkatársa Szigeti István mérnök. A laboratórium vezetője pedig Sárkány Géza.

— Az, aki kitüntetéssel diplomázott?

— Igen.

— És a technológiai osztály vezetője? — tudakolta az ezredes.

— Pillér János főmérnök, de sokat betegeskedik, és a munka javát a helyettese, Mártonkúti Ferenc végzi. Emlékszik, ezredes elvtárs, arra a jelentésemre, amelyet még a télen adtam? Pillérről szolt.

A főmérnökről ugyanis megállapították, hogy egyik unokabátyja Horthy vezérkari főnökségének 2. osztályán dolgozott, a katonai hírszerzőknél.

Az ezredes két ujjával a homlokát masszírozta:

— Igen, emlékszem... És ez a Pillér azért bejár?

— A múlt hónapban csak két hetet dolgozott, aztán ismét visszaesett.

— Mi baja van? — kérdezte az ezredes.

— A bal lábán csontritkulást észleltek, alig bír járni.

Az ezredes megnyomta az íróasztalon levő gombot. A titkárnőtől két kávét kért, aztán megkérdezte az őrnagytól, hogy a nyugati cég által megszerzett ipari gyártmány kísérleteit melyik osztály végezte.

— A kémiai osztály és a laboratórium, de fontos számításokat végzett a technológiai osztály is — felelte az őrnagy.

— Akkor az itt dolgozók mind számításba jöhetnek?

— Nem, csak az osztályvezetők és közvetlen munkatársaik. A technológiai osztályon pedig közvetlenül senki sem, mert csak kisebb részfeladatokat vizsgáltak.

Az ezredes fennhangon töprengett:

— Tegyük fel, hogy a kém egyedül van, és az előbb említett két osztály valamelyik munkatársa...Hozzá juthat a teljes kísérleti anyaghoz? Igen, ha felelős beosztásban dolgozik. Mondjuk, osztályvezető vagy helyettes, esetleg főmunkatárs. Ekkor módja van arra, hogy menet közben minden részletében lefényképezze a dokumentációt. Nincs szüksége tehát arra, hogy kulcsot szerezzen a titkárság páncélszekrényéhez... Sőt, arra sem, hogy megnyerje céljának Gáspárnét.

— Nincs szüksége rá, ha a két osztály valamelyikén dolgozik felelős beosztásban.

— Ha viszont a kém nem ott dolgozik — folytatta az ezredes —, akkor segítőtársra van szüksége vagy a két osztály valamelyikén, vagy pedig...

— Gáspárnéra — vágta rá az őrnagy.

— Úgy van... De ez már csak volt, mert Gáspárné halott. A kém viszont dolgozik, és feltehetően fáj a foga mindkét kísérletre.

Az őrnagy megkockáztatta azt a megjegyzést, hogy hátha kulcsa van a kémnek a páncélszekrényhez.

— Akkor sem hiszem, hogy most megpróbálna belenyúlni — mosolyodott el az ezredes. — Bárcsak megtenné. Abban a pillanatban tudnánk róla.

— Technika? — kérdezte az őrnagy, mert tudta, hogy hónapokkal ezelőtt különféle készülékeket szereltek fel észrevétlenül az intézetben.

— Igen, technika. Ezenkívül a kémnek most még óvatosabbnak kell lennie, hiszen a nyugati cég, azáltal, hogy sietve piacra dobta a kém által megszerzett gyártmányt, felhívta a kémelhárítás figyelmét a kutatóintézetre, és alaposan megnehezítette beépített embere dolgát. De miért tette ezt? — töprengett az ezredes. — Csak az lehet a magyarázata, hogy akkor még nem tudta, hogy a kém fontosabb titkokat is megszerezhet. Mert ha előbb értesül a két fontos katonai rendeltetésű kísérletről, akkor csendben vár a nagy fogásra. Így elvetette a sulykot... Most azonban számunkra az a legfontosabb, hogy Gáspárné halálának körülményeit tisztázzuk.

A titkárnő behozta a kávéját. Az ezredes később azzal bocsátotta el az őrnagyot, hogy maradjon helyén, mert amint értesítést kap, hivatja.

Badnai százados, az életbiztonsági alosztály vezetője, a Gyarmat utcai helyszínről a Belügyminisztériumba sietett. Amikor Farkas százados megjelent nála, nem kérdezte tőle, hogy kitől kapták az értesülést Gáspár Artúrné haláláról. Ha nem közlik, biztosan okuk van rá.

Badnai százados azonnal az ezredeshez vezették. Bana ezredes szívélyesen üdvözölte, és bemutatta Pintér őrnagynak. Az életbiztonsági alosztály vezetője nyomban a lényegre tért.

— Ezredes elvtárs! Azt hiszem, elsősorban az érdeklő önöket, hogy Gáspárné lakásában, tehát a helyszínen, találtunk-e olyan nyomot, amely bűncselekmény elkövetésére, idegenkezűsége utal.

Az ezredes a torkát köszörülte.

— Igen, erről van szó.

— Nem találtunk. Habár az ajtó nem volt kulcsra zárva, csukottnak vehető, mert kívül nem volt kilincs, csak gomb. Gáspárné a fürdőszobában, a vízzel csordultig telt kádban hevert, valószínűleg, fürdés közben érte a halál.

— Valószínűleg vagy biztos? — kérdezte az ezredes. A százados felvonta a vállát.

— A halál pontos okára majd a boncolás ad választ. A rendőrorvos a helyszíni vizsgálatnál Gáspárné holttestén nem talált külsérelmi nyomokat. A szobában, a dohányzóasztalon félig üres vermutos üveget, mellette poharat találtunk. Csak az asszony ujjlenyomata van rajta. A rendetlenség, a ruhaneműk szétdobálása arra enged következtetni, hogy az asszony ittas volt.

— Mit gondol, lehet ez beállított helyszín, illetve idegenkezűség műve? — kérdezte az ezredes.

Az alosztályvezető meghökken.

— Igen. Csak hogy ebben az esetben Gáspárné erőszakos halál áldozata, és a boncolás feltétlenül alátámasztja ezt.

— Tehát nincs kizárva a gyilkosság?

A gyilkossági ügyek szakembere felvázolta az összes lehetőséget. Annak ellenére, hogy a helyszín nem utalt idegenkezűsége, elképzelhető, hogy gyilkosság történt. De éppúgy lehet öngyilkosság vagy szervi baj miatt bekövetkezett természetes halál is.

Az ezredes az őrnagyhoz fordult.

— Tudunk arról, hogy Gáspárné esetleg valami szervi bajban szenvedett?

— Nem.

— A további találgatásoknak nincs értelme. Várjuk meg a boncolás eredményét — fejezte be a beszélgetést az ezredes, és arra kérte Badnai századosot, hogy maradjon még, amíg meghozzák a boncolási jegyzőkönyvet.

Farkas százados jó idő múlva érkezett meg, magával hozta a boncolási jegyzőkönyvet és a helyszínelő orvos jelentését. A kémelhárítás vezetője átnyújtotta az iratokat Badnai századosnak.

— Maga a szakember, foglaljon állást.

Miközben a százados a jelentéseket tanulmányozta, az ezredes és az őrnagy türelmetlenül mocorgott.

A százados végre megszólalt:

— A találgatásokkal melléfogtunk. A halál oka baleset.

— Baleset? — pattant fel az ezredes.

— Igen, baleset... Gáspárné annyira ittas volt, hogy fürdés közben vízbe fulladt — mondta a százados és felolvasta a boncolási jegyzőkönyv megállapítását.

Az ezredes megkönnyebbülten lélegzett fel. Ha ugyanis Gáspárné bűncselekmény áldozata lett volna, ez alaposan

összekuszálja a kém leleplezésére vonatkozó tervet. Így viszont továbbra is az eddigi úton haladhatnak.

- Ezredes elvtárs! Ezek szerint nincs probléma — mondta az őrnagy.
- Nincs. Badnai százados felállt.
- Arra kérek még utasítást, hogy miképpen dokumentáljam Gáspárné halálának tudomásunkra jutását. Az ezredes egy pillanatra gondolkodott:
 - Szervünk ne szerepeljen semmiféle jelentésben. Azt hiszem, erre van megoldás.
 - Igen. . . A ház lakói gyanúsak találták, hogy nem tapasztaltak életjelt páspárnénál — mondta a százados. Az ezredes a halál beálltának időpontja érdekelt.
 - Éjjel tizenkettő és kettő között — olvasta a jegyzőkönyvet a százados.

3.

A Szabadság-hegyen, a gyéren világitott Béla király úton fekete Mercedes fékezett. Vezetője eloltotta a lámpát, lezárta a kocsit, és gyalog folytatta útját. Az egyik meredek utcába fordult be. Itt már egészen sötét volt, csak a távolban hunyorogtak apró fénypontok.

Az egyik kapunál megállt. Kinyitotta, majd a kert kavicsos útján a telek végében álló víkendházhoz ment. Otthonosan mozgott. Meggyújtott egy hangulatlámpát, megigazította az ablakot takaró vastag függönyt, majd levette a kabátját, és egy fotelba telepedett.

A kis helyiség szerény, de kényelmes bútorokkal volt berendezve.

Rövid idő múlva a kerti úton megcsikordult a kavics. A várakozó karórájára nézett. Pontosan nyolc óra volt, amikor kopogtattak.

- Tessék, jöjjen be — állt fel az ősz hajú férfi. Az újonnan érkezett kihúzta magát.
- Ezredes elvtárs, megjelentem!
- Látom, kezd katonás lenni — mosolygott a kémelhárítás vezetője. A szekrényből konyakosüveget vett elő. Töltött, koccintottak.

Az ezredes nyomban a legfontosabbal kezdte.

— Foglaljon helyet, Hód — szólította fedőnevével az elhárítótisztet. — Megtörtént a helyszíni szemle. Mit gondol, mi történt Gáspárnéval?

- Szeretném tudni az eredményt, aztán elmondanám a véleményemet.
- Na tessék! — nevetett az ezredes. — Talán fél az állásfoglalástól? Megjegyzem, ez korunk betegsége.

Hód cigarettát vett elő, de az ezredes a sajátjából kínálta.

— Egyáltalán nem szenvedek ebben a betegségben. Van véleményem, amit nemcsak megvédeni igyekszem, hanem bizonyítani is — mondta Hód.

Az ezredes bólintott.

- Ez már más.

A kémelhárítás vezetője ismertette a délelőtti történeteket, az életbiztonsági alosztály vezetőjével folytatott beszélgetést, a boncolási jegyzőkönyv tartalmát és a rendőrorvos jelentését.

Hód csendben szívta cigarettáját.

- Tehát ittasságból származó baleset? — kérdezte.

— A boncolás olyan mennyiségű alkoholt mutatott ki az asszony szervezetében — szögezte le az ezredes —, hogy attól egy férfi is tökrészeg lett volna.

- Olyannyira, hogy fürdés közben a vízzel teli kádba fullad? Az ezredes hátradőlt a fotelban.

- Úgy van — mondta.

— Ha tökrészeg volt, hogyan tudott vizet engedni, hogyan tudta elzárni a csapot, sőt a gázbojlert is? Mert biztos vagyok benne, hogy nem jéghideg vízben fürdött — jegyezte meg Hód.

Bana ezredes elmosolyodott.

- Érdekes kérdés, nagyon jó kérdés. . . Egyről azonban elfeledkezik.

- Éspedig?

— Arról, hogy Gáspárné nemcsak a banketten, de otthon is ivott. A meleg víz fokozta a vérkeringést, meggyorsította az alkohol felszívódását. . . Elbódult, lecsúszott a kádba, és víz alá került. . .

- Ez csak feltevés — mondta Hód.

— Ezt a feltevést támasztják alá a vizsgálati eredmények. Ezt kell elfogadnunk. Különben is, Gáspárné holttestén nem találtak külsérelmi nyomokat.

- Én sem találtam — felelte Hód.

- Na látja. . . s most halljam a maga véleményét.

- Meggyilkolták!

Az ezredesnek kerekre tágult a szeme. Előre hajolt, mint aki rosszul hall, és hitetlenkedve nézett Hódra. Ez a kijelentés megdöbentette.

Hód nem számított arra, hogy kijelentése ekkora hatást tesz. Az ezredes nyugalmat erőltetett magára.

- Tessék! Fejtse ki!

Az ifjú kémelhárító azért kért engedélyt, hogy titokban körülszimatolhassa a Gyarmat utcai lakást, mert rosszat sejtett. Ismerte Gáspárnét, és nem fért a fejébe, hogy a bankettet követő napon nem telefonált az intézetbe, nem közölte, hogy miért nem jött be dolgozni.

— A fürdőszobában találtam rá. Valóban nem volt a testén külsérelmi nyom, az idegenkezűség legparányibb jele sem... A boncolás mikorra teszi a halál beálltát? — kérdezte.
— Tizenkettő és kettő közé — felelte az ezredes.
— Gáspárné percekkel éjfél előtt telefonált az intézetbe. Utána már foglaltat jelzett, majd kicsengett, de nem vette fel. Ebben az időben végeztek vele — mondta Hód.

Az ezredes felhorkant:

— Végeztek vele! Meggyilkolták!... De hogyan?
— A feltevés a következő... A tettes nagyon jól ismerte Gáspárnét. Azon az éjszakán ott volt a lakásán. A már ittas asszonyt tovább itatta. De Gáspárné ennek ellenére telefonálni akart, és kinek másnak, mint Szokkolay professzornak... Hogy mit akart vele közölni, azt nem tudni, legfeljebb sejteni lehet.
— Mire gondol? — csapott le rá az ezredes. Hód hangja határozottan csengett.
— Arra, hogy Gáspárné a kém kilétét akarta felfedni, vagy pedig a kémkedésre fényt deríteni.
— Nos jó — mondta az ezredes —, tegyük fel, hogy így van. Gáspárné együttműködött a kémekkel, és most szakítani akart. Még azon az áron is, hogy saját magát felfedi.
— Lehetséges, hogy Gáspárné a kémkedésben nem vett részt, nem is segített. De mert figyelemmel kísérte az egész intézet munkáját, rájött, hogy ki gyűjthette össze azokat az adatokat, amelyek külföldre kerültek. Hiszen mint a professzor titkárnője tudott arról is, hogy az a bizonyos nyugati cég piacra dobta az intézet által kikísérletezett gyártmányt.

Az ezredes elgondolkozott.

— Gáspárné tehát leleplezte a kémet — folytatta Hód —, és sajnos felelősségre vonta. Lehet, hogy csak a szemébe vágta gyanúját. A kém azután leitatta, levetkőztette és a fürdőkádba helyezte. Az biztos, hogy az asszony fejét a hajánál fogva nyomta le, nehogy külsérelmi nyomot hagyjon, és addig tartotta víz alatt, míg meg nem győződött a halál beálltáról.

Az ezredes figyelmesen hallgatta, és logikusnak tartotta ezt az okfejtést Magában kénytelen volt elismerni, hogy Hód igen ügyesen kombinál. Csakhogy mindez pusztán feltevés!

— Mindez elfogadható volna — jelentette ki —, ha legalább egyetlen ténnyel alátámaszthatnánk.

Hód kijátszotta ütőkártyáját:

— A tettes mindent elrendezett, és így sikerült a baleset látszatát kelteni. De elkövetett egy apró hibát, amelynek óriási a jelentősége. S ez az a tény, amely megcáfolja a balesetet, és a napnál is világosabban mutatja a gyilkosságot.

Az ezredes, felpattant.

— Mi ez a tény?

— Ezredes elvtárs! Miért fürdött Gáspárné éjszaka sötét fürdőszobában. Nem lehetett annyira részeg, hogy ne tudta volna felkattintani a villanykapcsolót. És különben is, miképpen tudott a sötétben mindent elkészíteni?

— Nem égett a fürdőszobában a villany?

— Nem. Amikor ott jártam, teljes sötétség volt.

— De hát a helyszíni szemle? — töprengett az ezredes, majd a homlokára csapott. — Hát persze, hiszen nappal végezték. Fel sem tűnt, hogy a fürdőszobában nem égett a villany. És akkor még nem tudták a halál beálltának időpontját, csak délután, amikor a boncolási jegyzőkönyv megérkezett.

— Távozása előtt a tettes mindenütt eloltotta a villanyt, a fürdőszobában is. Ezzel elkövette a legnagyobb hibát — összegezte véleményét a fiatal elhárítótiszt.

Az ezredes így már teljesen egyetértett Hóddal abban, hogy gyilkosság történt, és azt is nagyon valószínűnek tartotta, hogy az eset szorosan összefügg azzal az ügygel, amelyben ők nyomoznak. Most azt tartotta a legfontosabbnak, hogy kiderítsék, ki a tettes, aki ezek szerint jó ismerőse lehetett Gáspárnénak.

— Nem talált olyan nyomot a lakásban, amely férfit, szeretőre utal? Levelet, üdvözlőlapot, fényképet?

Hód a fejét rázta.

— Nem, csupán egy számlát a csúcshegyi menedékházból egy éjszakára... Tessék, itt van.

Az ezredes elolvasta a számlát.

— December tizennegyedik — mormogta. — Tavalyi. Lehet, hogy Gáspárné nem egyedül volt? Ellenőrizni fogjuk.

— Biztosan kirándult. A szeretőjét a lakásán is fogadhatta.

— Hátha félt, hogy észreveszik — mondta az ezredes. — Ha a kém volt a szeretője, akkor vigyáztak, nehogy kapcsolatukról tudomást szerezzenek az intézetben.

— A dátum igen érdekes — szólalt meg Hód. — Gáspárné lakásában december elején parkettcsere volt. Panaszkodott is, hogy mindene össze van csomagolva.

— Mindenképpen érdekes ez a cédula, utánanézzünk — mondta az ezredes.

Hód még egy lényeges dolgot akart közölni, amely szorosan összefüggött az asszony ismeretlen kapcsolatával, de mégsem említette. Elhatározta, hogy még vár, és csak akkor fedi fel ezt a körülményt, ha majd az eseményekbe illő láncszemhez kapcsolta.

Az ezredes elégedett volt.

— Nem hittem, hogy ilyen teljesen új fordulatot vesz az ügy. Ez a maga érdeme, Hód. Tudom, nehéz dolga van és egyáltalán nem veszélytelen de ha a végéhez érünk, büszke leszek magára. Vigyázzon, ez a kém elszánt, ravasz, és most ölt... Más közölni valója nincs?

— Csak egy magánügy.

— Nos? — mondta az ezredes.

A fiatal tiszt elmosolyodott.

— Új hobbinak hódolok. Szereztem két törpepapagájt, azokat tanítom beszédre. Mondhatom, ez sem könnyű munka.

Mielőtt elváltak, az ezredes közölte, hogy az új fordulatnak nem szabad napvilágra kerülnie. Gáspárné halálesetét továbbra is véletlen balesetnek könyvelik el. Az ismeretlen tettesnek sejtienie sem szabad, hogy ravasz fogása nem vált be.

— Bármi történjen, a megadott számon éjjel-nappal hívhat... Két nap múlva ismét itt találkozunk — mondta az ezredes.

A kerti úton halk léptek távolodtak. Később a gyér világítású Béla király úton kigyulladt a fekete Mercedes lámpája, s felbűgött a motor.

A vendégek az előszobafogasra akasztották kabátjukat, és bevonultak a hallba.

Pillér a széles kanapén ült, bal lábát egy székre helyezte. Arca örömet tükrözött.

— Foglaljatok helyet, gyerekek! Jólesik, hogy megtiszteltetek látogatásotokkal... Nicsak, eljött Piros is — lelkendezett, amikor megpillantotta Kulcsár Piroska pisze orrát Sárkány Géza válla felett.

— Ezt neked hoztam, János — mondta a lány, és két doboz cigarettát vett elő a retikülből.

Mindenki hozott valamit Bodolai Pali, a vegyésztechnikus, egy zacskó narancsot, Suló Lázár egy üveg bort, Sárkány pezsgőt. Szigeti egy üveg háromputtonyos tokaji aszúval kedveskedett.

— De gyerekek, mire való ez a népünnepély? — szabadkozott Pillér.

Székek, fotelok kerültek elő. A vendégek körülültek akanapét. Pillémé poharakat hozott vidám beszélgetés kezdődött. A beteg osztályvezetőt a kísérletek érdekelték.

— A kettő á kísérlet nagyon szépen halad, tudod, a szűrők — tájékoztatta Suló Lázár. — Pistával ketten végezzük a számításokat. Talán még egy hét, és ezt is lezavartuk.

— És a kísérleti próbák? — kérdezte Pillér.

— Azok is jól haladnak, Feri nagyon hajt.

— Mártonkuti is itt lesz nemsokára, csak elugrott valahová — szolt "közbe Kulcsár Piroska, és lapos pillantást vetett Szigetire.

A fiatal mérnök az órájára nézett.

— Pista, csak nem rohansz el? — kérdezte Pillér.

— Nem. Nem mehet — válaszolta Szigeti helyett Suló, majd a fiatal mérnökhöz fordult. — Ne hülyéskedj. Ma kibékültök Ferivel, elvégre abszurdum ez az örökös kakaskodás. Felnőtt férfiak vagytok.

Piroska kuncogott.

— Az utóbbiról beszélhetnénk.

— Te csak hallgass — szolt rá Suló. Szigeti elhúzta a száját.

— Szóval békítésre is készültetek? — Igen, két legyet egy csapásra — kiáltotta a kanapéről Pillér. — Kibékültök, mégpedig itt, a ravatalomnál.

— Hadd el, Pista, igazunk van — szólalt meg rábeszélő hangon Sárkány Géza. — A kettő Á-ban is együtt dolgoztok. Komolytalanság ez a durcáskodás.

— Rendben... Megadom magam — emelte magasba a karját kényszeredetten Szigeti. — De Mártonkutit is főzzétek meg, mert kettőn áll a vásár.

Szigeti nem volt elragadtatva ettől az ötlettől. Neki igazán mindegy, hogy jó vagy rossz viszonyban van Mártonkutival. Csak a kollégák kedvéért ígérte meg, hogy kibékül vele. Egyébként ettől még nem változik meg a véleménye az osztályvezető-helyettesről. Tudta, hogy úgysem lesz tartós ez a békesség. Körülnézett, és meglepve látta, hogy a hallból nyíló szoba sarkában egy nagyítógép áll. Amint visszafordult, tekintete találkozott Pillérével. Látom, nagyítógéped van.

A többiek, mintha dróton rántották volna a fejüket, a szoba irányába fordultak.

— Mi az, János, felcsaptál maszek fényképésznek? — rikkantotta Kulcsár Piroska.

Pillér a bajuszát simogatta.

— Nemrég vettem. Soha nem volt annyi időm, mint most, hát megnagyítom a régi felvételeimet és albumba rakom a képeket.

— Nem rossz foglalatosság — állapította meg Suló Lázár.

Csengettek. Mártonkuti érkezett, bal kezében borosüveg. Elegáns sötétszürke öltöny feszült rajta, a szivarzsebben hófehér, csipkés szélű zsebkendő. Amint az üveget az asztalra tette, megcsillant arany mandzsettagombja... Mindenkivel kezét rázott, majd Pillér állapota után érdeklődött.

A többiek egymást lestek, várták, ki kezdi el a puhítást. A gordiuszi csomót Pillér vágta ketté:

— Ferikém — fordult a helyetteséhez —, nagyon szeretném, ha te meg Pista végre abbahagynátok az értelmetlen torzsalkodást és kibékülnétek.

Mártonkuti arcán egy izom sem rezdült.

— Hát... — szólalt meg tétován, de a felcsattanó hangzavar belefojtotta a szót Mindenki egyszerre beszélt, győzködött, csak a fiatal mérnök hallgatott

— Jó, jó — intette csendre őket Mártonkuti. — Hagyjatok már szóhoz jutni... Egyszóval részemről ennek semmi akadály.

Suló Lázár magasba tartott kézzel szót kért.

— Tehát elástátok a csatabárdot?

— Ha Szigeti István is úgy gondolja, szívjuk el a békepipát — mondta Mártonkuti.

Szigeti a fejét tette volna rá, hogy Mártonkuti nem gondolja komolyan ezt a kibékülést, mint ahogy maga sem tudta egy perc alatt leküzdeni ezt az ellenszenvet, amit vele szemben érzett. A többiek kedvéért azonban jó pofát vágott a dologhoz, és koccintásra emelte poharát

Kulcsár Piroska közel hajolt hozzá. A szeme csillogott

— Estván, azért jó névét találtál Ferinek, remekül illett rá — súgta.

— Mondjak egy jobbat?

Piroska tréfásan legyintett.

— Eh, már megint hülyéskedsz.

A beszélgetés ismét a munkára terelődött

Mártonkuti a 2/A kísérletről tájékoztatta a beteg osztályvezetőt Szokkoly engedélyezte, hogy Sárkány Géza részt vegyen a munkában, mivel így lényegében több kísérletet végeznek el. Sárkány vállalta a munkát, bár Pillérre való tekintettel eleinte húzódozott

— Tudod, kérlek, nem akartam, hogy tolakodásnak Vegyed — mentegetőzött a laboratórium vezetője.

Pillér nem látott ebben semmi kivetnivalót: — Ugyan, Gézám, hisz beteg vagyok. Ferinek igaza van, így sokkal előbb készen leszek.

Bodolai Pali közbeszólt:

— Csak már ott tartanánk, szeretnék időben elutazni.

— Na nézd csak — kapta fel fejét Pillér. — Miért türelmetlenkedsz? Mert kiveszem a szabadságot, és Ferivel elutazunk külföldre. Mártonkuti zavarba esett.

— Erről még korai beszélni.

— Micsoda titkolódzás — álmélkodott Suló Lázár.

Mártonkuti restelkedve közölte az utazás tervét Bodolaival megbeszéltek, hogy amint a 2/A kísérletet befejezik, turistaútlevéllal két hétre Olaszországba utaznak. Pali vállalta, hogy kifizeti a benzinköltség felét, így mindketten jól járnak.

— Ahá, így már érthető a sietséged, Ferikém — mondta Pillér. — A szép olasz út serkent, hogy előbb fejezzétek be a munkát. . . Látod, Géza — fordult Sárkányhoz —, ezért kapott utánad ez a lóköttő.

Mártonkuti vigyorgott

— Naná, elvégre minden szentnek maga felé hajlik a keze. Mindenki nevetett. Pillérné apró csészékben hozta a forró-párolgó feketét.

Szigeti halkán figyelmeztette Kulcsár Piroskát, hogy a kávé hagyja kihűlni, mert a meleg folyadék a bor után könnyen felbolygatja. Szavai süket fülekre találtak. A lány kikortyolta forró kávéját, és diadalmasan dőlt hátra.

— Rendben van — mondta Szigeti, aztán alig észrevehetően Mártonkutira mutatott és az autóvezetést utánozta. — Majd hazavisz.

A lány közömbösen vállat vont.

— Ha más nem, akkor ő sem — mondta.

— Mi van mással? — kérdezte Suló, aki eddig a többiek beszélgetését figyelte, de most feléjük fordult.

— Jé, üres a poharam — kiáltott fel a lány.

Szigeti a fejével intett a főnökének, hogy ne töltsön, de Suló megbillentette az üveget.

— Vigyázz, nehogy elszédülj, Estván — mondta Piroska és közel hajolt hozzá. — Látod, tőlem ez is kitelik, hogy iszom. . . És még sok minden. Például az is, hogy Feri szeretője leszek.

— Most már hallgass — sziszegte a mérnök.

— Miért? A banketten talán nem erre céloztál. . . És ha így van?

— Legyetek boldogok, csak hallgass.

A lány legyintett, és Bodolaival kezdett beszélgetni. A társaság figyelmét Mártonkuti vonta magára.

— Szóval higgyétek el, Irénkével valami baj történt. — Ugyan, képzelődsz — intette le Suló Lázár.

— Képzeldöm?

Pillér nyögve fordult egyet a kanapén.

— Hagyjátok, hadd mondja el.

— Mi baj történhetett? — kérdezte Sárkány Géza.

Szigeti visszagondolt arra, hogy a banketten milyen furcsán viselkedett Irénke, s azóta nem is látta. Reggel a szőke Kissné adta ki az anyagot a pánccsaszekrényből.

Pillér türelmetlenül közbeszólt:

— Hagyjátok beszélni. Mártonkuti mély lélegzetet vett.

— Ma délután későn jöttem ki az intézetből. . . A lépcsőn az öreggel ütköztem össze. Igen megviseltnék látszott. Azt hittem, valami baja van, talán rosszul érzi magát. Meg is kérdeztem, de csak a fejét rázta. Tragikus képpel közölte, hogy nem vele van baj, hanem Irénkével. Arra gondoltam. . .

— Ne azt mondd, mire gondoltál — fészkelődött izgatottan Suló —, hanem azt, hogy mit hallottál az öregtől.

— Csakugyan, mit mondott Irénkéről? — kérdezte Bodolai.

— Az az érdekes, hogy nem mondott semmit, semmi konkrétat — folytatta Mártonkuti. — Jöttünk lefelé a lépcsőn, és az öreg egyre csak sóhajtozott, hogy szegény Irénke. Faggatni kezdtem, erre azt felelte, hogy majd holnap mindent megtudunk. . .

A kövér Suló is feléledt.

— Ezek szerint valami baj történhetett Irénkével?

— Hát nem ezzel kezdtem? — nézett rá csodálkozva Mártonkuti. Egyedül Kulcsár Piroska maradt nyugton.

— Ha ennyi az egész, ez nem sok.

— Magának, Piroska, talán az sem lenne sok, ha leégne az intézet? — kérdezte Bodolai.

— Feri nyugodtan utazhatna Olaszországba — kacagott Suló, és pocakja ütemesen rázkódott.

— Ne hülyéskedjetelek — csattant fel Mártonkuti — Nem vicc, amit mondtam. . .

Nyomott hangulatban vettek búcsút Pillértől. A sötét lépcsőházban Szigeti elővigyázatosan belekarolt Kulcsár Piroskába, de szükségtelen volt, mert a lány teljesen józannak látszott. Az utcán Mártonkuti a kocsijába invitálta a kövér Sulót és Sárkány Gézát. A lánynak is felajánlotta, hogy hazaviszi, Piroska azonban arra hivatkozva utasította vissza a meghívást, hogy még sétál egyet, kiszellőzteti a fejét. Bodolai az ellenkező irányban lakott, így Szigeti és Piroska egyedül maradt.

— Kösz, ez a bizalom jólesett — jelentette ki Szigeti.

Kulcsár Piroska anélkül, hogy a mérnökre nézett volna, azt kérdezte:

— Nos, mi az a jobb, amit tudsz?

— Gyere, menjünk villamossal, úgy hamarabb hazaérünk — felelte Szigeti.

A Moszkva téren szálltak le, és a Vár felé indultak. Szigetinek hirtelen ismét Irénke jutott eszébe. A bankett, az asszony krétafehér arca és a . . .

— Mit keresel? — kérdezte Piroska.

Szigeti a zsebeiben kutatott. Az asszony meghívója eltűnt a felöltőjéből. Emlékezett, hogy mielőtt Pillérhez ment, még a zsebében volt.

— Semmit — mormogta, de nagyon bosszantotta az eset, és még akkor is a meghívó eltűnésén töprengett, amikor kitarta lakása ajtaját a lány előtt.

Piroska nyomban észrevette a földön álló üres madárkalickát.

— Nicsak, te madarakkal is foglalkozol?

— Igen, velük is — válaszolt Szigeti.

4.

A gépkocsi veszedelmesen imbolygott, mint a lélekvesztő a viharos tengeren, aztán pörgő kerékkel megfeneklett. A motor bőgött, a karosszéria remegett, de a Volga nem mozdult sem előre, sem hátra. A bal hátsó kerék mély kátyúban ült.

Farkas százados megpróbált segíteni a gépkocsivezetőnek, hogy kikecmeregjenek, de minden igyekezete hiábavalónak bizonyult.

— Én felmegyek gyalog. Ha kimozdult a kocsí, menjen a Bécsi útra és várjon meg a téglagyárnál — szolt oda a lesüllyedt kerékkel bajlódó sofőrnek.

— Remélem, sikerül — válaszolt a sofőr.

A csúcshegyi menedékház messze fent volt a hegyoldalban, a rügyező fák között. A csúszós, agyagos úton alaposan megizzadt a százados, időnként megállt, kifújta magát, lerúgta a cipőjére tapadt sarat. Jó háromnegyed órába telt, amíg felkaptatott a meredeken.

A kopogtatásra egy szikár, kopasz férfi nyitott ajtót. Pólóinget, csizmanadrágot, tört fényű bilgerit viselt. Sovány nyakából dárdaként nyúlt ki ádámcsutkája.

— Tessék? Mit akar?

— A gondnokkal szeretnék beszélni — mondta a százados.

— Mit akar tőle?

— Mondtam: beszélni vele.

— És miért?

Farkas százados vibrálást érzett a szeme sarkában.

— Ezt talán majd a gondnokkal közölném. A pólóinges kitarja az ajtót.

— Jöjjön be. . . A menedékháznak én vagyok a gondnoka.

— Én pedig a Belügyminisztériumból jöttem, Farkas százados vagyok — mutatta fel az igazolványát a kémelhárító tiszt.

A szikár azonnal készséges lett. A kecskelábú asztalokkal berendezett társalgóba kísérté a századost, és helyet kínálta.

— Parancsoljon, rendelkezésére állok. — Maga is leült az asztalhoz.

— Ugyebár, a menedékháznak van bejelentőkönyve?

— Természetesen — válaszolt a gondnok.

— És ebbe minden vendéget bevezetnek? — kérdezte a százados. A pólóinges diszkréten mosolygott.

— Igen, kérem, nemcsak a párocskákat, hanem azt is, aki egyedül érkezik. A kirándulókat, akik csak a büfébe térnek be iszogatni, eszegetni, persze nem jegyezzük be. Csak azokat, akik szobát kérnek.

A százados elkérte a bejelentőkönyvet, az ideit és a tavalyit. A gondnok szolgálatkészen elsietett, kisvártatva két könyvvel tért vissza. A százados előbb a tavalyi könyvet ütötte fel. Azonnal feltűnt neki, hogy a szobákat több alkalommal, csak egy személynek adták ki.

— Itt egyágyas szobák is vannak? — kérdezte.

— Nem, kérem. Három kétágyas, kettő hatágyas és egy nyolcágyas szobánk van. Az utóbbit általában csoportok veszik igénybe — felelte a gondnok.

— És a kétágyasokat?

A szikár értetlen arcot vágott.

— A kétágyasokat? . . . Hát azokat ketten veszik igénybe.

— Sűrűn?

— Majdnem mindig, kérem.

A százados a bejegyzéseket mutatta.

— Akkor miért csak egy-egy személy neve szerepel itt?

— Mert ők vették igénybe a szobát.

— Egyedül?

A gondnok hosszú magyarázatba kezdett. A szabály csak a szobát igénybe vevő személy bejelentkezését írja elő. Azt, hogy a vendég kivel érkezik, kivel tölti az éjszakát, nem jegyzik be a könyvbe. A szoba számláját annak a nevére állították ki, aki igényelte.

A százados töprengett.

— Ezek szerint az esetleges partner vagy turistatárs neve egyáltalán nem kerül a könyvbe?

— Nem, kérem — válaszolt a gondnok.

— Az előbb azt mondta, hogy minden vendéget bejegyeznek, még a párokat is.

— Igen, kérem, de ugyebár csak úgy, hogy tegyük fel, Kovács József plusz egy fő, vagy Nagy Lujza plusz egy fő. Az egy fő, kérem, a partner, vagy ha úgy tetszik, turistatárs. Ha később netán valami probléma merül fel, a bejelentettől meg lehet érdeklődni a partnerének a nevét.

— Feltéve, ha emlékszik még rá — mondta a százados. A pólóinges mosolygott, a vállát vonogatta.

— A turisztika mindig is diszkrét dolog volt. Az erdőbe azzal megy az ember, akivel akar. És a menedékházak általában erdőben vannak.

A századosot más is érdekelte:

— Mennyi idő alatt lehet feljutni a Flórián térről?

— Autóbuszsal a végállomásig húsz perc, onnan gyalogosan újabb húsz perc. Tehát, ha közben nem kirándulnak, hanem egyenesen jönnek, negyven perc alatt felérnek.

— Vannak törzsvendégek? — Igen, és nem is kevés.

A századosot bosszantotta a szikár férfi simulékony modora. Nem szerette az olyan embereket, akik ilyen gyorsan változnak. De nyugalmat erőltetett magára, és látszólag közönyösen lapozgatta a könyvet. A gondnok árgus szemmel figyelte, hogy vajon melyik bejegyzést tanulmányozza.

— Tetszik tudni, a körzeti megbízott, Suhajda főtörzs úr, rendszeresen ellenőrzi a könyvecskét. Olykor kétnaponként is megfordul nálunk, ha másért nem, hát csak úgy benéz.

— Elég sokan jártak itt — állapította meg a százados. — Nem akarom feltartani, majd szólok, ha szükségem lesz felvilágosításra.

A gondnok erőltetett mosollyal elvonult. Az ajtóból még visszaszólt:

— Tessék majd szólni, százados úr, kint leszek a konyhában.

A kémelhárító tiszt nyugodtan forgatta a lapokat. Elsőként a tavalyi bejegyzéseket vette szemügyre. Megpillantotta Mártonkuti Ferenc nevét. Két lappal odébb megint felbukkant. A kutatóintézet osztályvezető-helyettese decemberig több mint tíz alkalommal szerepelt a nyilvántartásban. Sőt, azon az éjszakán is ott volt, amikor Gáspár Artúrné. Mindketten külön szobát béreltek, másodmagukkal. Lehetetlen, hogy Mártonkuti és Gáspárné akkor ne botlott volna egymásba. Akár reggel, akár este érkeztek, találkozniuk kellett. A bejegyzésből ítélve, Mártonkuti törzstagnak számított. Ez év februárjában is két egymást követő szombatot itt töltötte az éjszakát, másodmagával.

Farkas százados feljegyezte a dátumot, és a gondnokot hívta.

— Köszönöm a segítségét. Most még legyen szíves, válaszoljon néhány kérdésemre. Nagyon kérem, hogy kettőnk beszélgetését tartsa szigorúan titokban. Figyelmeztetem, hogy ha bárki tudomást szerez arról, hogy itt jártam és a nyilvántartókönyvét tanulmányoztam, önnek kellemetlenségei származhatnak belőle.

— Én, kérem, hallgatok, akár a sír.

— Még a vállalatának sem jelentheti — figyelmeztette a századosi. — Értem én, kérem.

A százados előbb ismeretlen neveket említett, számára közömbös személyek felől tudakozódott. Minden kérdésére részletes választ kapott. A gondnok mindent elmondott, amit vendégeiről, főleg a törzsvendégeiről tudott. Hosszú, időrabló beszélgetés volt ez, de szükség volt rá, nehogy a gondnok megsejtse, ki után érdeklődnek.

Mártonkuti csak később került terítékre.

— A főmérnök úr rendszeres látogatónk, mondhatni állandó vendégünk. Mindig a kocsijával érkezik.

— A kocsij milyen gyártmányú?

— Opel Record, ezerkilencszázhatvankettes, szürke színű — felelte a gondnok.

— És kivel jár ide?

— Kettőt ismerek, kérem. Egy barna, kissé molett nőt, meg egy fiatal, fekete lányt... Mondanom sem kell, nagyon csinosak.

Elmondta, hogy a főmérnök legtöbbször a barna nővel járt itt. A fiatal, fekete lánnyal ritkábban. Legutóbb viszont ezzel jött.

— A nőnek nevét nem tudja? A gondnok a fejét rázta:

— Nem. A fiatalról csak annyit tudok, hogy valami Edit. Egyszer hallottam, amint a főmérnök úr utána szól. A másiktól még ennyit sem tudok.

A százados most Gáspárnéről szeretett volna megtudni valamit.

— Nem emlékszik olyan esetre, amikor Mártonkuti és a partnere társasággal jött?

— Nem, kérem.

— Próbáljon emlékezni.

A gondnok a homlokát ráncolta.

— És olyan esetre, hogy Mártonkuti itt ismerőssel találkozott? — faggatta a százados.

A gondnok most már határozottan válaszolt:

— Ilyenre nem emlékszem.

A kémelhárító tiszt Gáspárné nevét említette. Közölte, hogy mikor járt itt. A gondnok hiába erőltette az emlékezetét, nem tudott róla semmit.

— A kettes szobát bérelte, valószínűleg férfival volt — mondta a százados. — Magas termetű, csinos, harminc év körüli nő.

— Nem háromnegyedes szarvasbőr kabátot viselt? Farkas százados erre nem tudott mit válaszolni.

— Lehetséges — jegyezte meg.

A gondnok merően maga elé nézett.

— Várjunk csak, rémlik valami. A kettes szobában, decemberben ... Megvan, kérem, egy nagyon csinos, rövid hajú, barna nő volt. Úgy, ahogy ön mondta, magas termetű. Este érkeztek, gyalogosan a havas esőben.

— Kivel?

— Azt tudom, hogy férfival, de az arcát nem láttam, anorákot viselt. Csak a nő jött a pulthoz. Beírtam az adatokat a könyvbe, és átadtam a kulcsot. A férfi az ajtó mellett várta. ... Most már jól emlékszem ... Igen — csapott a tenyerével kopasz fejére —, a főmérnök úr beszélt is vele.

A százados csomót érzett a gyomrában.

— A nővel? — kérdezte.

— Nem... Az anorákos férfival... A nőt csak üdvözölte.

— Szóval ez biztos? A gondnok bólogatott.

— Igen, így volt. Most már határozottan emlékszem. Kora reggel a főmérnök úr meg is kérdezte, hogy leadták-e a vendégek a kettes szobából a kulcsot.

— Leadták?

— Igen, egy órával előbb távoztak, mint a főmérnök úr. Ő biztosan azért kérdezte, mert indult a városba, és elfértek volna a kocsijában — mondta a gondnok.

Farkas százados ismét idegenek után érdeklődött. Egy szabó kisiparosról is részletesen kifaggatta a gondnokot, akit láthatóan eléggé kimerített ez az agytorna. Távozása előtt a kémelhárító tiszt ismét felhívta a gondnok figyelmét a titoktartásra.

— Százados úr, bízhat bennem. A beszélgetés köztünk marad.

A csúszós út lefelé még nehezebbnek bizonyult. A százados aprózta lépteit, tapogatta a lejtőn támaszt nyújtó göröngyöket, süppedékeket. Végre odaért, ahol a Volgával megfeneklettek. A gépkocsi már nem volt ott, hanem a megbeszélte helyen, a téglagyárnál várta.

Szokkolay reggel a szobájába hívatta az osztályvezetőket. Fáradtan, resignált hangon közölte, hogy Gáspár Artúrnét három nappal ezelőtt otthonában halálos baleset érte. Ismertette a rendőrségtől kapott tájékoztatást a baleset körülményeiről. Rövidke beszédében méltatta a volt titkárnő kifogástalan magatartását, példamutató munkavégzését és az intézet valamennyi dolgozójához való viszonyát. Ismertette a temetés időpontját, és kérte az osztályvezetőket, hogy ezt tudassák a munkatársakkal. Elvárja, hogy a gyászszertartáson minél többen vegyenek részt.

A hír futótűzként terjedt az intézetben. Irénke halálos balesete mindenkit megdöbbentett. Egyesek alig akarták elhinni, hogy mindez igaz, mások azon csodálkoztak, hogyan érhet valakit ilyen ostoba baleset.

Kulcsár Piroska kisírt szemmel támaszkodott a falnak, és a többiek vitatkozását hallgatta.

— Egyszerűen nem fér a fejembe, hogyan lehet belefulladás egy fürdőkádba? Még akkor is, ha tegyük fel, alaposan beszívott az ember — mondta Bodolai Pali.

Mártonkuti fölényesen érvelt:

— Már mondtam, hogy előfordulhat... A szesz hatására teljesen elbódul az ember, főleg, ha meleg vízbe ül... Láttál már részeg embert az utcán heverni eszméletlenül?... Na, ugye! Ilyenkor könnyen történhet baleset.

A fiatal vegyésztechnikus csodálkozott.

— De egy fürdőkádban? Abszurdum.

— Vidéken történt, hogy egy részeg hazafelé igyekezett. Elesett, az útszéli árokba hemperedett — folytatta Mártonkuti. — Noha az árokban csak bokáig érő víz volt, a részeg arccal bukott bele, úgy maradt, és megfulladt. Pedig csak a füléig ért a víz... Na, ehhez mit szólsz?

— Ha egy szeszkazánról volna szó, talán el is hinném, de Irénkéről nem tudom elképzelni — mondta Bodolai.

Kulcsár Piroska visszagondolt a bankettre. Jól emlékezett rá, hogy Gáspárné miként viselkedett. Igaz, ivott, de egyáltalán nem látszott részegnek. Búcsúzásnál mindenkitől elköszönt, egyedül távozott. Inkább levertnek, fáradtnak látszott.

— Azt nem értem, hogy Irénkén miért nem látszott a részegség? — kérdezte a lány.

Mártonkuti tétova mozdulatot tett.

— Lehet, hogy csak később hatott... Vagy?

— Mi az a vagy? — kapta fel a fejét Bodolai.

— Vagy talán később még ivott. A lány ebben kételkedett:

— Ugyan, hol ivott volna? És kivel? Irénke egyedül még egy eszpresszóba sem ment be.

— Hát találgatni sok mindent lehet — vélekedett Mártonkuti. — De a tény, az tény. A hivatalos szervek, az orvosok ezt állapították meg... Nagyon sajnálom szegényt.

Kulcsár Piroska később felment a második emeletre. Szigetit a szobájában találta. Ült az íróasztalnál, tekintete a

semmibe meredt.

— Pisti, gyere, igyunk a büfében egy kávét. Ma képtelen vagyok bármit is csinálni — mondta a lány.

— Én sem tudok dolgozni.

A büfé a harmadik emeleti folyosó sarkában volt. Útközben a lány elmesélte az előbbi beszélgetést. Szigeti legyintett.

— Ez a Mártonkuti mindenre talál magyarázatot... Látod, ez a nagyképűek legfőbb jellemvonása. Suló azt mondta, amikor kijött az öregtől, hogy rettenetesen összeroppant.

— Ő?

A mérnök bosszúsan ráncolta a homlokát.

— Dehogyan ő. Az öreg. Szinte megnyúlt a képe, beesett az arca. A lány tekintete ellágyult.

— Nagyon szerette Irénkét. Nem csoda, hogy megviselték a történetek.

A büfében sokan voltak, mindenkiről lerítt a szomorúság. Az ablaknál a terebélyes Suló Lázár állt, mellette Sárkány Géza kavarta a feketéjét.

Szigeti két ujját mutatta a büfésnőnek, és Piroskával együtt Suló mellé sodródott. Az osztályvezető is a szerencsétlenül járt titkárnő esetén rágódott. Sárkány bólogatott.

— Meglásd, Géza, hogy az öreg egy hétig csak lézengeni fog — mondta Suló. — Ez annyit jelent, hogy lassul a munka, elhúzódik a kíséret összegezése.

— Mindenesetre a kész anyagot odatesszük az asztalára — jegyezte meg Sárkány, aztán Szigetihez fordult. — Te, Pista, úgy emlékszem, mintha egyszer említetted volna, hogy régebben motorkerékpárral jártál.

— Igen — felelte Szigeti, bár nem emlékezett rá, hogy mikor beszélt erről. Igaz, hogy volt motorkerékpárja, de évekkal, ezelőtt eladta.

Sárkány letette a poharat és megigazította a szemüvegét.

— Valami szerszámod nem maradt? Egy lendkerékkihúzóra lenne szükségem. Tudod, van egy háromötvenes Jawám, itt a tavasz, de valami baja történt a megszakító kalapácsnak... A lendkereket szerszám nélkül nem tudom levenni.

Szigeti gondolatban gyors leltárt készített akonyhaasztal alatt levő kisláda tartalmáról.

— De van... Holnap behozom.

— Légy szíves — kérte Sárkány —, megveszem tőled.

— Ne tréfálg, az egész fillérekre került. Nekem nincs már szükségem rá.

Suló Lázár a fejét vakarta.

— Jó nektek. Fiatalok vagytok, és csak ilyen gondok foglalkoztatnak benneteket... Bár nekem is csak a lendkerékkihúzó miatt fájna a fejem.

— Nézd, Lázár — mosolygott Sárkány —, te akkor sem tudnál motorra ülni, mert a súlyodhoz egyedi gyártmányú motorkerékpár kell.

— Az lehet, de megérné a költséget, mert fiatal lennék — vágott vissza Suló.

Kulcsár Piroska a két kávét hozta. Az egyiket Szigetinek nyújtotta.

— Három cukrot tettem bele.

Az osztályvezető szeme kerekre tágult. — Mi a szösz! Figyeled, Géza, ezt a kiszolgálást? Három cukor! Már ezt is tudja? A lány elpirult.

— Na és? Mi van abban, ha tudom, hogy Pisti három cukorral issza a kávét?

Ezzel olajat öntött a tűzre.

— Piiiistiii? — vigyorgott Suló — Hallod, Géza? Már nem Estván, hanem Pistiii.

Sárkány Géza azonban másra terelte a szót.

— Mikor lesz a temetés? — kérdezte.

Szigeti nem tudta, hogy a laboratórium vezetője szándékosan vagy véletlenül tette, de mindenesetre hálás pillantást vetett rá.

— Holnap délután hatkor — felelte Suló. — Szokkolay engedélyezte, hogy a munkát egy órával hamarabb fejezzük be. Így hat órára mindenki kényelmesen kiér. Az osztályokon pénzt gyűjtöttünk koszorúra.

Mártonkuti lépett hozzájuk, szendvicset evett. A koszorúárakról kezdett vitatkozni Sulóval. Mártonkuti azt javasolta, hogy mindegyik osztály vegyen egy koszorút, ha elég pénz jön össze.

Szigeti intett Piroskának, félrehúzódtak.

— Most vettem észre, hogy már nem vagyok Estván — mondta.

— Elég baj, hogy csak most.

— Miért?

A lány simogatóan pillantott rá.

— Mert tegnap este kellett volna észrevenned... Ez nyomban észrevette — intett Sulóra. — De te mit veszel egyáltalán észre?

Szigeti gyengéden meghúzta a lány fülét.

— Téged — súgta.

— Vigyázz, te örült nem vagyunk egyedül.

Szigeti a lány egyszerűen fésült haját nézte. Mennyivel más most, mint a banketten volt, azzal a magas tupírral, a csillogó micsodákkal. Meg kell adni, az is jól mutatott, de most szebb, jobban illik neki ez a sima haj... Érdekes, hogy a banketten nem táncolt vele, csak Irénkével.

Piroska hangja térítette magához.

— Mire gondoltál? Olyan komor volt az arcod.

- Rád... a bankettre. Azokra a csillogó micsodákra a hajadban.
- Ezért volt sötét a képed?
- Nem.
- Hanem?
- Hozz két szendvicset, aztán megmondom.

Mire a lány visszatért, rendszerezte a gondolatait. Halkan elmesélte, miről beszélgetett akkor Irénkével, és milyen furcsának találta a viselkedését. Most arra gondolt, hogy talán mindez előjele volt a tragédiának.

— Hogy öngyilkos lett? Nem, ez lehetetlen — rázta a fejét a lány. — Az igaz, hogy nyugtalanak látszott, a végén meg törődöttek, fáradtnak.

— Tudod, mire vagyok kíváncsi? Hogy Irénkének ki udvarolt. Biztosan ott lesz a temetésén.

Kulcsár Piroska durcásan felkapta a fejét.

— Képzelem, hogy belesárgulsz majd az irigységbe.

— Na tessék — mondta Szigeti. — Hát nem marha az ember, ha egy nőnek elárulja a gondolatait? Hova rohansz?

A lány megnyújtotta lépteit.

— Megvárlak délután — szölt utána Szigeti.

5.

A lefüggönyözött ablakú víkendházban vetítógép zümmögött. A falon lassított képek peregtek, arcok váltakoztak. A ravatalozóhoz folyvást jöttek az emberek virágcsokrokkal, koszorúkkal.

Bana ezredes sűrűn megállította a dohányzóasztalon elhelyezett, aktatáska nagyságú gépet. Ilyenkor egy-egy közlőről felvett arc bukkant ki a tömegeből.

— Ez ki? — kérdezte.

Hód készségesen válaszolt. Nemcsak megnevezte az illetőt hanem közölte intézeti, beosztását, munkakörét, sőt néhány mondatban jellemezte is.

A kémelhárítás vezetője, akinek utasítására titokban filmre vették Gáspárné temetését, így arcról is megismerte a kutatóintézet teljes vezetőgárdáját, főmunkatársait.

Az ezredes felnevetett.

— Nézze csak. Ott van maga is.

A képen Hód Kulcsár Piroska mögött állt és Bodolainak mondott valamit.

— Éppen köszöntem.

— Észrevette, hogy a temetést filmezik? — kérdezte az ezredes. Hód a fejét rázta.

— Nem, nagyon ügyesen csinálták.

Az ezredes hangja elismerően csendült:

— Három rejtett kamerával dolgoztunk.

Megindult a temetési menet. A koporsót szállító gépkocsi lassan kigördült a képből. Rokonok, közvetlen hozzátartozók következtek, majd Szokkolya tűnt fel, aztán Suló Lázár, Sárkány Géza, Bodolai Pál és Mártonkuti.

A menet hirtelen mozdulatlanágba dermedt.

— Ki ez? — kérdezte az ezredes.

— Püler János — felelte Hód.

A tömeg tovább hömpölygött, majd körülvette a sírt. Kezdetét vette a gyászbeszéd.

Bana ezredes kikapcsolta a gépet és villanyt gyújtott.

— Mielőtt tovább néznénk a filmet, egy dolgot meg kell beszélnünk, lesz ugyanis egy mozzanat, amelynek nem kis jelentőséget tulajdonítok. Ezt azonban előbb tisztázni kell.

Hód elmondta, mit tapasztalt a temetésén. Noha nyitva tartotta a szemét, a fülét, egyetlen gyanús, figyelmet érdemlő mozzanatra sem figyelt fel. Egy dolgot viszont furcsállt, mégpedig azt, hogy a rokonok, közvetlen hozzátartozók körében egyetlen férfit sem látott, aki számba jöhetett volna, mint a titkárnő udvarlója, szeretője.

— A kameráknak jobb a szemük, többet észrevesznek, mint az ember — mondta az ezredes. — Most azonban térjünk vissza a menedékházhoz. — Ismertette Farkas százados jelentését, aztán így folytatta. — Ez az ismeretlen, anorákos férfi a titkárnő szeretője volt. És azért látogattak a menedékházba, mert Gáspárné lakásában a parkettacsere miatt felfordulás volt... A titkárnő persze nem gondolta, hogy találkoznak Mártonkutival.

— Ez igaz. Bár nem hiszem, hogy ez a találkozás különösebben zavarba hozta, elvégre független, elvált asszony volt — mondta Hód.

Az ezredes bólintott.

— Persze, maga miatt nem is... De a szeretője miatt?

— Úgy gondolja, hogy Mártonkuti ismerte az anorákos férfit?

— Igen. És nemcsak ismerte, de beszélgetett is vele — felelte az ezredes. — De honnan ismerte, honnan?

Hód két lehetőségre gondolt. Vagy az intézetből, esetleg a minisztériumból, vagy pedig teljesen kívülálló személyek köréből. Az ezredes bólintott.

— Akkor hát Gáspárnét ez ejtette zavarba.

— Igen — mondta Hód. — Vegyük az első variációt. A szerető az intézetben dolgozik. Kapcsolatukat senki sem gyanítja, titokban találkoznak, és megtörténik ez az ostoba véletlen, Mártonkutiba botlanak. Az asszony elvált. De a másik, a szerető, nőtlen vagy elvált-e? És ha nős, családja van?

— Helyes, folytassa — bátorította az ezredes.

— A másik variáció, hogy kapcsolatuk nem egyszerűen szerelmi kapcsolat volt. Tegyük fel, hogy Gáspárné szeretője a kém, s az asszony esetleg a társa volt, nem pedig passzív szemlélő... Gáspárnénak tehát mindkét esetben fontos volt, hogy titkolja az anorákos férfinhoz fűződő kapcsolatát. Ez megmagyarázná, hogy miért esett zavarba, amikor megpillantotta Mártonkutit.

— Akár így van, akár úgy, az ismeretlen férfi kiletét fel kell derítenünk — mondta az ezredes. — Nos, ezen a filmen látható lesz egy alig észrevehető mozzanat, amely beleillik valamelyik variációba.

— A szeretőről?

— Igen, arról — felelte az ezredes. Eloltotta a hangulatlámpát és megindította a vetítógépet.

A képen feltűntek a sír körül állók. A kamera premier plánban vette fel az arcokat. Kulcsár Piroska döbbenet meredt maga elé, mintha a vetítógépet látná és a vikendház sötétjében ülőkön csodálkozna. Aztán Suló Lázár széles arca töltötte ki a falat, pislogott, ajkát harapdálta. Akadtak unalmas arcok, mások töprengeni látszottak.

— Most figyeljen — mondta az ezredes.

A síron koszorúkat, virágokat helyeztek el. Az emberek hosszú sorban járultak a rokonokhoz részvétnyilvánításra. Ekkor Mártonkuti jelent meg a képen. Szemben állt, fejét kissé oldalt fordította, szája mozgott.

Az ezredes leállította a gépet, a kép mozdulatlanul állt.

— Valakihez szólt — állapította meg Hód. — Csak nem látni az illetőt, Suló eltakarja.

— Igen, Mártonkuti szólt valakinek, amikor elérkezett a részvétnyilvánítás ideje. De a rokonok távolabb állnak. Mártonkuti intelligens ember, tudja, mi illik... Nézze csak — mondta az ezredes. A vetítógép megindult, majd az újabb kép megjelenésekor megállt.

Mártonkuti kezét nyújtotta a Suló által takart ismeretlennek.

— Íme, láthatóan részvétét nyilvánítja valakinek, aki nem rokona az elhunytak... De ki lehet ez? — kérdezte az ezredes.

Hód a legvalószínűbbre gondolt:

— Gáspárné szeretője, akiről ezt csak Mártonkuti tudta, minthogy találkoztak a menedékházban.

Ezt a részt többször egymás után lepergették, de különösebben nem sikerült megállapítani. A Suló Lázár által takart férfit nem mutatta felismerhetően a kép, csak az látszott, hogy kezét fog Mártonkutival. Azt viszont észrevették, hogy Mártonkuti mögött Kulcsár Piroska áll. A lány itt is előre nézett, nem figyelt a két férfira.

— De neki látnia kellett, hogy ki áll Suló mögött — mondta az ezredes.

Hód egyetértett vele. Kulcsár Piroskának valóban alkalma nyílt látni ezt a férfit. De ez csak valószínűség. A lányon látni lehetett, hogy szinte teljesen eltompult, semmire sem figyelt.

Az ezredes a legfontosabbnak azt tartotta, hogy derítsék ki a szerető személyét, mert ha ez sikerül, nagy lépéssel jutnak előbbre. Módjuk lesz rá, hogy tisztázzák Gáspárné esetleges szerepét a kémkedésben. No és természetesen hátra van a gyilkos kézre kerítése. Két rejtély. Ki a kém? Ki a gyilkos? Az eddigi tények azt a feltevést támasztották alá, hogy a két rejtélynek egy megoldása van. Mindkét tettes ugyanaz a személy.

— Az a véleményem, hogy Gáspárné szeretője az intézetben dolgozik — mondta Hód. — A temetésen ugyanis a kutatóintézet dolgozói több kisebb csoportra tagolódtak. Amennyire visszaemlékszem, idegeneket nem láttam ezekben a csoportokban. Az ismeretlen férfi pedig, aki Suló Lázár mögött állt, egy ilyen intézeti csoportban volt.

— Amikor az intézetben megtudták Gáspárné halálát, nem tapasztalt valakin a vártnál nagyobb megdöbbenést, kétségbeesést?

— Olyanra, ami a szeretőt elárulta volna, nem — felelte Hód. — A tragikus eset mindenkit megrázott, főleg a nőket, ez viszont érthető.

Az ezredes kinyitotta a szekrényt, konyakot töltött.

— Érdekes ennek a szeretőnek a hidegvére — mondta.

— Inkább úgy mondanám, hogy elgondolkoztató — emelte fel a poharát Hód.

— Miért?

— Mert birtokomban van hidegvérének egy bizonyítéka. És ezen lesz mit töprengeni — felelte Hód. Tárcájából levelezőlap nagyságú fényképet vett elő, és átnyújtotta felettesének.

Az ezredes Gáspár Artúrné bankett meghívójának fotókópiáját tartotta a kezében.

— Mi ez? — kérdezte.

— Olvassa el, ezredes elvtárs.

A meghívó bal felső sarkában az asszony géppel írt neve szerepelt, közepén a kutatóintézet nyomtatott szövege. A jobb alsó sarokban, kusza vonalú kézírással ez állt: "Rémekeket látsz... Később mindent megbeszélünk."

Bana ezredes döbbenet nézett a kémelhárítóra.

— Ezt honnan szerezte?

Hód elmosolyodott.

— Módomban állt lefényképezni.

— És az eredeti?

— Sajnos, már nincs a birtokomban — felelte Hód. Elmondta, hogyan jutott hozzá a meghívóhoz, és mi volt az a körülmény, amely arra indította, hogy lefényképezze, bár akkor még nem tudta, hogy ennek később milyen jelentősége lesz. Véleménye szerint Gáspárné a banketten közölte valakivel aggodalmát. Arra nem volt mód, hogy mindent részletesen megbeszéljenek. Ez a valaki, hogy Gáspárnét megnyugtassa, hirtelenjében az asszony meghívójára írta válaszat.

— És később találkoztak Gáspárné lakásán, Olyan alaposan megbeszéltek a dolgot, hogy a titkárnő az életével fizetett — mondta az ezredes.

— Igen, az asszonyt ez a valaki nem tudta meggyőzni arról, hogy réméket lát Gáspárné ezért próbálta felhívni Szokkolayt, hogy közölje vele a rémlátást — folytatta Hód. — Erre már nem jutott ideje.

Az ezredes kis ideig töprengett

— A szerető!

— Az, mert a bankett után az asszony lakásán találkoztak. Gáspárné ugyanis egyedül távozott a Royalból — felelte Hód.

Abban is egyetértettek, hogy a szerető, illetve a gyilkos, csak akkor határozta el, hogy végez az asszonnal, amikor nem tudta állításának ellenkezőjéről meggyőzni. Sőt, már akkor a lakásban tartózkodott, amikor az asszony a professzort akarta felhívni. Megpróbálta erről lebeszélni Gáspárnét, minthogy azonban nem sikerült, örökre elnémította.

— Két legyet ütünk egy csapásra — csapott az ezredes öklével a levegőbe, majd a csapda tervét vázolta. — Amennyiben a kém személyét illetően gyanúnk megerősödik, kombinációt alkalmazunk. Szokkolayval. megbeszéljük, hogy a kémgyanús egyént kizárjuk a kísérletek utolsó stádiumából.

— Nem akkor kellene rajtaütni, amikor a megszerzett anyagot továbbítani akarja? — kérdezte Hód.

— Nem, ez túlságosan kockázatos lenne — folytatta az ezredes. — A kém ugyanis megkísérli megszerezni az utolsó láncszemeket, mert a többi már akkor megszerezte, amikor még részt vett a kísérletekben. Mi éppen ezt akarjuk. Kiugratjuk a nyulat a bokorból, és lecsapunk rá. A végső eredményt csak a páncélszekrényből szerezheti meg. És a páncélszekrényt ki fogja nyitni. . . A kezünkbe kerül a bizonyítékokkal együtt.

Hódot más is érdekelte.

— És a gyilkosságot miképpen bizonyítjuk? — kérdezte. Az ezredes a fotókópiát lobogtatta.

— Írásszakértővel! Erre az éjszakára pedig nem lesz alibi. Szakértő és alibi... Persze, a gyilkosság vonalát is szem előtt tartjuk. A nyomozást, két irányban folytatjuk. A kém felderítése a gyilkos személyéhez vezet. A gyilkos kilétének megállapítása pedig leleplezi a kémet. Meglátjuk, melyik lesz a legrövidebb út.

— Arra gondoltam, ha megszereznénk az intézet fizetési jegyzékét, az írásszakértő az aláírásokból azonosítani tudná a Gáspárné meghívójára írt szöveget — mondta Hód.

— Nem, ez kevés. — Az ezredes cigarettára gyújtott. — Az írásszakértőnek az egyeztetéshez nem elegendő csupán egy aláírás. Ahhoz, hogy a kézírást azonosítsa, sok szavas, folyamatos kézírásra van szüksége. . . Levélre vagy más egyébre. De ez is meglesz, csak idő kérdése.

Az ezredes Kulcsár Piroska felől érdeklődött: Vajon nem ő lesz az a fiatal, fekete lány, aki Mártonkutival többször megfordult acsúcshegyi menedékházban.

Hód akaratlanul elnevette magát.

— Piroska? Nem, ő másba szerelmes.

— Akkor majd másutt keressük. Most pedig jól figyeljen ide — folytatta az ezredes. — A napokban Gáspárné helyét egy fiatal, nagyon értelmes lány foglalja el. Fizikaszakos tanár, de az intézetben titkárnő lesz. Zircy Andreának hívják. Előkelő név, az apja zsellér volt, ma falusi tanácselnök. Csak Szokkolay tudja, hogy ki ez a lány, no meg maga. Figyelmeztetem, hogy a lány viszont magáról semmit sem tud. . . Andrea minden észrevételét magával közli telefonon, az esti órákban. Személyesen természetesen nem találkozhatnak. A lány észrevételeit maga velem tudatja. . . Szokkolay a munka jelenlegi szakaszáról írásbeli jelentést kér az osztályvezetőktől és a főmunkatársaktól. A titkárnő fogja ezeket legépelni. A kéziratokat összegyűjti, azok mennek az írásszakértőhöz. . . Világos?

Hód bólintott.

— Ezredes elvtárs, Andrea hogyan jelentkezik a telefonban? — kérdezte.

— Úgy, hogy "Tudakozó hetes?" Maga azt feleli: "Nem, tudakozó ötös!" Mire Andrea azt mondja; "Radnóti Változó táj című versének kezdő sorai érdekelnek." Erre maga azt feleli: "Tócsába lép a szél, füttyent és tovafut. . ." Andrea folytatja a verset: ". . . hirtelen megfordul s becsapja a kaput." Ezután beszélhetnek. Bár a vonal titkos, azért a közjátéokra szükség van.

A beszélgetés véget ért. Az ezredes egyedül maradt, elszívott egy cigarettát, és csak aztán indult.

Sötét este volt. Messze lent, mint megannyi apró szentjánosbogár, a város fényei villogtak.

Mártonkuti rutinosan vezetett. Az Opel Rekord ügyesen furakodott előre a járművek tömegében, olykor felgyorsult, majd lassított, aztán ismét megugrott.

Mögötte, tisztas távolban, egy hasonló szürke színű Porsche gépkocsi haladt fűgén előzte az óvatosabbakat, de mindig helyet hagyott másoknak az Opel Rekord mögött.

Átjöttek a Margit-hídon, elhaladtak a Nyugati pályaudvar előtt A November 7. téren tilosat kaptak, pillanatokig álltak, onnan már megállás nélkül jutottak a József körútra.

Mártonkuti a Rózsa cukrászda előtt fékezett.

Két házzal odébb a Porsche is megállt, fiatal pár lépett ki belőle.

A cukrászdában kevesen voltak, halk beszéd zsongott. Mártonkuti az utcára néző, nagy ablak mellett foglalt helyet, ahonnan szemmel tarthatta gépkocsiját. Észre sem vette az utána érkező fiatalokat, akik a szomszéd asztalhoz ültek le.

— Parancsol, uram? — kérdezte mosolyogva a felszolgálónő Mártonkutitól.

— Szervusz, Babu — kapta fel a fejét Mártonkuti. — Beszélni akarok veled.

— Mit akarsz? A szokottat?

— Igen, habbal.

A szomszéd asztalnál a szőke lány az asztalra tette a retiküljét. A felszolgálónő felvette az újonnan érkezőktől is a rendelést, kisvártatva hozta a kávékat, aztán Mártonkutinál kötött ki.

A szőke lány a retiküljében matatott. Egy apró készülék lapult benne, amelynek üveglapján megjelent Mártonkuti a jól

fésült barna hajú felszolgálónő társaságában. A fiatalember halkán köhintett, a szőke lány becsukta a retikült. Beszélgetni kezdtek.

— Miért nem kérted vasárnapra a szabadnapodat? — kérdezte ingerülten Mártonkuti.

— Nem lehetett, nem adták ki — suttogta a felszolgálónő.

— Két napra velem jöhettél volna a Mátrába.

— Menjünk egy napra... Szombaton késő este visszajövünk, mert vasárnap reggeles vagyok — mondta a nő.

— Szombaton jöjtek vissza, amikor a vasárnap ér a legtöbbet... Miskolcon, a rokonoknál van egy kis dolgom. A Mátrában kempingben aludnánk vagy Egerben a szállóban.

A nő csodálkozott.

— Ilyenkor kempingben? Hisz éjszaka hűvös van.

— Ott nem sátrak vannak, hanem faházikók. De mindegy, legfeljebb Egerben alszunk. Vasárnap pedig felmegyünk a Kékesre.

Egy vendég fizetett, a felszolgálónő visszatért.

— Jöjünk vissza szombat este — kérte a férfit. Mártonkuti hallani sem akart róla.

— Nem megyek fél napra. Egy rohanás végig az út, nincs értelme.

— Jaj, de utálatos vagy — mondta a nő.

— Én?

— Igen, mert nem tudod megérteni, hogy a szabadnapomat most nem kaphatom meg vasárnap.

Mártonkuti az órájára nézett.

— Mennem kell. Sajnálom, hogy nem érsz rá. — A nő lehangoltságát látva hozzátette. — Még gondolkozom, és pénteken felhívlak.

— Tedd meg a kedvemért, olyan jó lenne, ha együtt mennénk — kérlelte a felszolgálónő. Mártonkuti fizetett és elbúcsúzott.

Az Opel Rekord a Kálvin tér irányába haladt, majd a Kecskeméti utcán folytatta útját. Végül a Veres Pálné utcában állt meg, néhány lépésre az iskolaépülettől.

A fekete hajú lány többedmagával lépett ki az iskola kapuján, és azonnal észrevette az út szélén várakozó kocsit.

— Sziasztok — intett búcsút társainak, sugárzó arccal huppant az ülésre. — De jó, hogy megvártál, fickókám, legalább hazaviszel.

Mártonkutinak sokszor kimondottan tetszett a lány szertelen viselkedése, de ezzel a becézéssel nem tudott megbékülni. Csak akkor tűrte, ha teljesen egyedül voltak.

— Mondtam már, hogy ne fickókázz.

A lány hízelkedve a férfi vállához simult.

— De ha nekem úgy tetszik.

— Nekem nem.

— Most ezen fogunk vitatkozni? — egyenesedett fel a lány. Mártonkuti indított.

— Nem, nem vitatkozunk, inkább megiszunk valamit.

A Gyöngyvirág eszpresszóba tértek be, egy sarokasztalhoz húzódtak.

Mártonkuti a lánynak konyakot rendelt, magának pedig egy kávé.

A lány egy pillanatra sem hallgatott el. Sima, fekete haja a vállára omlott, lábát keresztbe rakta. Arról panaszkodott, hogy szörnyen unalmas a gyors- és gépiró tanfolyam. Alig várja, hogy véget érjen.

— Megígérted, hogy segítesz, elhelyezel. Csak legalább ne valami unalmas helyre.

— Segítek — mondta Mártonkuti.

— De ne valami vacak helyre... Olyan kell nekem, ahol reprezentálhatok... — Felegyenesedett, kifeszítette a mellét, és diadalmasan körülnézett.

— Légy szíves, ne csinálj feltűnést.

A lány durcásan biggyesztette a száját.

— Miért ne? Hadd kopogjon a szemük. Te ennek csak örülhetsz, hisz mások is látják, hogy jó nőd van.

— Én nemcsak azért vagyok veled — felelte Mártonkuti. A lány elmosolyodott.

— Na ne mondd... Most adod aszentimentálist. Talán azért vagy velem, mert szeretsz?... Lárifári, barátocskám.

— Nézd, Edit... — próbált közbeszólni Mártonkuti.

— Nem nézek semmit — torkolta le a lány. — Üzletet kötöttünk... Amikor megismertél, nem dolgoztam. Ténferegtem, esténként lejártam a rakpartra a fiúkkal gitározni. Igazad volt, hogy dolgozni kell, elhelyeztél. A mutterék is örültek, hogy végre melózik. De te, barátocskám, bőven kárpótoltad magad a fáradozásodért. Ne szólj semmit — mondta, amikor Mártonkuti mély lélegzetet vett.

— Ne szólj semmit. Megértelek. A helyedben magam sem tettem volna másképp. Valamit valamiért. Így mindketten megtaláltuk a számításunkat. Te is, én is. Ha befejezem a tanfolyamot, rendesebb helyre megyek. Megint te fogsz elhelyezni. Ez az én számításom, ezért vagyok a szeretőd... De arra már nem kötöttük megállapodást, hogy játszhatod előttem a szerelmest, akinek hol ez nem tetszik, hol az...

Mártonkuti intett a fizetőnek.

— Most megsértődtél? — kérdezte a lány. — Én csak őszinte voltam.

— Cinikus vagy. Csinálj, amit akarsz, nem érdekelsz — felelte Mártonkuti. Fizetett, majd előre engedte a lányt, aki kint az utcán nem a kocsit felé indult, hanem az ellenkező irányba.

— Hová mész?

A lány flegmán válaszolt:

- Hová? Azt mondtad, nem érdekellek.
- Ül be azonnal a kocsiba — mondta Mártonkuti.

Mély csend szakadt közéjük. Mártonkuti a vezetésre összpontosította figyelmét, a lány üres tekintettel bámult előre. Csak akkor szólalt meg a férfi, amikor a lány háza előtt fékezett.

- Szombaton felmegyek a Mátrába, vasárnap jövök vissza. Ha van kedved, gyere velem.
- Nem fontos, hogy van-e kedvem. Akarod?
- Akarom.
- Akkor megyek — felelte a lány.

Mártonkuti a kapuig kísérte. Miközben búcsúzkodtak, az úttesten egy Porsche kocsit húzott el. Fiatal férfi vezette, mellette egy szőke lány ült.

Farkas százados alaposan áttanulmányozta Mártonkuti megfigyeléséről készített jelentést, majd kihallgatást kért Bana ezredestől.

- Jelentem, hogy a figyélssel megbízott nyomozók felderítették Mártonkuti mindkét szeretőjét.
- Rendben van, hagyja itt a jelentést, és küldje be hozzám Pintér őrnagyot.

Az ezredes közben átfutotta a jelentést.

A nyomozók Mártonkutit követve jutottak el a Rózsa cukrászdába. Megállapították, hogy Vereckei Ágostonné felszolgálónő szeretője a férfinak. Ismeretségük régebbi keletű. Mártonkuti az asszony bátyjával járt iskolába. Udvarolt a lánynak, sőt el is jegyezte. A kapcsolat később megszakadt. Mártonkuti barátja elvégezte a műszaki egyetemet, aztán disszidált, a húga férjhez ment. Vereckeiné évek múlva elvált a férjétől, ekkor újította fel a kapcsolatát Mártonkutival. A nő bátyja Angliában él, sűrűn küld csomagot a húgának.

A másik szerető a húszéves Békés Edit. Érettségizett, műszaki rajzoló egy vállalatnál. Mártonkuti egy osztályvezető barátja segítségével helyezte ide. A lány esténként gyors- és gépiró tanfolyamra jár. Kapcsolatát nem tagadja, idős szüleinek is tudomásuk van arról, hogy egy nős férfinak a szeretője. Mártonkuti a lányt anyagilag is támogatja, időnként ruhaneműt és más egyebet vásárol neki.

Nyílt az ajtó, Pintér, őrnagy lépett be.

— Nézze, milyen jó női vannak ennek a Mártonkutinak — mondta az ezredes, és megmutatta a nyomozók által készített felvételeket.

- Valóban csinosak — bólintott az őrnagy.

— Nézze, ezt a fiatal lányt, ezt az Editet. . . Az ember ilyenkor döbben rá, hogy mennyire elszaladt az idő.

- Nagy szoknyavadász ez a Mártonkuti — mondta az őrnagy, és letette a fényképeket.

— Csak aztán nehogy más is kiderüljön róla. Inkább legyen élete végéig szoknyavadász — legyintett az ezredes. Egy hivatalos átiratot olvasott fel, amelyben értesítették, hogy Mártonkuti és Bodolai turistaútlevelet kér. Elmondta, hogy már jó előre értesült a közös olaszországi útról, mivel Szokkoly tanácsot kért, hogy mint igazgató aláírja a javaslatot.

— Mindketten megkapják az útlevelet — folytatta az ezredes. — Ellenkező esetben gyanút fognának. Persze addig is szemmel tartjuk őket.

- És mikor akarnak indulni? — kérdezte az őrnagy.

— A kísérletek befejezése után. Szokkoly közölte velük, hogy addig nincs szabadság. Attól nem kell tartanunk, hogy valami becsúszik. Megfelelő intézkedésekkel mindent ellensúlyozunk — mondta az ezredes. Utasította az őrnagyot, hogy szerezzen adatokat Vereckeiné külföldön élő bátyjáról. Előfordulhat, hogy levelezik Mártonkutival, és az sem elképzelhetetlen, hogy Olaszországban készülnek találkozni. Ebben persze nem volna semmi gyanús, ha a kutatóintézetből nem szivárognának ki titkos anyagok. A kémkedés ténye, Mártonkuti viselkedése fokozott óvatosságra int.

Az ezredes sűrű, ősz haját simogatta.

- Nemcsak ők akarnak utazni.

— Más is kért útlevelet? — kérdezte az őrnagy.

- Igen, Sárkány Géza. Az NDK-ba készül társasutazásra az Ibusszal. . . Ez más, mint Mártonkuti esete.

— Sárkány tavaly karácsonykor is külföldön járt. Szüleit látogatta meg Újvidéken — jegyezte meg az őrnagy.

Az ezredest Zircy Andrea kioktatása érdekelte, aki már napokkal ezelőtt elfoglalta Gáspárné helyét. Az őrnagy elmondta, hogy az utasítás alapján jártak el. A lány rövid idő alatt nemcsak a gépelést és a gyorsírást sajátította el, hanem a konspiráció szabályait is fejből sorolta. Különféle kémkedési módszereket tanulmányozott. A legparányibb jelről felismeri azokat a mikro fényképezőgépeket, amelyek öngyűjtőbe, cigarettatárcába vannak beépítve, és alkalmasak dokumentációk, iratok feltűnés nélkül való fényképezésére.

- Éles eszű, ügyes lány — dicsérte az őrnagy.

— Ráadásul csinos is — dűnnyögte az ezredes.

- Ha befejeztük az ügyet, továbbra is nálunk marad?

— Természetesen — felelte az ezredes. — Múlnak az évek, jönnek a fiatalok.

- Közeleg az őrsegváltás!

— Sajnos, közeleg. Az elmúlt két év alatt csak a maga csoportja négy új embert kapott. Nem?

- Igen — felelte az őrnagy.

— Na látja, így múlik az idő, és egyszer azon vesszük észre magunkat, hogy csupa fiatal arcot látunk magunk körül. Akkor majd átadjuk az íróasztalunk kulcsát másnak.

Csengett a telefon. A titkárnő jelentette, hogy Szokkoly professzor személyesen keresi, lent várakozik a tudakozóban.

— Intézkedjen, hogy kísérjék fel hozzám.

Pintér őrnagy távozni akart, az ezredes azonban visszatartotta, mert biztosan intézeti dolgokról lesz szó, s azokról neki is tudnia kell.

Szokkoly megviselt arca elárulta, hogy még mindig Gáspárné halálának hatása alatt áll; Szeme alatt mély árnyék húzódott. Fáradtan telepedett a fotelba.

Az ezredes itallal, cigarettával kínálta.

— Sajnos, szivart nem tartok.

— Van nálam — nyúlt a zsebébe a professzor. — Nem szeretek államköltségen füstölni, és legalább nem terhelem a reprezentációs keretemet.

A konyakot viszont elfogadta, majd rátért jövedele okára.

— Pénteken befejezzük a kettő Á kísérletet. Ezt akartam veled közölni.

Az ezredes meglepetten nézett rá.

— Már most pénteken? Hiszen úgy volt, hogy csak a jövő hét elejére készültök el

— Igen, úgy volt, de a két osztály túlórázott, és hamarabb befejezzük — mondta Szokkoly. — Persze, ha ez a terveteket keresztezi, intézkedem, hogy csak a megbeszélte időre végezzünk. Valahogy elhúzom a dolgot.

Pintér őrnagy felettese arcát fürkészte. Nem ismerte a kém leleplezésére kidolgozott terv minden részletét. Ezt csak az ezredes ismerte, az ő kezében futottak össze a szálak. Azt viszont sejtette, hogy vagy a gázszűrő betét, vagy a még ennél is fontosabb sugármentesítő vegyszer az a horog, amelyet a kémnek be kell kapnia.

Az ezredes sokáig töprengett. Ez a fordulat váratlanul érte, és a lehetőségek mérlegeléséhez időre volt szüksége. Csak nagysokára szólalt meg:

— Ki kezdeményezte a túlórázást?

— Mindenki így akarta. Nálunk az évi szabadságot rendszerint tavasszal és nyáron veszik ki. És senki sem hagyja szívesen őszre. De talán Mártonkutinak és Bodolainak volt a legsürgetőbb, hiszen ők indulnak legkorábban, ráadásul külföldre — morfondírozott a professzor, majd folytatta a találgatást. Lassan mindenkiről szó esett, aki ebben a munkában érdekelve volt.

— És a másik kísérlet? — tudakolta az ezredes.

— Abban a legtöbb munka a laborra hárul. Sárkány legutóbb úgy tájékoztatott, hogy egy hét múlva ezt is be tudjuk fejezni.

Az ezredes megkérdezte, hogy befutottak-e az osztályvezetőktől és a főmunkatársaktól az írásbeli jelentések. Szokkoly közölte, hogy már megkapta őket, többségük az új titkárnőnél van, aki mindet legépele. Csütörtökre elkészül vele.

— Tehát csütörtökön megkapjuk a kéziratokat — fordult az ezredes a beosztottjához. — Mi mennyi idő alatt készülünk el vele?

— Attól függ, hány személy kézírását kapjuk meg.

— Nyolc jelentés — közölte Szokkoly. — Azt persze nem tudom, hogy összesen hány oldal.

— Az oldalszám mellékes — legyintett az ezredes.

Pintér őrnagy gyors számvetést készített. Amint a nyolc jelentést kézhez kapják, nyomban átadják két írásszakértőnek, hogy összehasonlítsák a Gáspárné meghívóján szereplő ismeretlen kézírással, amelyről fotókópia áll rendelkezésre. Mindkét szakértő négyet-négyet véleményez, majd egymás között kicserélik az anyagot. Így egymás munkáját is ellenőrzik.

— A szakértők egy nap alatt végeznek — állapította meg az őrnagy.

— Tehát péntek délutánra elkészülnek — szögezte le az ezredes. Szokkoly elnyomta a szivart.

— Mi pedig péntek reggel már befejezzük a kísérletet. Bana ezredes döntött:

— Nem kell elhúzni a kísérletet. Ha ennyire siettek az emberek, ám legyen . . . Mi majd ehhez igazítjuk a munkánkat.

Rövid ideig még más dolgokról beszélgettek, aztán a professzor búcsúzott. Az ezredes kikísérte. Amikor visszatért. Pintér őrnagy megkérdezte:

— Az ezredes elvtárs régóta ismeri? Bana Dénes bólintott.

— Igen. Ezerkilencszáznegyvennégy telén ismertem meg. Egyik hideg téli éjszakán a nyilasok elől menekültünk. Ketten voltunk. Már azt hittük, elfognak bennünket, amikor az utolsó pillanatban átugrottunk egy villa kerítésén, és a kertben a fenyők mögé húzódtunk . . . A nyilasok átfésülték a környéket, már a szomszédos kertekben szaglászta. Tudtuk, hogy bármelyik pillanatban odaérhetnek. Ekkor egy férfi szólt ki a villa sötét ablakán. Behívott és elrejtett minket. Három hétig maradtunk nála. Ezt az embert Szokkolaynak hívták, csak akkor még nem volt professzor.

Kulcsár Piroska hiába nyomogatta a telefonkészülék fehér gombját, nem kapott városi vonalat. Letette a kagylót, a földszintre sietett. A portást a fülkájében találta, épp füzetet vonalazott.

— Józsi, megkérem, adjon innen egy városi vonalat, mert fentről lehetetlenség telefonálni.

— Magának mindig szívesen, mérnök — udvariaskodott a nyomorék fiatalember. Több gombot benyomott a nagy készüléken, majd átadta a kagylót a lánynak.

Kulcsár Piroska a varrónót hívta. Esdekelt, vitatkozott, hogy a ruháját szombatra készítsék el Végre, úgy látszik, megígérték neki, mert mosolyogva adta vissza a kagylót.

— Köszönöm, Józsi. Higgye el, hogy egy nőnek ez nagy probléma. Ne haragudjon, hogy zavartam.

— Nem tesz semmit, mérnök. Mások is megteszik. Még Gáspárné is többször leszaladt a titkárságról, ha nem volt türelme kivárni, míg vonalat kapott.

— Szegény Irénke — szomorodott el a lány. — Láttam magát a temetésen, Józsi Nagyon jól festett abban a sötét öltönyben.

A fiatalember markáns arcán zavar tükröződött.

— Én is észrevettem a mérnököt. Éppen részvétét nyilvánította annak a feketekendős asszonynak, Irénke édesanyjának. Pontosan Bodolai úr mögött tetszett állni.

— Nem jól látta — rázta a fejét a lány —, Pali jóval mögöttem állt.

— Az lehetetlen. Kulcsár Piroska nevetett.

— Pedig így volt... Előttem Sárkány állt.

— Márpedig én Bodolai urat és Mártonkuti főmérnök urat láttam.

— Nem, nem. Sárkány és Mártonkuti állt ott. — Piroska megfenyegette a portást. — Józsi, maga csak udvariasságból állítja, hogy látott engem.

A portás csodálkozva csóválta a fejét.

— Úgy látszik, tévedtem.

Kulcsár Piroska még egyszer megköszönte a telefont. A portás kérte, hogy ha Szigetivel találkozik, mondja meg, hogy azt a bizonyos motorkerékpár-szerszámot, amit a portán hagyott, továbbította Sárkány Gézának.

A lány a büfében találta Szigetit Suló Lázárral vitatkozott egy számítás helyességéről. Nem tudták egymást meggyőzni. Az osztályvezető végül csak azért hagyta abba a vitát, mert Szokkolyhoz kellett sietnie.

Szigeti a lányhoz fordult.

— Egész délelőtt egy kávéra sem értél rá?

— Amikor hívtál, épp írtam, és egész délelőtt írtam. A varrónót is csak most tudtam felhívni. Megígérte, hogy szombatra készen lesz a ruhám, abban megyek színházba — felelte a lány.

— Mit írtál?

— Töletek nem kért az öreg jelentést?

— De igen. Sulóval együtt leadtuk Andreának, hogy gépelje le A lány bosszús lett.

— Nekünk is le kellett adni. Csakhogy Ferinek megrándult a csuklója, s megkért írjam meg helyette is. Alig lettem kész. Akkor meg Sárkány jött, hogy neki nagyon csúnya, szinte olvashatatlan a kézírása. Így aztán ma délelőtt három jelentést írtam meg.

Szigeti a halántékára bökött.

— Neked nincs sütnivalód. Ugyan, Pisti.

— Nincs — pattogott a mérnök. — Azért, mert Mártonkuti úrnak tropára ment a csuklója, neked kell kulizni... Sárkány pedig lediktálhatta volna Andreának, aki úgymint legépeli az egészet.

Piroskának eszébe jutott, hogy mit üzent a portás.

— Te mióta tudtad, hogy Gézának motorja van? — kérdezte a mérnök.

— Tavaly említette. Nem jár vele, csak hétvégén, de csak akkor, ha jó idő van.

— Én most tudtam meg, amikor szerszámot kért.

Szigeti közölte, hogy délután korábban elmegy, mert valamit el akar intézni. Megbeszélték, mikor találkozni, aztán elváltak.

Távozása előtt Szigeti leadta a titkárságon, az anyagot, amellyel napközben foglalkozott. Természetesen megpróbált udvarolni az új titkárnőnek.

— Tudja, Andrea, maga szédületesen csinos.

— Ezt már hallottam, Szigeti úr — mosolygott a titkárnő.

— Nem hinném, hogy ennyire szegényes a repertoárja, hogy kénytelen ismétlésekbe bocsátkozni.

Zircy Andrea alig néhány napja dolgozott itt, de már ismerte a fiatal mérnök modorát. Igaz, hogy már pletykáltak neki Szigetiről meg Kulcsár Piroskáról. Azt is tudta, hogy a férfi minden nőnek teszi a szépet, de a viselkedése soha nem bántó.

Szigeti most a komolyságot erőltette.

— Andrea, maga félreért.

— Lehet magát egyáltalán félreérteni?

— Igen — bólintott Szigeti. — Tudniillik a csinoságát nem férfiként szemlélem, hanem esztétikailag, mondhatnám művészileg, ahogy a szobrász a tökéletes formát.

— Ez sem túlságosan eredeti. Sokan elmondták már maga előtt — vágott vissza Andrea. — Egyébként jó lesz sietni, mert elkésik.

— Tessék! Legyen őszinte az ember, kirúgják. Bezzeg, ha azt állítom, hogy mint férfi tartom csinosnak, akkor nem erre a sorsra jutok — kesergett Szigeti.

— Akkor valóban nem erre a sorsra jut — kacagott a titkárnő. — Sokkal rosszabbra.

— Miért?

— Felhívnám a huszonnégyes melléket. — Ez volt Kulcsár Piroska házi telefonszáma.

Szigeti búcsút mormogott és kifordult az ajtón.

A titkárnő, miután legépelte az osztályvezetők, főmunkatársak írásos jelentését, az egész anyagot egy dossziéba helyezte, a kézírásokat pedig az íróasztalfiókba csúsztatta. Csak közvetlenül az előtt teszi majd a táskájába, hogy lejár a munkaidő. Így szólt az utasítás. Előfordulhat, hogy valaki váratlanul visszakéri írását, mert esetleg javítani akar valamit. Furcsa fényt vetne rá, ha a kézírásos jelentést a retiküljéből húzná elő.

Andrea minduntalan az órájára pillantott. A mutatók csigalassúsággal vánszorogtak. Azon töprengett, hogyan továbbítsa a jelentéseket. Eddig az esti órákban telefonon számolt be mindarról, amit napközben tapasztalt. Nem tudta, ki az a férfi, akinek beszámol, de azt rögtön látta, hogy az illető nagyon jól ismeri az intézet életét, légkörét. De miért nem találkozhatnak személyesen? Miért nem ismerheti meg? Lehet, hogy ő is az intézetben dolgozik. Próbált találgatni, de egyetlen épkezláb gondolata sem volt, pedig szinte érezte, hogy az ismeretlen munkatárs a közelben van, talán naponta találkoznak, elmennek egymás mellett.

Öt órakor Kissné viharos gyorsasággal távozott, sietett, mozijegye volt. A munkatársak egymásnak adták a titkárság kilincset. A páncélszekrény pillanatok alatt megtelt dossziékkal.

Szokkolya elmélyülten dolgozott, a szobájában sűrű szivarfüst úszott.

— Professzor úr! Öt óra — lépett a szobába Andrea. Kinyitotta az ablakot, hogy kiszellőztessen.

Szokkolya fáradtan vette át a páncélszekrény kulcsát.

— Rohan az idő. Ha jól emlékszem, így kezdődik egy sláger. Andrea látta, hogy a professzor ügyetlenül bíbelődik, elkérte hát tőle a gittet, és ügyesen a trezor ajtónyílására helyezte.

— Igazán nagyon kedves, hogy segít — hálálkodott Szokkolya, aztán a pecsétet nyújtotta, hogy a lány lenyomassa a gittet. Neki is elmondta, hogy mennyire undorodik a gittől.

A titkárnő jót nevetett. Később együtt jöttek lefelé a lépcsőn. A portás, amint meglátta őket, fürgén az üvegezett ajtóhoz bicegett, udvariasan kitérte.

— Jó estét kívánok, professzor úr. . . Kezitsókolom, Andrea kisasszony.

Szokkolya egy szivart nyújtott neki.

— Szívja el, Józsi, eredeti kubai. A portás áhítattal vette át.

— Nagyon szépen köszönöm, professzor úr!

Andrea sajnálattal nézett a portásra, az ormótlan ortopéd cipőre. Aztán elpirult, mert a nyomorék fiatalember észrevette a tekintetét. Arca közönyös maradt, de a pillantása szinte égette a lányt.

— Vizontlátásra, Józsi — rebegte Andrea zavartan.

Szokkolya felajánlotta, hogy a Moszkva térig elviszi a kocsiján. Andrea kapott az alkalmon. A professzor a kocsiban arról faggatta, elégedett-e az állásával, mennyire sikerült beilleszkednie az intézet munkájába.

— Vigyázzon — intette tréfásan a titkárnőt —, nálunk a férfiak igen nagy szoknyavadászok.

— Már észrevettem — nevetett a lány.

— Máris ostromolták?

— Ajaj — legyintett Andrea, és elsorolta az udvarlókat.

— Ennek a Mártonkutinak sem nőtt be még a feje lágya, pedig nagyon éles eszű ember. . . Csak hát a nők. Vizont valamennyire meg lehet érteni. . . Beteg a felesége.

A Moszkva téren Andrea megköszönte a szívességet, kiszállt. A villanyóra fél hatot mutatott. A szokott szám hívásáig több mint másfél órája volt

Pontban hétkor kikapcsolta a televíziót, kényelmesen elhelyezkedett a fotelben, és felemelte a kagylót.

A hívott szám jelentkezett.

— Tudakozó hetes? — kérdezte.

A már ismert, mély férfihang pontosan az előírt szavakkal válaszolt.

Pillanatnyi csend támadt, aztán a férfi közvetlen hangon üdvözölte.

Andrea cigarettára gyújtott.

— Nálam vannak a kézzel írt jelentések. Az egészet legépeltem délután, a professzor csak reggel kéri a géppel írt példányokat.

— Nem tapasztalt ma valamit, ami bennünket érdekelne? — kérdezte a férfi.

— De igen — felelte a titkárnő. — Szigeti ma két órával előbb távozott az intézetből. Nem tudom, mi okból kéredzkedett el. A jelentéseken azt veszem észre, hogy hármat Piroska írt.

— Szigetiét is Piroska írta? Andrea térdére fektette a jelentéseket.

— Nem. Szigeti külön írta, még a tinta színe is más. De Mártonkutié és Sárkányé teljesen egyforma, csak az aláírás az övék.

Hosszú csend következett.

— Hall engem? — kérdezte a lány.

— Igen, hallom. . . Előfordulhat, hogy mindketten Piroskával írást írták meg — hallatszott a kagylóból.

Andreát ismét hatalmába kerítette a kíváncsiság. Ki lehet ez a férfi? Lehetetlen, hogy nem az intézetben dolgozik.

— Ismeri a portást? — kérdezte.

— Azt a nyomorékot?

A rideg hang ellenszenvet keltett a lányban. Hirtelen nem tudott szólni. Úgy érezte, a bicegő portás közelebb áll hozzá, mint ez a lélektelen hangú munkatárs.

— Halló... halló — kiabált a férfi a vonal túlsó végén. Andrea eloltotta a körmére égett cigarettát.
— Igen;... azt a nyomorékot
— Balogh Józsefet alaposan megnéztük. Nincs vele semmi prob- -léma... Miért kérdi?
— Pusztán egy homályos érzés. Valahogy olyan furcsán néz az emberre. Ne nevéssen ki, de úgy gondoltam, nem árt, ha megemlítem.

— Erre nem kell adni... A nyomorék emberek kisebbségi érzéssel küszködnek testi hibájuk miatt sokszor nem tehetnek róla, de önkéntelenül elárulják egy-egy rezzenéssel, hogy irigylik ez egészséges embereket... És képzelje el ezt a fiatalembert azzal a bűvárcipővel.

A lány megborzongott a gúnyos hangtól.

— Igaza van, csak ne legyen olyan cinikus... A válasz kis ideig késett

— Andrea, a mi munkánkban nincs helye a felesleges sajnálkozásnak. Előfordul, hogy keményebben fejezem ki magam, ez azonban nem befolyásolhatja kapcsolatunkat... A szubjektív dolgokat ki kell rekeszteni a munkából.

A beszélgetés egy ideig elég hűvös hangnemben, kérdés-felelet formájában folytatódott, később lassan feloldódott a feszültség. Andrea magáról, a munkájáról mesélt.

— Maga persze semmit sem mondhat... Ugye, nem? — kíváncsiskodott.

— Sajnos, nem, talán egyszer lesz mód a bemutatkozásra. Szeretném megismerni.

Andrea felélénkült.

— Csak azt ne mondja... — de hirtelen elhallgatott. Azt akarta mondani, a férfi ne állítsa, hogy őt még nem látta, s nem ismeri.

— Mit? — hangzott a kagylóból.

— Hogy nagyon kíváncsi rá — vágta ki magát.

A munkatárs elmondta, hogy a hangjából ítélve milyennek képzei. Andrea nagy derűtségére alaposan mellétalált. Aztán ismét komolyra fordult a beszélgetés.

— A lakásához melyik postahivatal van közel?

— A Bazilika melletti, a Bajcsy-Zsilinszky úton — felelte Andrea.

— Ha jól tudom, az este kilencig tart nyitva.

— Igen.

A férfi arra kérte, hogy a jelentéseket tegye borítékba, és vigye el ebbe a postahivatalba. Címnek írja rá: Kerekes. Postafiók 151. Azonnal induljon, mert kilencig érte mennek.

— Árulja el — kíváncsiskodott Andrea —, mi az a csipogó hang magánál. Ahányszor beszélünk, mindig hallok... Például most is.

A férfi nevetett.

— Madarakkal foglalkozom. A két törpepapagájom ricsajozik. Nem tudják elviselni, ha mással tárgyalok.

A lány a beszélgetés után sokáig töprengett, vajon milyen férfi az, aki törpepapagájokat nevel.

Andrea nyolc órakor érkezett a megbeszélte postahivatalba. A teremben kevesen voltak. A tisztviselő átvette a vastag borítékot, és a terem sarka felé vitte, ahol kis számozott fiókok sorakoztak.

Andreán ismét erőt vett a kíváncsiság. Mi történne, ha észrevétlenül meglesné, ki jön a küldeményért. Lehet, hogy személyesen látná ismeretlen kapcsolatát. Vagy talán mást küld a csomagért. Tudta, hogy nem szabad megtennie. Bana ezredes nem véletlenül ragaszkodott ahhoz, hogy személyesen ne találkozzanak, bizonyára alapos oka volt rá.

A lány folytatta útját a kijárat felé, de az ajtóban gyökeret vert a lába. A kíváncsiság annyira elhatalmasodott rajta, hogy nem tudott ellenállni. Nem akarta ezt a kedvező alkalmat elszalasztani. Lesz ami lesz, megfigyeli a küldeményért érkezőt. Körülnézett a teremben, alkalmas búvóhelyet keresve, és úgy találta, hogy az interurbán telefonfülke mellé áll, az üvegezett oldalfalon át az egész helyiséget áttekintette.

Andrea odasétált a fülkéhez, megállt mellette. Jól számított, valóban tisztán látta a bejáratot és a postafiókokat. Most már csak azon izgult, nehogy valaki éppen a kritikus pillanatban belépjen a fülkébe, mert eltakarja a kilátást. Ez azonban nem látszott valószínűnek, mert a fülke közelében senki sem várakozott, és már nem sok idő volt hátra zárásig. Aki ilyenkor akar interurbán beszélgetést kérni, az elme egy olyan postára, amely tovább tart nyitva.

Kínos lassúsággal múlt az idő. Andrea kezdte bánni, hogy minderre vállalkozott, amikor hirtelen tágra meredt a szeme.

Az ajtóban egy magas férfi bukkant fel, egyenesen a fiókhoz ment. Kinyitotta a 151-est., a borítékot, zsebre tette, visszazárta az ajtót és távozott.

Andrea a fülke falának dőlt, mert úgy érezte, menten összecuskluk a megdöbbenéstől...

Pintér őrnagy tükön ült. A két írásszakértő megfeszített erővel dolgozott, vizsgálta a jelentéseket. Betűről betűre kutatták a sajátos, egyéni jegyeket.

Az őrnagy tudta, hogy a szakértőket nem lehet siettetni. A fotókópián levő írás azonosítása aprólékos, precíz munkát követel. Kétszer is felemelte a telefonkagylót, de gyorsan vissza is tette.

Bana ezredes is érdeklődött, majd utasította az őrnagyot, hogy amint, a jelentést megkapja, azonnal vigye hozzá.

Dél tájt a két szakértő fáradt arccal jelentette, hogy elvégezte a feladatot.

Az őrnagy hangjából leplezetlen izgalom csendült:

— Mit állapítottak meg?

— A fotókópián levő kézírás egyik személy írásával sem azonos — foglalta össze tömören a véleményét az idősebbik szakértő.

— Tehát eredménytelen munka?

— A fotókópiánál igen — felelte a szakértő. — De azt hiszem, érdekes, hogy a nyolc írás közül hármát ez a Kulcsár Piroška írt — mutatta a jelentést. — Csupán az aláírás különbözik ... Ezen Mártonkuti Ferenc, a másikon Sárkány Géza aláírása szerepel.

Pintér kérte a szakértőket, hogy erről külön készítsenek véleményt, maga pedig azonnal a főnökéhez sietett. Az ezredes nem volt rózsás kedvében.

— Mi okuk lehetett rá, hogy a lánnyal írást írták meg a jelentést? Biztos kitaláltak valamit, és csak aláírták a kész anyagot.

— Előfordulhatott valamilyen sérülés.

— Ezt nem probléma megtudni — legyintett az ezredes. — Csak hogy kifutottunk az időből. Befejezték a kettő Á kísérleteit, mi meg két személy körül toporgunk. A másik kísérlet is a végéhez közeledik.

— Ez is eredmény.

— Eredmény, de nem elég. Úgy terveztük, hogy, ha bizonyítékaink lesznek, a kémeket kirekesztjük a kísérletek utolsó fázisából, hogy az anyagot más úton legyen kénytelen megszerezni... De egyszerre két embert nem rekeszthetünk ki a munkából — mondta az ezredes. Nem titkolta, hogy nagy reményt fűzött az írásszakértők munkájához. Azt várta, hogy fény derül arra, ki írta a banketten Gáspárné meghívójára azt a néhány szót. Mert ez az ismeretlen végzett az asszonnal, ez volt a gyilkos. A gyilkos kilétének megállapítása elvezet a kémhez.

— Ezredes elvtárs! Amennyiben Gáspárnét azért ölte meg a gyilkos, mert az asszony rájött a kémtevékenységre vagy mint társ szakítani akart vele, akkor ez éppúgy lehetett Mártonkuti, mint Sárkány. Esetleg...

— Nincs esetleg — szakította félbe az ezredes. — A többiek nem gyanúsíthatók. A hálónkban csak ez a két ember van. Egyikük a kém. Ha elfogadom azt a feltevést, hogy a szerető és a kém egyazon személy, akkor Sárkányra tippelek.

Pintér őrnagy csodálkozott.

— Igen. Sárkány lehetett az az anorákos férfi, aki a menedékházban járt Gáspárnéval. Hiszen Mártonkuti is ott volt egy másik nővel.

— És ha a gyilkos nem azonos a kémel?

— Nem valószínű — felelte az ezredes. — Tegyük fel, hogy a szerető Sárkány, és nem ő ölte meg az asszonyt, nem is tudott a kémkedésről. Ebben az esetben a gyanú Mártonkutira terelődik, ő a kém, a gyilkos, mert ez a kettő immár elválaszthatatlanul összetartozik ... Nos, ebben az esetben mi történt?

Az őrnagy készen volt a válasszal:

— Gáspárné felelősségre vonta, mert rádöbrent, hogy csak általa kerülhetett ki az anyag... Ha esetleg társa volt Mártonkutinak, akkor ezt a kapcsolatot akarta megszakítani.

— És ezt mire alapozza? — kérdezte az ezredes.

— Arra, hogy a nyugati cég által megszerzett gyártmány kísérletét Mártonkuti végezte, Sárkány egyáltalán nem vett benne részt.

— De módjában állt megszerezni a páncélszekrényből, akár úgy, hogy kulcsot szerzett hozzá, akár úgy, hogy Gáspárné segítette neki, hiszen a szeretője volt.

Megegyeztek, hogy mindkét lehetőséget továbbra is fenntartják. Az ezredes megkérdezte, hogy mit tudott meg Vereckeiné bátyjáról.

— Csak Vereckeiné levelezik vele. Mártonkuti nem — felelte az őrnagy.

— Milyen érdekes, hogy ez a két ember éppen most külföldre készül ... Igaz, Sárkány csak az NDK-ba az Ibusszal. A mai naptól szoros figyelés alá vesszük őket — szögezte le az ezredes.

Ekkor még egyikük sem sejtette, hogy milyen újabb bonyodalmak adódnak.

7.

A hétvége kellemes időt hozott. Az országút benépesült, személygépkocsik, motorkerékpárok hosszú sora vitte a kirándulókat a Mátrába.

Mártonkuti kényelmesen vezetett, olykor kivált a sorból, megelőzött egy-egy régebbi típusú járművet. A lány elnyújtózott, fejét az ülés támlájára hajtotta.

Gyöngyös előtt megálltak egy kávéra. Kis idő múltán a modern szövetkezeti csárda parkírozójában újabb gépkocsi fékezett. A világosdrapp Volgából csak a gépkocsivezető szállt ki, sokáig piszmogott a gumikkal.

— Maradjunk egy keveset, olyan szép — mondta a lány, amikor kijöttek.

Vakítóan sütött a nap, az égboltot egy felhő sem tarkította. A távolban Kékestető látszott.

— Menjünk, Edit, mert nem érünk időben Miskolcra. Elvégre a rokonaimmal is szót kell váltani. Holnap majd gyönyörködhetünk a Mátrában.

— Oh azok a rokonok — sóhajtott a lány. Beült a kocsiba és cigarettára gyújtott.

Alig ért ki az Opel Rekord az útra, a drapp Volga motorja is felbűgött.

Mártonkuti a közeli olaszországi útvonalról beszélt.

— Hozok neked valamit... Valami szépet. Persze ne várj nagy dolgot. Elvégre mi az a hetven dollár, amit kapsz.

A lány furcsa pillantást vetett rá. — Lárifári, engem ne főzzél.

— Eddig mindig megkaptad, amit ígértem?

— Igen, de most nem erről van szó.

— Hát miről? — kérdezte Mártonkuti.
— Arról, hogy nem látlak többé. Kint maradsz. Mártonkuti fölhorokant, keze megcsúszott a kormányon.
— Te örült! Szerencse, hogy négyszemközt vagyunk. Még csak az hiányozna, hogy valaki meghallja és készpénznek vegye. Honnan veszed ezt a marhaságot?

A lány felrántotta a vállát.

— Csak úgy gondolom.

— Csak úgy gondold — sziszegte Mártonkuti. — Hát persze, te gondolkodás nélkül kint maradnál.

— Lehet, hogy igen, lehet, hogy nem.

— Engem viszont minden ideköt. Minden. Ha akartam volna, már régen kint lehetnék... De itt mindenem megvan, és otthon vagyok, otthon. Érted? És ami a legfontosabb, az intézetben megteremtettem az egzisztenciámat, megbecsülnek... De tudod is te, mi az, ha megbecsülik az embert, a munkáját.

Sokáig vitatkoztak. Mártonkutinak nehezen sikerült meggyőznie a lányt, hogy esze ágában sincs kint maradni. Amikor elcsendesedtek, már Miskolcon jártak.

— A mindenit, majdnem elfelejtettem — kiáltott fel Mártonkuti. Hirtelen elfordította a kormányt, behajtott egy mellékutcaba. Néhány méter után egy eszpresszó tűnt fel.

— Itt laknak a rokonaid? — kérdezte Edit.

— Nem. Valakivel találkozót beszéltem meg. Ne érts félre, nem nővel, hanem egy kollégával. Mindjárt jövök. — Kiszállt és eltűnt az ajtó mögött.

A közeli házat tatarozták, kőművesek dolgoztak az állványon.

A lány kiszállt a kocsiból, nyújtózkodott, aztán tétlenül szemlélődött. A testhez simuló nadrág és a szűk pulóver megtette a hatását. A kőművesek bámulták, hangos megjegyzéseket tettek rá.

Mire Mártonkuti kijött az eszpresszóból, a lány újra a kocsiban ült.

— Meg volt elégedve a rokonod? — csipkelődött a lány.

— Mondtam már, hogy kolléga... Éppen most jött ki, nézz hátra. A járdaszélen levő piros Jawa motorhoz igyekvő férfi épp a bukósisakját csatolta fel.

— Mit akart tőled? Mártonkuti kihajtott a főutcaára.

— Semmit. Találkozunk vele majd Eger környékén. Ott tölti a vasárnapot. Egy levelet bízott rám, nem akarja, hogy a motoron összegyűrődjön a zsebében.

— Örülök neki.

— Minek örülsz? — kérdezte Mártonkuti. A lány az ajkát rúszozta.

— Annak, hogy még találkozunk vele. Csak tudnám, miért rendezel konferenciát, ha velem vagy.

Megálltak egy kerthelyiség előtt. Mártonkuti nagy adag habos fagyalattal engesztelte ki a lányt. Editnek elmúlt a morcos hangulata, diákcsinnyeket mesélt, önfeledten kacagott.

Mártonkuti jól érezte magát. Szeretett volna gyengéd, érzelmes hangot megütni, de félt, hogy visszazökkenti a lányt a cinizmusba, amelyet pedig ki nem állhatott. Ezért is találkozott csak ritkán vele.

A rokonok a külvárosban laktak, egy málló vakolatú sárga családi házban. A lány kint maradt a kocsiban, egy képeslapot nézegetett, hogy elüsse az időt.

A nap már eltűnt az Avas mögött, sugarai a város felett húzódó füstgomolyt pásztázták.

Odébb, az utcasarkon két férfi beszélgetett. Az egyik forgatta a fejét, mintha a másik utcában várakozó drapp Volga és az Opel Rekord közötti távolságot méregetné.

Nyikkant a rozsdás vaskapu, Mártonkuti bukkant fel.

— Végre — sóhajtott fel a lány. — Már azt hittem, itt tartanak. Mire Lillafüredre értek, besötétedett. A kastély ablakai fényárban úsztak.

— Milyen szép — áradozott a lány.

— Az út sokkal szebb Egerig, de így, este, semmit sem látsz. Legközelebb nappal jövünk erre.

— A Szépasszonyok völgyén megyünk át?

— Igen, majd Felnémetnél.

Szerpentinek haladtak felfelé, az utat. szegélyező bozótos reflektorfényben fürdött. A lány a férfi arcélét nézte, amelyet megvilágított a műszerfal színes fénye.

— Mire gondolsz? — kérdezte Mártonkuti.

— Rád.

Öngyújtó lángja lobbant, a lány a füstölgő cigarettát átnyújtotta a férfinak. Mártonkuti mélyet szívott. A lány közelebb húzódott.

— Azt hiszem, szeretlek.

Mártonkuti arra az estére gondolt, amikor a Gyöngyvirágban ültek, és nem szólt semmit.

— Nem hiszed el? — kérdezte a lány.

— Apád lehetnék.

— Az élet nemcsak évekből áll, pillanatokból is. Az út erősen lejtett, Mártonkuti visszkapcsolt.

— Emlékszel, mit mondtál a Gyöngyvirágban?

— Igen, és ezt a véleményemet fenntartom — felelte a lány. — Másra nem gondolhatok, ha egy hónapban kétszer vagy rám kíváncsi, akkor is csak azért... Most viszont a magam gondolatait teregetem. Velem vagy, és ez olyan érzés, mintha szeretnélek.

— Én csak azt tudom — mondta Mártonkuti, és eloltotta a cigarettát —, hogy ha nem lennél olykor gúnyos és cinikus,

semmi bajunk sem lenne egymással... Most üres. a fejem, csak te vagy benne. Ez felér a boldogsággal.

Az út váratlanul kiegyenesedett; oldalt fénylő pontok tűntek fel. Az Opel Rekord lekanyarodott az útról, egy díszes faragású kapu előtt állt meg.

— Hát ez meg mi? — kérdezte csodálkozva a lány.

— A kemping. Itt faházak vannak.

— Itt alszunk?

— Nem. Egerben foglaltam szobát, itt csak egy üzenetet veszek át — mondta Mártonkuti. Kiszállt és a portással váltott néhány szót, aztán visszatért. A kocsni nyitott ajtaján hűvös levegő áramlott be.

— Bekapcsoljam a fűtést?

— Nem fázom... Milyen üzenetet kaptál?

— A kollégámmal úgy beszélünk meg Miskolcon, hogy a portásnál üzenetet hagy... Ez meg nem tud semmiről. Nem értem.

A lány megkönnyebbülten felsóhajtott:

— Van isten, elmarad a konferenciátok... Te, ne ereszd úgy! — kiáltott fel ijedten.

Mártonkuti nevetett.

— Ismerem az utat, mint a tenyeremet. Most jön egy kanyar... A reflektorfényből eltűntek a bokrok, a fák, a szakadék sötétben ásított. A másik oldalon sziklafal magasodott. Pillanatok múlva ismét megjelent az utat szegélyező erdő a fény sugarban. A lány nyugtalanul mocorgott.

— Vigyázz, hátha jön valaki velünk szemben.

— A hegyoldalban vezet az út... Lentről látsz reflektorfényt?

— Nem.

— Azért nem, mert nem jön velünk szemben jármű... Ha jönne, a fényszórója elárulná... Nézz csak hátra.

A nyomukban haladó kocsni fénye hol eltűnt, hol felvillant.

— Egy kocsni jön utánunk — állapította meg a lány.

— Na látod, elárulja a fényszóró, de előttünk teljes a sötétség, szabad az út Most még egy szakadék jön.

A fák vonala ismét megszakadt. A kocsni előtt az utat szegélyező fehér korlát tűnt elő, élesen vált ki a sötétből. Előttük hirtelen két fénylő pont tűnt fel, majd szétfolyt, óriásivá nőtt. Vakító fehér fény csapott a szemükbe.

— Nem látok — üvöltött fel Mártonkuti.

— Nekünk jön — sikította a lány. A kormányhoz kapott, félrerántotta, hogy elkerüljék az összeütközést.

Rettenetes csattanás hallatszott, a fehér korlát darabokra tört. Egy pillanatra felvillant a levegőben úszó Opel Rekord hátsó lámpájának fénye, majd nagy robajjal, köveket sodorva magával, lezuhant a szakadékba.

A Volgában ülők hallották a csattanást. Amint a kanyarba értek, a kiszakadt korlát mindent elárult. Kiugrottak a kocsiból. Zseblámpák villantak.

Lent fény lobbant, láng csapott a magasba.

— Gyorsan a poroltót — kiáltotta az egyik férfi.

Hajnalban csengett Hód telefonja. Bana ezredes volt a vonal végén.

— Halló... Félóra múlva legyen a Filler utca és a Széna tér sajkán. Mártonkutival és a szeretőjével tegnap este nyolckor súlyos gépkocsibaleset történt a Bükkben. Maga is velem jön a helyszínre... Igen fontos dologra bukkantunk. Ért engem?

— Igen, ott leszek — felelte Hód. — Akkor tehát ott várom... Kattant a készülék...

Az ezredes magabiztosan fogta a volánt. A fekete Mercedes száguldott a kihalt országúton.

— Hol történt a baleset? — kérdezte Hód.

— Fent a Bükkben, tíz kilométerre Felnémétől. Egy patkókanyarban átszakították a korlátot, és lebukfenceztek a meredek, sziklás hegyoldalra. A kocsni kigyulladt, de Farkas századosék, akik a nyomukban voltak, azonnal eloltották a tüzet, és Egerből kihívták a mentőket... Felesleges volt, mindketten szörnyethaltak.

— Melyik szeretőjével volt?

— Azzal a fiatal lánnyal, Békés Edittel... Szerencsétlen teremtés. Az ezredes a figyellel megbízott nyomozókat korholta, mert Sárkány Gézárt már az első órában elvesztették szem elől. Szombaton az intézettől észrevétlenül a lakásáig kísérték. Sárkány nemsokára kihozta motorját, és azzal folytatta útját. A Normafáig sikerült követni. Itt azonban az útról az erdőbe vezető keskeny ösvényre tért, és eltűnt. A nyomozók gépkocsija nem tudta követni.

— Mártonkutival is majdnem így jártunk — mérgeződött az ezredes. — Miskolcig simán követték. A városban elvesztették, félóra kiesett. Még szerencse, hogy tudták, hol laknak a rokonok. Ott aztán újból a nyomába szegődtek!

Hódot ez a kiesett idő érdekelte.

— Vajon mit csinált ezalatt?

— Ezt megtudjuk — felelte az ezredes, és elmondta, hogy az Opel Rekord karosszériájának alján egy fél téglá nagyságú mágneses tapadású fémdobozt, egy igen érzékeny adó-vevő készüléket helyeztek el, amely a zajokat kiszűrve vette a kocsiban folyó beszélgetést, és mintegy öt kilométernyi körzetben sugározta. A követő gépkocsiban vették az adást és magnetofonszalagra rögzítették.

— És miről beszélgettek? — kérdezte Hód.

— Ezt majd Egerben megtudom, ha lehallgatom a szalagot... Farkas századosak, a tűz eloltása után, a ronccsá gyúródott Opelről azonnal leszerelték az adó-vevőt.

A Mercedes egy lovas kocsit került ki.

— És tudja; mit találtak Mártonkuti belső zsebében? A kettő Á kísérlet teljes leírását fotókópián — folytatta az ezredes.

— Egy sima, leragasztott borítékban.

— A teljes kísérletet... Úgy látom, erre nem számított.

— Erre nem — felelte Hód.

— Elképzelése szerint Sárkány volt a titkárnő szeretője. Igaz? — kérdezte az ezredes.

— Igen, Sárkány.

— No és most mihez kezd ezzel az új körülménnyel? A Mercedes a miskolci múltról Eger irányába fordult.

Hód sokáig töprengett, majd megjegyezte, hogy ha Mártonkuti volt a kém, akkor nem a szerető, vagyis Sárkány ölte meg Gáspárnét, hanem Mártonkuti. Ez azonban ellentmond az eddigieknek.

— Gáspárné halálát határoljuk el Mártonkutitól — mondta az ezredes. — Ez később elválik. A mérnök lakásán majd találunk valamilyen kézírást, amelyet azonosíthatunk a meghívón látható sorokkal. Amennyiben a meghívón nem Mártonkuti kézírása szerepel, akkor Sárkány ölte meg a titkárnőt, a szeretőjét, de ez a gyilkosság nem függ össze a kémkedéssel, Mártonkuti tevékenységével... Hacsak...

— Hacsak — szót közbe Hód — a Mártonkutinál talált fotókópiára nem találunk valami magyarázatot... Miért vitte magával a kémnyagot a kirándulásra?

— Milyen magyarázatot találhatnánk — töprengett az ezredes. — No, majd lehallgatjuk a magnetofont, bár azt hiszem, csak negédes szavakat hallunk... Tiszázatlan, hogy a kémjelentés, illetve a kísérlet leírása most milyen úton juthatott volna Nyugatra. Lehet, hogy Mártonkuti a Bükkben akart találkozni külföldi kapcsolatával. Hiszen erre nyüzsögnek a turisták.

Hód megemlítette, hogy Andreának sikerült megszerezni egy irattározott laboratóriumi munkanaplót, amelyben Sárkány kézírása szerepel.

— Remek — mondta az ezredes. — Ezt hétfőn azonosítjuk. Egeren megállás nélkül hajtottak át. A nap felbukkant, amikor a baleset helyszínére értek. A kitört korlátnál rendőr posztolt. Az ezredes igazolta magát, majd utasította a rendőrt, hogy továbbra se engedjen senkit a lezuhant kocsihoz, kivéve a vele érkezett tisztet, aki átvizsgálja a helyszínt.

— Visszamegyek Egerbe. A megyei kapitányságon Pintér őrnagyék várnak. Lehallgatjuk a magnetofont, aztán magáért jövök... Nézze csak azt a hegyoldalt — mutatta.

A fák között apró faházak álltak.

— Az a kemping, ahol Mártonkuti megállt — folytatta az ezredes. — Farkas százados a baleset után megkérdezte a portást, mit akart Mártonkuti. Egy üzenet után érdeklődött, amit nem kapott meg, mert a portásnál senki sem hagyott üzenetet... Néhány perccel azután zuhantak itt le. A kempingben zömmel külföldi turisták tartózkodnak.

Az Opel Rekord majd száz métert zuhant bukfenchezve a csenevész fákkal, bokrokkal benőtt sziklás meredeken, amíg megrekedt. Égnek álló kerekekkel hevert, körülötte felporzódott az avar, a jobb első kerék kiszakadt. A teteje, az oldala csupa horpadás, zúzódás. Az ajtó belső oldala, az első ülés, a műszerfal merő vér volt. Az ablakok porrá törtek. A kocsinak talán csak a jó állapotban levő gumijai voltak sértetlenek.

Hód átvizsgálta a roncsot. Tudta, hogy Farkas századosok már alaposan átkutatták, így főleg a futóművet vette szemügyre. Arra keresett választ, vajon mi okozta a katasztrófát. Nem lehetett véletlen, hiszen Mártonkuti rutinos vezető volt, a kocsijára pedig úgy vigyázott, mint a szeme fényére.

A gumik állapotából arra következtetett, hogy csúszásról nem lehetett szó. Fent, az úttesten különben sem volt nyoma fékezésnek. Képtelenség arra gondolni, hogy Mártonkuti elnézte a kanyart.

Az összegyűrt motorházat, a szellőzőrács díszlécét nézegette. A hűtőbordán valami csillan a napfényben. Kíváncsian közelebb hajolt. Egy negyed tenyéryn, szakadt szélű ezüsthólia tapadt a borda recéjéhez. Olyan, mint amibe a csokoládét csomagolják, csak sokkal vékonyabb, és nemcsak az egyik, hanem mindkét oldala fényesen csillogott. Óvatosan levette, forgatta az ezüsthóliát, aztán a tárcájába rejtette.

Kürtszó hangzott fentről, a Mercedes fékezett. Az ezredes korát meghazudtoló fürgeséggel igyekezett le a meredeken. Hód már messziről látta, hogy főnöke izgatott.

— Magának lett igaza — mondta az ezredes gondterhelten. — Ezt hallgassa meg.

Jegyzetömböt vett elő, szó szerint idézte Mártonkuti és a lány beszélgetését.

— Most már érthető, miért tűntek el olyan hirtelen Miskolcon a figyelők elől... Mártonkutinak eszébe jutott a motoros kollégával megbeszélte randevú — folytatta az ezredes.

— Sárkány.

— Igen... Biztosan ő adta át a levelet Mártonkutinak, hogy vigye Pestre, nehogy összegyűrődjön nála.

Mártonkuti szerepe tisztázódott. Az ezredes a fejét csóválta.

— Az ördögbe is, szépen benne lennénk a pácban, ha nem hallgatjuk le a beszélgetést. Akár le is zárhattuk volna az ügyet azzal, hogy Mártonkuti volt a kém, vagy pedig törhettük volna a fejünket.

— Ezredes elvtárs, valamit nem értek — kezdte gondterhelten Hód. — Sárkány igen kvalifikált kém. Munka közben fényképezte le a kísérletek dokumentációját. Miért bízta mégis Mártonkutira a borítékot? Hiszen, ha Mártonkuti véletlenül megnézi, hogy mi van benne, a lánnyal együtt terhelően vall ellene.

— Igen... Most lássuk a randevút a kempingben, amit Mártonkutival megbeszélte. Sem ő nem volt ott, sem üzenetet nem hagyott Valószínű, hogy Sárkány valahol itt akart találkozni külföldi kapcsolatával — vélekedett az ezredes. — Nem találkozott vele, talán elkerülték egymást... Ezt a feltevést támasztja alá, hogy Sárkány, amikor a motorral a szűk ösvényt választotta Budán, ellenőrizte, vajon követik-e, s miután így biztonságban érezte magát, Miskolcra hajtott. A randevút azért beszélhette meg Mártonkutival, hogy ha netán nem találkozik kapcsolatával, legyen kivel az anyagot visszaküldeni Pestre... A kemping pedig arra volt jó, hogy ha időközben kapcsolatát megtalálta, legyen módja valami ürüggyel visszakérni a borítékot Mártonkutitól..

— Miért nem tartotta magánál?

Az ezredes erre is talált magyarázatot. Motorral nagyobb a baleseti veszély. Csúszós úton előfordulhat bukás, kórházba kerül, és kész a baj, mert megtalálják a borítékot.

Fent az úton ismét előkerült a jegyzetömb.

— Valamit azért magam sem értek — mondta az ezredes. Felolvasta az utolsó párbeszédet, amikor a lány figyelmeztette a férfit a gyorsrahatásra, aki viszont megnyugtatta.

Ezt Hód is furcsának tartotta.

— A kanyarban tehát reflektor vakította el őket?

— Igen, reflektor... — felelte az ezredes. — Pedig Mártonkutinak jó szeme volt, mert észrevette a messze mögötte haladó gépkocsit, amelyben Farkas századosék ültek. De van itt valami, ami még érthetlenebb. Hová tűnt a szembejövő gépkocsi. Farkas századosok esküsznek, hogy nem találkoztak semmiféle járművel. Hát akkor minek a reflektorfénye vakította el Mártonkutit? Az utolsó szavak ezt tanúsítják — mondta az ezredes, és idézte a drámai pillanatban utoljára elhangzott szavakat.

— Talán látta, hogy balesetet okozott, gyorsan megfordult és elhajtott.

Bana ezredes a fejét ingatta.

— Lehetséges, de nagyon kétséges. Farkasék már akkor itt voltak, amikor az Opel még zuhant, és még ki sem gyulladt. Semmilyen gépkocsit nem láttak, de fényt sem, amely távolodott volna. . .

Tegyük fel, leoltotta a lámpát és úgy távozott, de akkor hogyan tudott olyan gyorsan megfordulni ezen a keskeny úton. . . Ez lehetetlen.

A szemben levő hegyoldalban jól látszottak az egyforma faházak. Egy személygépkocsi kanyarodott a kapuhoz.

Hód elővette az összeroncsolt gépkocsi hűtőbordáján talált vékony ezüsthóliát, és a tenyerére fektetve az ezredes elé tartotta.

— Mi ez?

— A gépkocsin találtam.

A kisimított ezüsthólia csillogott a napfényben, az ezredes hunyorgott. Hód észrevette ezt, és ebben a pillanatban mint a villám hasított bele a gyanú. Teljesen elfeledkezett az ezredes jelenlétéről, a homlokára csapott, gyors léptekkel a kanyarhoz ment, felbecsülte az út szélességét. . . Aztán visszament az áttört korláthoz.

— Min töpreng? — kérdezte az ezredes. Hód észbe kapott, és kifejtette gyanúját. Főnöke elképedve hallgatta.

— Ez fantasztikus.

— De elképzelhető, ezredes elvtárs.

Az ezredes az út szélességét nézte, aztán a kitört korlátot. — Elyben lehetséges. Bár az sincs kizárva, hogy az ezüsthólia véletlenül került a kocsik hűtőjére.

— Ezredes elvtárs! Pesten gyakorlatban is bebizonyítom állításom helyességét. Saját szemével fog meggyőződni róla.

Bana ezredes töprengve nézett a fiatal tisztre. Pályafutása során nem egy meglepetés érte már. Tudta, hogy a legfantasztikusabb feltevés bizonyítására is módot kell adni.

— Rendben van. — Az órájára nézett. — Estére Pesten vagyunk, Pintér őrnagyék majd utánunk jönnek.

A helyszínre vigyázó rendőr tisztelgett, és addig nézte a távolodó Mercedest, amíg el nem tűnt a kanyarban.

Bana ezredes majd egy órát várákozott a fogaskerekű végállomásánál, amikor Hód, hóna alatt egy kályhacső formájú csomaggal megérkezett.

— Most hová? — kérdezte az ezredes.

— A János-hegyre. A kilátó közelében ismerek egy elhagyott utat.

Útközben az erdest a merész verzió foglalkoztatta. Nagyon kíváncsian várta a gyakorlati bizonyítást.

A jelzett erdei úton megálltak. Az ezredes leoltotta a lámpákat, vaksötét borult rájuk.

Hód kiszállt.

— Innen ötven méterre van egy kanyar. . . Mindent előkészíték, pár perc az egész — mondta, és eltűnt a sötétben, kezében a kályhacső formájú csomaggal.

Az ezredes a kocsiból látta az előtte villogó zseblámpafényt, amely hol itt, hol ott bukkant fel. Néhány perc múlva Hód visszatért, beült a kocsiba.

— Indulhatunk.

Kigyúlt a reflektor, a Mercedes megindult, mind gyorsabban gördült.

— Vigyázzunk, itt a kanyar — figyelmeztette főnökét Hód.

Az ezredes elfordította a volánt, a reflektorfény végigseperte a fatörzseket, majd ismét az útra vetődött. . . Hirtelen két fénylő pont tűnt fel velük szemben, gyorsan nőtt, vakító fehérség csapódott a szemükbe. . . Az ezredes meglepetten felkiáltott, félrerántotta a kormányt, és a fékbe taposott.

A kocsi elfordult, lámpája az útszéli bozótost világította meg. Az útra vaksötét borult.

Hód felkattintotta a zseblámpát, és az útra irányította. Egy fénylő pont világított szemben.

A ezredes kiszállt, érdeklődve nézegette az út teljes szélességében drótra feszített ezüsthólia lemezt, amely a földtől mintegy mellmagasságig húzódott.

— Akárcsak egy tükör, egy nagy tükör.

— Itt a magyarázat arra, hogy noha nem jött szembe jármű, miért félt Mártonkuti az összeütközéstől. Saját kocsijának fénye vakította el.

— De Mártonkuti miért nem fékezett? — kérdezte az ezredes. Hód elmosolyodott.

— Ezredes elvtárs tudta, hogy valami váratlannak lesz szemtanúja . . . Először mégis ösztönszerűen a kormányt rántotta félre, csak aztán fékezett.

— Ha megengedi, ezredes elvtárs, elmondanám, hogyan képzelem el az esetet— folytatta Hód. — A helyszínről, a kanyarból jól látszik az erdei tábor. Éjszaka a kapu ki van világítva... Amikor Mártonkuti a kocsijával a kapuhoz állt, a kanyarban figyelő tudta, hogy ez csak ő lehet, hiszen megbeszélte vele az időpontot. Erre a randevúra vagy üzenethagyásra tehát csak azért volt szükség, hogy a tettes bizonyos legyen abban, hogy Mártonkuti rövidesen a kanyarhoz érkezik. Kifeszítette az ezüsthíát és várt... A tragédia után egyszerűen lekasztotta, összehajtogatta és eltávozott. Sárkány könnyen megfordult a motorral a keskeny úton, és lámpa nélkül legördült... Az egész pillanatokig tartott.

— Ördögi tervet agyalt ki Sárkány. Ha nem hallgatjuk le a kocsiban folyó beszélgetést, minden úgy sikerül, ahogy kiszámította... Az ezüsthíát úgy kerülhetett a kocsi hűtőbordájára, hogy a kifeszített tekercset súrolta, mielőtt átszakította a korlátot — mondta az ezredes.

— Igen — bólintott Hód. Elmondta, hogy az ezüsthíát a kutatóintézetben izotópvizsgálatoknál használják.

Visszaültek a kocsiba. Ütközben az ezredes vázolta a további intézkedéseket. Az intézetben fel kell fedni, hogy Mártonkutinál fontos dokumentumokat találtak, amelyek kémtevékenységre utalnak. Sárkánnyal szemben pedig a megbeszélte kombinációt alkalmazzák, hogy ezzel a csapdába kényszerítsék.

— Mikorra fejezik be a sugármentesítő vegyszer kísérletét? — kérdezte az ezredes.

— A jövő héten péntekre ígérték.

— És Sárkány a rá következő hétfőn akar indulni társasutazásra — mondta az ezredes. — Arra számít, hogy ez a kísérlet is a zsebében lesz. A kettő Á-t megszerezte és felhasználta a cselhez... Hamarosan fülön csípjük.

Hód átadta az Andreától kapott papírlapokat, amelyeken Sárkány kézírása szerepelt.

— Még ma este berendelek egy írásszakértőt. Megvárom az eredményt és felhívom magát — mondta az ezredes.

A Mercedes egy sötét budai utcában fékezett. Hód gyalog folytatta útját. Otthon sokáig fennmaradt, olvasással ütötte el az időt. A telefon jóval éjfél után csengett. Az ezredes közölte, hogy Sárkány kézírása azonos a Gáspárné meghívóján talált kézírással.

8.

A kutatóintézetben nagy megdöbbenést keltett Mártonkuti tragikus balesete. Az emberek még jóformán ki sem heverték azt a megrázkódtatást, amelyet Gáspárné halála okozott, és tessék, itt az újabb. De akkor döbbsentek meg igazán, amikor Szokkolya bejelentette, hogy az osztályvezető-helyettesnél fotókópiákat találtak. Mártonkuti temetésén csak három ember képviselte az intézetet. Az intézet zsongott, mint a méhkas.

Szokkolya, miután fél napot tárgyalt Bana ezredessel, Sárkány Gézát hívatta,

— Kérlek, nagyon összerlódott a munkánk. Még be sem fejeztük a sugármentesítő vegyszert, máris újabb kísérletbe kell kezdenünk. Sokat törtem a fejem, aztán arra az elhatározásra jutottam, hogy te leszel a legalkalmasabb az új munka megkezdésére. Úgy vélem, hogy egy hónap alatt kész leszel, ötezer forint célprémiumot ajánlok fel. Természetesen már holnap hozzá kell látnod. Pillér

bejött már, a sugármentesítő vegyszer kísérleteinek a befejezését majd ő irányítja. Elfogadod a megbízást?

Sárkánynak a szeme sem rebbsent.

— Örülök, hogy célprémiumos munkát bízál rám.

— Akkor arra kérlek, üljetek össze Pillérral meg Sulóval, és add át a munkát... Különben hány napra utazol az NDK-ba? — kérdezte Szokkolya.

— Öt napra — felelte hidegen Sárkány. A professzor a szivarjával bíbelődött.

— Rendben van. öt nap kiesés még pótolható.

A magas célprémiumnak híre kelt. Egyesek gratuláltak Sárkánynak, mások irigykedtek rá. Szigeti az előbbiekhöz tartozott, és amikor a büfében találkozott Sárkánnyal, megszorította a kezét.

— Gratulálok! Ez aztán szép summa. Sárkány faarca mosolyra rándult.

— Köszönöm, bár nem olyan nagy munka.

— Mindegy öregem... A dohány a fontos.

— Persze — bólintott a laboratórium vezetője, és elment.

Szigeti Kulcsár Piroskával feketézett. A lány mázlisnak nevezte Sárkányt, és őszintén irigyelte.

— Tudod, nekünk is jól jönne egy kis pénz. Vásárolhatnánk még egy rekamiét.

— Ugyan — legyintett Szigeti. — Megvesszük a jövő havi fizetésből.

— Igen, de ruha is kell. Miben menjek az anyakönyvvezetőhöz... Még két hónap, aztán csináltathatok kismama menyasszonyi ruhát.

Szigeti nevetett.

— Nyugodj meg, nem te leszel az első, aki abban esküszik. A büféből jövet Sulóba ütköztek.

— Sárkány átadta a munkát— közölte velük. — Most aztán rákapcsolhatunk, hogy holnapután befejezzük.

— gy tudtam — szölt Szigeti—, hogy nem most szombatra, hanem a jövő hét péntekére tervezték a sugármentesítő vegyszer kísérleteinek befejezését.

— Igazad van — bólintott Suló. — Véglegesen akkor készülünk el... Holnaputánra azonban nyersen készen vagyunk vele. Hétfőtől csak az ellenőrzéseket végezzük. Bízom benne, hogy nem lesz semmi baj.

Szigeti elkísérte Piroskát a szobájáig, aztán rohant a laboratóriumba...

A szombat amolyan adminisztrációs napnak számított. Ki sem nyitották a laboratóriumot, a kísérleti termeket. A

következő heti munkát beszéltek meg.

Ezen a szombat délelőttön Pillér és Suló sokáig beszélgetett Szokkolyval. Beszámoltak neki a kilencven százalékban kész munkáról. A sugármentesítő vaskos dossziéja aztán Andreához került, aki a páncélszekrénybe zárta és a kulcsot átadta a professzornak.

Egy óra után az intézet elnéptelenedett.

Józsi precízen a helyükre akasztotta a leadott kulcsokat, majd az üvegezett bejárati ajtóhoz bicegett. Mielőtt bezárta volna, kinézett az utcára.

Kellemesen süttött a nap, távolabb a járda szélén fiatal pár beszélgetett.

A portás bezárta az ajtót, aztán az emeletre indult. Az irodaajtókat ellenőrizte, vajon bezárták-e mindet. Mire körbejárta az épületet, elmúlt két óra. A portásfülkéből hátrakapcsolta az intézet központi hívőszámát a lakásba, aztán indult.

Alig várta, hogy lepihenjen. Ortopédcipős lába szinte elviselhetetlenül fáj.

Belépett a lakásba, és hirtelen megmerevedett, mint akinek gyökeret vert a lába.

— Jó napot, mérnök úr — mondta meglepetten.

Sárkány Géza egy széken ült, lábát keresztbe fektette, hanyag testtartással dőlt hátra. Kezében pisztolyt tartott, a cső egyenesen a portás mellére szegeződött.

— Hagyjuk a komédiát, Józsi!... Gyerünk, vesse le azt a nyomorékcipőt.

— De mérnök úr!

— Mondtam már, hogy vége a színjátéknak. . Azonnal vegye le a cipőt, és ne mesterkedjen, mert keresztüllövöm. — Sárkány nyugodtan, megfontoltan beszélt. Szeme hidegen szegeződött a portásra.

Koppant a levetett ortopédcipő. Sárkány gúnyosan mosolygott.

— Tudtam, hogy nem nyomorék. Egy éve kutatom, ki lehet itt az intézetben a beépített ember, merről fenyeget veszély... Ezelőtt két héttel jöttem rá, hogy csak maga lehet az. Ügyes kellék volt ez a cipő, mégis elárulta. Látott már maga olyan nyomorékot, aki csak egyetlen cipőt visel? Magának több ruhája van, de csak egy cipője, ez a sárga vacak. Ez feltűnt nekem, és lám, igazam lett.

A portás egy szemvillanás alatt megváltozott, arca elszántságot tükrözött.

— Legjobb lesz, ha leteszi azt a mordályt, és vállalja tettéért a felelősséget.

Sárkány Géza csodálkozást színlelt.

— Na ne mondja... Azt hiszi, csevegni jöttem, vagy a lábára voltam kíváncsi. Nem, nem ezért, hanem a kísérlet anyagáért. És most kivesszem a páncélszekrényből, egy kis fényképezés az egész — felmutatott egy vastag golyóstollat —, aztán köd előttem, köd utánam.

Józsi átkozta magát, amiért ilyen csapdába esett. Sárkány látogatására nem volt felkészülve. Bana ezredessel úgy beszéltek meg, hogy csak hétfőtől kezdődik az akció. Pár nappal a kísérletek befejezése és egy héttel Sárkány elutazása előtt. Két kémelhárító érkezett volna az intézetbe, a portáslakásban tartózkodtak volna. Neki csak a jelzést kellett megadni, amikor illetéktelen kéz a páncélszekrényhez nyúl, a többi a két kémelhárítóra tartozott volna. És lám, Sárkány korábban lépett akcióba. Mit akarhat az anyaggal? Hiszen nincs befejezve a kísérlet, no meg több mint egy hét van hátra az utazásáig.

A kísérlet semmit sem ér, nincs befejezve.

— Egy lépést se közelítsen, nem tréfálok — szóló rá Sárkány. — A kísérletet majd befejezem odakint. Csak néhány ellenőrzés van hátra, az meg nekem smafu.

A portás tudta, hogy lehetetlen jobb belátásra bírni ezt a veszélyes kémet, de megpróbálta.

— Kár mindenért, úgymint elkapják. Nem tud meglógni.

— Ne féltsen engem — mondta gúnyosan Sárkány. — Csakugyan azt hiszi, hogy Kelet-Németországba akarok utazni? Ugyan, ne nézzen marhának. Ez csak arra volt jó, hogy magukat megtévesszem. Nyugodt lehet, bittal üthetik a nyomomat. Hétfőnél előbb semmit sem vesznek észre, akkor meg már Olaszországban leszek. Még az éjjel átmegegyek Újvidékre, onnan egy ugrás az Adria. A tengeren egy halászhajó vár, négy óra múlva az olaszoknál vagyok. Itt csak akkor kezdenek észbekapni.

— A páncélszekrényt úgysem tudja kinyitni.

— Nem? — mosolygott a kém, és keresztbe tett lábát lóbálta. — Megvan hozzá a kulcs. De ne tartson bolondnak, nem rohanok fejjel a falnak. Azért jöttem ide magához, hogy kapcsolja ki a biztosító berendezést.

— Miféle, berendezést?

— Ne adja a bolondot... Bizonyos vagyok benne, hogy valamilyen jelzőszerkezettel látták el az ajtót és a páncélszekrényt. Ezért nem cserélték a zárat sem, így akartak csapdába, ejteni. . . Tudtam, hogy Mártonkúti esetét nem hitték el, mert kizárták a további munkából, ötezer forint célprémiumot ajánlottak fel egy másik vacak munkáért. Azt hitték, beveszem. Kész röhej!

— Nem tudom, milyen jelzőszerkezetről beszél. Sárkány elkomorult, felállt.

— Figyelmeztetem, hogy az életével játszik. Nem vagyok szívbarát, ezt már tapasztalhatták. A tervemet semmi sem húzhatja át. A jelzésnek ide a lakásba kell befutnia... Megmondja, hova?

A kémelhárító hallgatott

— Nem mondja meg?... Akkor forduljon hátra.

A portás kénytelen volt engedelmessé válni. Lázasan töprengett, hogyan húzhatná az időt. Pontosán öt órakor fel kell hívnia Bana ezredesét. Ha nem hívja fel, akkor az ezredes telefonál. A kagylót persze senki sem veszi fel. Ebből az ezredes megsejtheti a bajt. Tehát csak az időt kell húzni... Ekkor irtózatossá vált a fejére, elsötétedett előtte minden.

Amikor magához tért, összekötözve feküdt a földön. Úgy érezte, mintha a fejét abroncs szorítaná.

Sárkány a nyitott szekrényajtónál állt, és az ipari televízió képernyőjét nézte. A szekrényben két képernyő volt beépítve.

Az egyikén a folyosó látszott a titkárság ajtajával, a másik a helyiséget mutatta a páncélszekrényvel. A készülék mellett villanycsengő volt felszerelve, mellette egy foglalatban piros villanyégő.

— Nagyon ügyes — mondta Sárkány. — Még hozzá infravörös kamerát szereltek fel, hogy éjszaka is mindent lássanak. Ez a lámpa is biztos kigyulladt — mutatott a kiesavart égőre — és berreg a csengő. Ilyen esetben magának telefonálnia kell.

Eltépte a csengő vezetékét, megbénult a jelzőkészülék, a kamerák azonban továbbra is működtek, a két képernyőn minden jól látszott.

— Legalább láthatja, amint akadálytalanul lefényképezem az anyagot... Ez az álma teljesült, a többi nem — folytatta Sárkány. — Utána visszatérek egy kis beszélgetésre, addig pihenjen. — Főlényes mosollyal lépett az összekötözött férfihoz, lehajolt és egy rongydarabbal bekötötte a száját. — Így ni, nehogy óbégasson. — Még egyszer körülnézett, elvágta a telefonzsinórt és kiment.

A kémelhárító tiszt kétségbeesetten vergődött. Kínlódva hempergett, hátha meglazulnak a kötél csomói. Tudta, az életéért harcol, mert Sárkány azért jön vissza, hogy végezzen vele. Még csak három óra volt, az ezredes telefonhívásában nem reménykedhetett. Vergődése hiábavalónak bizonyult, a zsinór nem engedett... Megdőbbsen látta, hogy Sárkány a titkárság ajtaján matat. A kamera kifogástalanul működött. A figyelőkre gondolt, akik az intézet előtt várták Sárkányt, hogy egész hétvégén szemmel tartsák. Talán feltűnik nekik, hogy még nem jött ki, gyanút fognak, értesítik Bana ezredest.

Legalább a száját fedő rongydarabtól megszabadulhatna. De ez nem sikerült.

Sárkány most a másik képernyőn látszott, éppen a páncélszekrényt nyitotta ki.

A lakásban berregő hang hallatszott.

A kémelhárítónak eszébe jutott, hogy Andrea szombaton ilyenkor szokta felhívni, hogy beszámoljon. A beszélgetésre rendszeresített különvonal az éjjeliszekrénybe rejtett készülékekhez kapcsolódott...

Az éjjeliszekrény közelébe hemperedett, összekötözött lábát kinyújtotta, meztelen lábujjával az ajtót piszkálta... Sikerült kinyitni. Lábával lelökte a kagylót a készülékről... Tudta, a lány várja jelentkezését.

Újabb ötlete támadt. Átgurult a másik falhoz. A kisasztalon, kendővel letakarva, egy dobozforma állt. Az összekötözött láb a magasba nyúlt lelökte a letakart tárgyat. A kalitka a földre esett; a két törpepapagáj riadtan verdesett.

A kémelhárító a páncélszekrényt mutató képernyőre pillantott Sárkány az íróasztalra tett dossziét lapozta. Működött a golyóstollba rejtett fényképezőgép. Hódnak minden gondolata a lány körül járt. Csak Andrea segíthet, csak ő értesítheti Bana ezredest...

Rémülten látta, hogy mindkét képernyő üres. Sárkány tehát végzett a fényképezéssel, és jön vissza. Gyors mozdulattal az éjjeliszekrényhez gurult és belökte az ajtaját.

— Látom nem nyugodott — jegyezte meg Sárkány a leesett kalitkára pillantva, aztán leoldotta az összekötözött tiszt szájáról a rongyot. Még arra válaszoljon, hogy mióta figyelnek?

A kémelhárító egy szót sem szólt.

— Ne makacskodjon — figyelmeztette Sárkány.

A tehetetlen kémelhárító sejtette, hogy ez nem véletlenül érdekli Sárkányt. Azt is belátta, hogy értelmetlenség hallgatni, hisz csak beszélgetéssel tudja húzni az időt. Az időhúzás pedig az életét jelentheti.

— Előbb adjon egy kis vizet. Sárkány meggittatta.

— Nincs tudomásom róla, hogy mióta figyelik.

— Nos, akkor azt mondja el, amiről tudomása van.

— Az nem sok.

— Engem minden érdekel.

A kémelhárító lassan, akadozva beszélt, hogy teljen az idő. Sárkány egyre újabb és újabb részletekre volt kíváncsi. A kémelhárító pedig beszélt, és közben törte a fejét, hogy mit mondhatna még olyat, amivel semmit sem árul el.

Sárkány észrevette, hogy Hód mellébeszél.

— Ez már nem érdekes.

— És mit ér azzal, ha kint van. Maga itt is megbecsült ember volt.

— Kint több a lehetőség, gyáram lehet. Lassan feltornázom magam... Most bekötöm a száját — mondta és letérdelt.

A kémelhárító észrevette a lassan lenyomódó kilincset, s hogy az érkezőt figyelmeztesse, felkiáltott:

— Maga nemcsak hazaáruló, hanem vadállat, gyilkos. Az ajtóban Andrea állt, kezében fegyvert tartott.

— Fel a kezekkel, Sárkány.

A kém villámgyorsan felegyenesedett, a zsebéhez akart kapni.

— Ne nyúljon a zsebéhez — csattant a hangja. Sárkány megmerevedett.

— Oldozza fel — parancsolt rá Andrea, és lelépett a küszöbről.

A kém a csomókon matatott. Hód észrevette, mi a szándéka és rémülten felkiáltott:

— Vigyázzon!

De már késő volt. Sárkány megragadta a szőnyeget, amelyen a lány állt, és megrántotta. A lány hanyatt vágódott, a kém ráugrott, és elkapta fegyvert tartó kezét.

Kétségbeesett dulakodás kezdődött.

A tehetetlen tiszt elszörnyedve látta, hogy Sárkány megpróbálja kicsavarni a lány kezéből a fegyvert. A dulakodók mellé hemperedett, megpróbálta lerúgni a kémet a gyengülő lányról. Kintről futó léptek zaja hallatszott. Emberek ugrottak be a szobába, megragadták a gyűlölettől eltorzult arcú Sárkány Gézát.

— Nincs semmi baj, Hód, itt vagyunk — szólalt meg Bana ezredes.

Sárkány Géza zsebében ott lapult a 2/A kísérlet fotókópiája. A látszólag közönséges golyóstoll mikrofényképezőgépet rejtett. Lencséje alig volt nagyobb egy gombostűfejnél. A belsejében talált parányi filmet a Belügyminisztérium speciális laboratóriumában előhívták, kinagyították. A sugármentesítő vegyszer előállításának teljes leírása volt rajta.

Napokon át folyt Sárkány Géza kihallgatása. Egymás után tarták elé a bizonyítékokat, végül megtört, részletesen vallott.

Bana ezredes beszámolt felettesének:

— Sárkány évekkal ezelőtt önszántából vállalt ipari célú kémkedést egy nyugati konzern részére. A kutatóintézet által végzett eredményes kísérletek adatait szolgáltatta ki. A pénzt Sárkány kívánságára a konzern egy svájci bankban helyezte el álnéven. Sárkányra felfigyelt a hírhedt amerikai kémszervezet, a CIA, és megkönyékezte. A pénzéhes laboratóriumvezető két kézzel kapott az újabb ajánlaton. Átszegődött a CIA-hoz, megszakította kapcsolatát előbbi gazdáival. A tőkés konzern ekkor piacra dobta az egyik gyártmányt, amelynek leírását Sárkánytól kapta meg. Ez megerősítette az illetékes magyar szervek gyanúját, amelyek már korábban sejtették, hogy a kutatóintézetben kémkedés folyik.

Sárkány minden évben társasutazással külföldre ment, ahol személyesen érintkezett a CIA-val.

Az amerikai kémszervezetet minden hír, minden adat érdekelte, Sárkány pedig szorgalmasan dolgozott. A golyóstollba rejtett mikrofényképezőgép segítségével minden iratot lefényképezett, amely a kezébe került, a filmet előhívta, és olyan személyekkel juttatta külföldre, akik a CIA megbízásából turistaként érkeztek Magyarországra.

Sárkány a titkárnő lakásában lefolytatott helyszínelés során bábun bemutatta, miként végzett Gáspárnéval.

Gáspárné évek óta szeretője volt Sárkánynak. Az asszony nem értette, hogy miért kell titokban tartani kapcsolatukat, hiszen a férfi elvált, ámde Sárkány ragaszkodott ehhez. Emiatt többször összevesztek. A szerelmi kapcsolatra Sárkánynak először csupán azért volt szüksége, hogy másolati kulcsokat készíthessen a páncélszekrényhez, amelyet Gáspárné kezelt. Később jobbnak látta fenntartani a viszonyt, hiszen Gáspárné megbízott benne, és így kevésbé kockázatosan is belenézhetett olyan anyagokba, amelyek nem tartoztak rá. Előfordult például, hogy Gáspárné leszaladt a büfébe, és megkérte Sárkányt, maradjon addig a titkárságon. Ilyenkor nem zárta be a páncélszekrényt, benne hagyta a kulcsokat.

Sárkány azonban elkövetett egy hibát. Egyik alkalommal a másik osztály munkáját tartalmazó dossziében lapozgatott. Gáspárné azonban túlságosan hamar visszaérkezett, és észrevette. Sárkány gyorsan elbúcsúzott tőle, visszament a laboratóriumba. Az asszony már tudott arról, hogy az intézetből információk szivárognak Nyugatra. Először mosolygott saját gyanakvásán, de a gyanú befészkelődött a fejébe, nem hagyta nyugton. Legjobb lesz, ha nyíltan beszél Sárkánnyal, gondolta, a férfi biztosan mindent megmagyaráz. Napközben nem volt alkalma beszélni Sárkánnyal, este találkozott a banketten. Gáspárné közölte a férfival, hogy beszélni szeretne vele. Sárkány megérdeklődte, hogy mi az a nagyon fontos, amivel nem várhat holnapig. Az asszony néhány szóval elmondta, hogy milyen gondolatok foglalkoztatták egész nap, szeretne megnyugtató választ kapni. Sárkány elsápadt, de már nem tudott válaszolni, mert a kollégák magukkal vitték mindkettőjüket. Később egy óvatlan pillanatban ráfirkantotta az asszony meghívójára a megnyugtatósnak szánt néhány szót. A titkárnő erről elfeledkezett, és a meghívót átadta Szigeti Istvánnak. Sárkány ezt észrevette, de hiába integetett Gáspárnénak, az asszony már nem merte visszakérni a meghívót. Sárkány a következő napokban aztán Pillér lakásán az előszobafogason lógó felöltő zsebéből visszalopta a meghívót.

Persze későn, mert Hód, akinél Szigeti a bankettet követő reggel otthagya felöltőjét, észrevette a jelentőségteljes sorokat, és fényképmásolatot készített a meghívóról.

Sárkány a bankett után Gáspárné lakására sietett. Igyekezett nyugalmat erőltetni magára, és amikor az asszony, láthatóan kétségek között vergődve, előadta a gyanúját, kinevette. Gáspárné azonban nem olyan könnyen hitte el a férfi ártatlanságát, hiszen jól emlékezett rá, hogy a banketten milyen ideges lett, amikor először került szóba ez a téma. Fel akarta hívni Szokkolyt. Sárkány figyelmeztette, hogy nevetséges helyzetbe kerül, no meg miért zavarná a professzort éjszaka. Ha mindenáron meg akarja nyugtatni a lelkiismeretét, elmondja neki holnap, ő, mármint Sárkány, nem is fog ezért neheztelni, hiszen könnyen bizonyítani tudja ártatlanságát.

Az asszonyt ez a magabiztosság gondolkodóba ejtette. Most már nem lehet megállapítani, hogy valóban elhitte-e Sárkány ártatlanságát, vagy csak időt akart nyerni, mindenesetre közölte Sárkánnyal, hogy feledjék el ezt az egész incidenst. A kibékülés öröme tovább ittak, Sárkány, amikor látta, hogy az asszony már magatehetetlen, végzett vele, de elkövette azt a számára végzetes hibát, hogy a fürdőszobában is eloltotta a villanyt. Sárkány sejtette, hogy a kémelhárítás nem tétlenkedik, ezért elhatározta, hogy Mártonkutira tereli a gyanút, s ez majdnem sikerült is neki.

Sárkány maga is sejtette, hogy nem érte el a célját, amikor napokkal később Szokkoly közölte vele, hogy más munkával bizza meg. Hiába volt a felajánlott célprémium, Sárkány átlátott a szitán. A kísérlet leírásának megszerzéséről azonban nem mondott le. Lázasan kutatta, ki lehet az intézetbe beépített kémelhárító. Sikerült rájönnie.

— És Zircy Andrea honnan tudta, hogy az intézet portása, Hód, a kémelhárító? — kérdezte a miniszterhelyettes.

Az ezredes elmondta, hogy a lány megleste a postán a borítékért érkező Hódot.

— Ügyes lány. Ezzel mentette meg később a társa életét.

— Igen — bólintott az ezredes. — Amikor a telefonban meghallotta a törpepapagájok ricsaját, és senki sem válaszolt hívására, tudta, hogy baj történt. Azonnal felhívta az ügyeletet, és azt az üzenetet hagyta részemre, hogy "az intézet nem válaszol"... Rögtön felvettem rádióan az érintkezést a Sárkányt figyelő csoporttal. Azt válaszolták, hogy az intézet előtt vannak, mert Sárkány még nem jött ki... Utasítottam őket, ha a lány megérkezik és bemegy az intézetbe, várjanak egy-két percet, és hatoljanak be. Néhány perc múlva magam is a helyszínen voltam.

A miniszterhelyettes felállt:

— Most már nincs más hátra, mint hogy gratuláljak neked. A fiatal munkatársaknak is szeretnék gratulálni! Szép munka volt.

ISBN 963 321 458 0

A kiadásért felel: dr. Jandek Géza,

a Táncsics Szakszervezeti Könyv- és Folyóiratkiadó igazgatója Felelős szerkesztő: Tuli József Műszaki vezető: Kiss Károly Műszaki szerkesztő: Újvári György Fedélterv: Feledy Gyyla

Megjelent 90 200 példányban, 6 (A/5) ív terjedelemben MSZ 5601—59 Budapest, 1981
80—5636. Szikra Lapnyomda, Budapest Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató